

- projekt -

Uchwała Nr

RADY MIEJSKIEJ W OGRODZIĘNCU

z dnia 29 sierpnia 2017r.

w sprawie: **przyjęcia aktualizacji „Lokalnego Programu Rewitalizacji na lata 2017-2020 dla Gminy Ogrodzieniec”.**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 6 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (-tekst jednolity Dz.U. z 2016r. poz. 446 z późn. zm.)

Rada Miejska w Ogrodzieńcu

uchwała

§ 1.

Przyjąć aktualizację „Lokalnego Programu Rewitalizacji na lata 2017-2020 dla Gminy Ogrodzieniec”, zgodnie z załącznikiem do niniejszej uchwały.

§ 2.

Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta i Gminy Ogrodzieniec.

§ 3.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Lokalny Program Rewitalizacji na lata 2017-2020 dla Gminy Ogrodzieniec

Opracowanie

Biuro Doradcze ALTIMA s.c.

Data opracowania

Grudzień 2015

Aktualizacja po uwagach Urzędu Marszałkowskiego -
czerwiec 2016, sierpień 2016, grudzień 2016
i kwiecień 2017

Spis treści

1.	Wybrane materiały i dokumenty związane z programem	3
2.	Istota i znaczenie Lokalnego Programu Rewitalizacyjnego dla rozwoju gminy	6
3	Diagnoza sytuacji społeczno-gospodarczej w gminie	7
3.1	Położenie, uwarunkowania środowiskowe, struktura gruntów	7
3.2	Demografia.....	8
3.3	Atrakcyjność gospodarcza, rynek pracy	16
3.3.1	Podmioty gospodarcze	16
3.3.2	Bezrobocie.....	19
3.3.3	Klimat inwestycyjny	21
3.4	Struktura zabudowy i środowisko naturalne	22
3.4.1	Zabudowa na terenie gminy	22
3.4.2	Mieszkalnictwo	22
3.4.3	Rynek nieruchomości.....	24
3.4.4	Obszary przemysłowe	25
3.4.5	Środowisko naturalne	26
3.5	Infrastruktura techniczna.....	29
3.5.1	Infrastruktura transportowa	29
3.5.2	Infrastruktura komunalna sieciowa	30
3.6	Infrastruktura społeczna; oferta kulturalna, rekreacyjna i społeczna	31
3.7	Problemy społeczne	34
4	Wyznaczenie obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji	40
5	Pogłębiona diagnoza obszaru rewitalizacji.....	49
6	Wizja i cele rewitalizacji	60
7	Partycypacja społeczna	67
8	Zaplanowane projekty i przedsięwzięcia.....	75
9	Powiązanie programu z dokumentami strategicznymi i planistycznymi gminy	95
10	System realizacji (wdrażania) programu rewitalizacji	100
11	System monitoringu i oceny skuteczności działań i system wprowadzania modyfikacji w reakcji na zmiany w otoczeniu programu	103
12	Spis rysunków i tabel	108
13	Załączniki	110
13.1	Mapy - obszar rewitalizacji	110
13.2	Raport z przeprowadzonego badania ankietowego	110
13.3	Raport OPS w Ogrodzieńcu „Analiza rodzin objętych pomocą”	110
13.4	Notatki służbowe z konsultacji społecznych	110

1. Wybrane materiały i dokumenty związane z programem

Lokalny Program Rewitalizacji na lata 2017-2020 dla Gminy Ogrodzieniec został opracowany z uwzględnieniem zasad i wymagań określonych w następujących dokumentach:

- Ustawa z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020,
- Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) Nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiające wspólne przepisy dot. Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiające przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego,
- Rozporządzenie delegowanego Komisji (UE) nr 480/2014 z dnia 3 marca 2014 r. uzupełniającego rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013,
- Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo Ochrony Środowiska,
- Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko,
- Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym,
- Ustawa z dnia 20 lutego 2015r. - Prawo budowlane,
- Ustawa z dnia 29 stycznia 2004 r. - Prawo zamówień publicznych,
- Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej,
- Ustawa z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji,
- Wytyczne w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020,
- Gminy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie dla Miasta i Gminy Ogrodzieniec na lata 2015-2020,
- Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych dla Miasta i Gminy Ogrodzieniec na rok 2015,
- Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii dla Miasta i Gminy Ogrodzieniec na lata 2015-2018,
- Program współpracy Gminy Ogrodzieniec z organizacjami pozarządowymi w roku 2015,
- Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Ogrodzieniec na lata 2014-2020,
- Informacja o klimacie inwestycyjnym dla Ogrodzienieckiej Strefy Inwestycyjnej,

- Strategia Rozwoju Miasta i Gminy Ogrodzieniec,
- Program Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Ogrodzieniec na lata 2016-2019 z uwzględnieniem perspektywy do 2023,
- Program usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu Miasta i Gminy Ogrodzieniec,
- Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Ogrodzieniec na lata 2015-2020,
- Statut Miasta i Gminy Ogrodzieniec,
- Regulamin Organizacyjny Urzędu Miasta i Gminy Ogrodzieniec,
- Dane Urzędu Miasta i Gminy Ogrodzieniec - Biuletyn Informacji Publicznej,
- Dane statystyczne Powiatowego Urzędu Pracy w Zawierciu,
- Dane statystyczne Urzędu Statystycznego w Katowicach,
- Dane statystyczne dotyczące Gminy Ogrodzieniec i Powiatu Zawierciańskiego - GUS, Bank danych lokalnych,
- Dane statystyczne Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Ogrodzieńcu,
- Protokoły z przeprowadzonych konsultacji społecznych,
- Pismo Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego z dnia 31.03.2016 ws. oceny merytorycznej LPR,
- Pismo Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego z dnia 03.08.2016 ws. oceny merytorycznej LPR.

Przyjęto następujące definicje¹:

<u>Rewitalizacja</u>	kompleksowy proces wyprowadzania ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych poprzez działania całościowe (powiązane wzajemnie przedsięwzięcia obejmujące kwestie społeczne oraz gospodarcze lub przestrzenno-funkcjonalne lub techniczne lub środowiskowe), integrujące interwencję na rzecz społeczności lokalnej, przestrzeni i lokalnej gospodarki, skoncentrowane terytorialnie i prowadzone w sposób zaplanowany oraz zintegrowany poprzez programy rewitalizacji. Rewitalizacja zakłada optymalne wykorzystanie specyficznych uwarunkowań danego obszaru oraz wzmacnianie jego lokalnych potencjałów (w tym także kulturowych) i jest procesem wieloletnim, prowadzonym przez interesariuszy (m.in. przedsiębiorców, organizacje pozarządowe, właścicieli nieruchomości, organy władzy publicznej, etc.) tego procesu, w tym przede wszystkim we współpracy z lokalną społecznością. Działania służące wspieraniu procesów rewitalizacji prowadzone są w sposób spójny: wewnętrznie (poszczególne działania pomiędzy sobą) oraz zewnętrznie (z lokalnymi politykami sektorowymi, np. transportową, energetyczną, celami i kierunkami wynikającymi z dokumentów strategicznych i planistycznych).
<u>Program rewitalizacji</u>	inicjowany, opracowany i uchwalony przez radę gminy, na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 6 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2013 r. poz. 594, z późn. zm.), wieloletni program działań w sferze społecznej oraz gospodarczej lub przestrzenno-funkcjonalnej lub technicznej lub środowiskowej, zmierzający do wyprowadzenia obszarów rewitalizacji ze stanu kryzysowego oraz stworzenia warunków do ich zrównoważonego rozwoju,

¹ Źródło: Wytyczne w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020

<u>Projekt rewitalizacyjny</u>	stanowiący narzędzie planowania, koordynowania i integrowania różnorodnych aktywności w ramach rewitalizacji. projekt w rozumieniu art. 2 pkt 18 ustawy, wynikający z programu rewitalizacji, tj. zaplanowany w programie rewitalizacji i ukierunkowany na osiągnięcie jego celów albo logicznie powiązany z treścią i celami programu rewitalizacji, zgłoszony do objęcia albo objęty współfinansowaniem UE z jednego z funduszy strukturalnych albo Funduszu Spójności w ramach programu operacyjnego. Wynikanie projektu rewitalizacyjnego z programu rewitalizacji oznacza zatem albo wskazanie (wymienienie) go wprost w programie rewitalizacji albo określenie go w ogólnym (zbiorczym) opisie innych, uzupełniających rodzajów działań rewitalizacyjnych.
<u>Obszar zdegradowany</u>	obszar, na którym zidentyfikowano stan kryzysowy. Obszar zdegradowany może być podzielony na podobszary, w tym podobszary nieposiadające ze sobą wspólnych granic pod warunkiem stwierdzenia sytuacji kryzysowej na każdym z podobszarów.
<u>Obszar rewitalizacji</u> <u>Stan kryzysowy</u>	obszar obejmujący całość lub część obszaru zdegradowanego, cechującego się szczególną koncentracją negatywnych zjawisk. stan spowodowany koncentracją negatywnych zjawisk społecznych (w szczególności bezrobocia, ubóstwa, przestępczości, niskiego poziomu edukacji lub kapitału społecznego, niewystarczającego poziomu uczestnictwa w życiu publicznym i kulturalnym), współwystępujących z negatywnymi zjawiskami w co najmniej jednej z następujących sfer: gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej, technicznej.

2. Istota i znaczenie Lokalnego Programu Rewitalizacyjnego dla rozwoju gminy

Rewitalizacja jest szansą na zastosowanie kompleksowych i zrównoważonych rozwiązań w zakresie wsparcia wyznaczonych obszarów gminy, które w wyniku przemian gospodarczych, procesów historycznych, a także wielu innych czynników zostały zdegradowane i zaniedbane.

Niniejszy program rewitalizacji wypracowany został przez samorząd Miasta i Gminy Ogrodzieniec w oparciu o diagnozę lokalnych problemów: społecznych, gospodarczych, przestrzenno-funkcjonalnych, technicznych i środowiskowych.

Dane wyjściowe do analizy pozyskane zostały:

- z rejestrów Głównego Urzędu Statystycznego (Bank Danych Lokalnych),
- z danych rejestrowych i statystycznych Urzędu Miasta i Gminy Ogrodzieniec oraz jednostek organizacyjnych gminy (jak Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej),
- z wywiadów autorów opracowania z pracownikami UMiG Ogrodzieniec, OPS w Ogrodzieńcu oraz lokalnymi przedsiębiorstwami i organizacjami pozarządowymi,
- w procesie konsultacji społecznych,
- na podstawie ankietyzacji mieszkańców miasta i gminy Ogrodzieniec.

W pracach nad przygotowaniem dokumentu partycypowały wszystkie grupy społeczne i interesariusze programu.

3 Diagnoza sytuacji społeczno-gospodarczej w gminie

3.1 Położenie, uwarunkowania środowiskowe, struktura gruntów

Gmina Ogrodzieniec położona jest w środkowo-wschodniej części województwa śląskiego i jednocześnie w południowej części powiatu zawierciańskiego, w niedalekiej odległości od trzech głównych aglomeracji Polski południowej: Krakowa (60 km), Katowic (55 km) i Częstochowy (50 km). W odległości 30 km od Ogrodzienia znajduje się międzynarodowe lotnisko w Katowicach-Pyrzowicach, a w odległości 60 km międzynarodowe lotnisko w Krakowie-Balicach.

Gmina Ogrodzieniec sąsiaduje:

- od zachodu z Gminą Łazy,
- od północnego-zachodu z Miastem Zawiercie,
- od północy z Gminą Kroczyce,
- od wschodu z Gminą Pilica,
- od południa z Gminą Klucze, należąca do Powiatu Olkuskiego w województwie małopolskim.

Ogrodzieniec jest gminą miejsko-wiejską, zajmującą 85,69 km² z czego znaczną powierzchnię zajmuje część miejska, której 29 km² stanowi dokładnie 1/3 powierzchni gminy.

W skład gminy oprócz miasta Ogrodzieniec wchodzi dziesięć sołectw, z których największym liczącym ponad 1 000 mieszkańców jest Podzamcze. Sołectwa wchodzące w skład Gminy Ogrodzieniec:

- Fugasówka - Markowizna,
- Giebło,
- Giebło Kolonia,
- Gulzów,
- Kietkowice,
- Mokrus,
- Podzamcze,
- Ryczów,
- Ryczów Kolonia,
- Żelazko - Śrubarnia.

Obszar gminy leży w granicach Zespołu Parków Krajobrazowych Województwa Śląskiego, i jednocześnie Parku Krajobrazowego Orlich Gniazd.

Gmina charakteryzuje się typowym wyżynnym krajobrazem z lasami, polami oraz licznymi

ostańcami skalnymi. Najwyższym wzniesieniem jest Góra Zamkowa, zwana również Górą Janowskiego (515,5 m n.p.m.). Jak wynika z danych przedstawionych w poniższej tabeli największą powierzchnię Gminy stanowią grunty leśne w tym grunty zadrzewione i zakrzewione.

Tabela 1 Powierzchnia gruntów Gminy Ogrodzieniec z podziałem na sposób użytkowania

	Jednostka miary	2014
POWIERZCHNIA GEODEZYJNA KRAJU (DANE GUGIK)		
Powierzchnia		
ogółem w ha	ha	8478
ogółem w km ²	km ²	85
Powierzchnia geodezyjna kraju według kierunków wykorzystania		
Ogółem	ha	8478
użytki rolne razem	ha	3660
grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione razem	ha	3850
grunty pod wodami razem	ha	2
grunty zabudowane i zurbanizowane razem	ha	724
Nieuzytki	ha	196
tereny różne	ha	46

Źródło: GUS, BDL

Gmina Ogrodzieniec charakteryzuje się niezwykle cennymi walorami środowiskowymi. Wysoki poziom zalesienia i duży udział obszarów chronionych na jej terenie przede wszystkim:

- determinują wysoki potencjał atrakcyjności turystycznej obszaru,
- wyznaczają wysoki poziom atrakcyjności obszaru jako obecnego i potencjalnego miejsca zamieszkania dla osób ceniących spokój i możliwość obcowania z naturą.

3.2 Demografia

Liczba mieszkańców Gminy Ogrodzieniec, zgodnie ze stanem z 31.12.2014 r.² wynosi 9 356 osób. Struktura ludności wg płci wskazuje niewielką przewagę liczby kobiet - 51,5% w ogólnej liczbie mieszkańców. Gęstość zaludnienia w Gminie wynosi 109 osób/km².

Podstawowe dane demograficzne charakteryzujące liczbę ludności na terenie Gminy w latach 2010-2014 przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela 2 Liczba mieszkańców miejscowości leżących w Gminie Ogrodzieniec, j.m. osoba

2010 r. (stan na 31.12)			
miejscowość	liczba mieszkańców ogółem	kobiety	mężczyźni
Ogrodzieniec	4438	2341	2097
Fugasówka - Markowizna	854	422	432
Giebło	470	232	238

² Ewidencja ludności prowadzona przez Urząd Miasta i Gminy, zameldowania na pobyt stały.

Lokalny Program Rewitalizacji na lata 2017-2020 dla Gminy Ogrodzieniec

Giebło Kolonia	226	116	110
Gulzów	286	142	144
Kiełkowice	450	238	212
Mokrus	308	158	150
Podzamcze	1017	522	495
Ryczów	894	456	438
Ryczów Kolonia	307	149	158
Żelazko - Śrubarnia	206	100	106
Razem 2010 r.	9456	4876	4580
2011 r. (stan na 31.12)			
miejsowość	liczba mieszkańców ogółem	kobiety	mężczyźni
Ogrodzieniec	4428	2332	2096
Fugasówka - Markowizna	868	434	434
Giebło	470	232	238
Giebło Kolonia	226	115	111
Gulzów	286	143	143
Kiełkowice	447	238	209
Mokrus	306	159	147
Podzamcze	1030	530	500
Ryczów	896	457	439
Ryczów Kolonia	313	153	160
Żelazko - Śrubarnia	208	102	106
Razem 2011 r.	9478	4895	4583
2012 r. (stan na 31.12)			
miejsowość	liczba mieszkańców ogółem	kobiety	mężczyźni
Ogrodzieniec	4400	2313	2087
Fugasówka - Markowizna	872	437	435
Giebło	468	233	235
Giebło Kolonia	227	116	111
Gulzów	292	144	148
Kiełkowice	442	238	204
Mokrus	308	159	149
Podzamcze	1033	530	503
Ryczów	894	454	440
Ryczów Kolonia	325	159	166
Żelazko - Śrubarnia	208	101	107
Razem 2012 r.	9469	4884	4585
2013 r. (stan na 31.12)			
miejsowość	liczba mieszkańców ogółem	kobiety	mężczyźni
Ogrodzieniec	4365	2293	2072
Fugasówka - Markowizna	867	438	429
Giebło	456	228	228
Giebło Kolonia	227	116	111
Gulzów	290	144	146
Kiełkowice	449	245	204
Mokrus	308	160	148
Podzamcze	1028	528	500
Ryczów	876	443	433
Ryczów Kolonia	334	162	172
Żelazko - Śrubarnia	210	103	107
Razem 2013 r.	9410	4860	4550

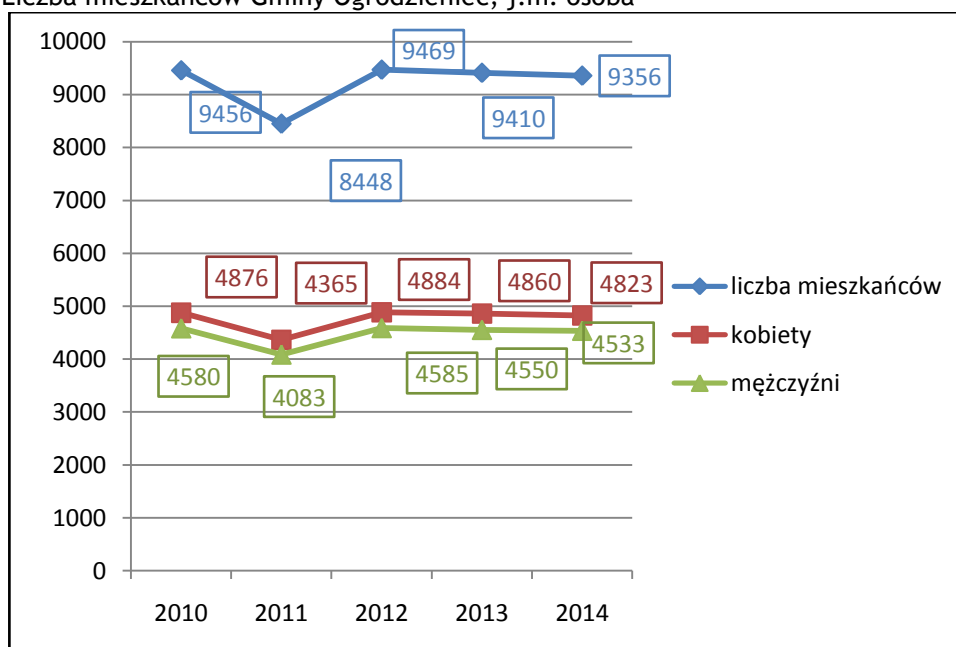
2014 r. (stan na 31.12)			
miejsowość	liczba mieszkańców ogółem	kobiety	mężczyźni
Ogrodzieniec	4321	2268	2053
Fugasówka - Markowizna	861	433	428
Giebło	454	228	226
Giebło Kolonia	234	120	114
Gulzów	285	142	143
Kiełkowice	451	246	205
Mokrus	304	157	147
Podzamcze	1008	514	494
Ryczów	875	439	436
Ryczów Kolonia	346	170	176
Żelazko - Śrubarnia	217	106	111
Razem 2014 r.	9356	4823	4533

Gmina Ogrodzieniec lata 2010-2014			
rok	liczba mieszkańców ogółem	kobiety	mężczyźni
2010	9456	4876	4580
2011	9478	4895	4583
2012	9469	4884	4585
2013	9410	4860	4550
2014	9356	4823	4533

Źródło: Ewidencja mieszkańców; UMiG Ogrodzieniec

Graficzne ujęcie danych odzwierciedlających ogólną liczbę mieszkańców Gminy w kolejnych latach (rysunek poniżej) wskazuje, że liczba ta spada corocznie poczynając od roku 2011. Spadki nie są gwałtowne i zasadniczo są zgodne z trendem krajowym i regionalnym.

Rysunek 1 Liczba mieszkańców Gminy Ogrodzieniec, j.m. osoba

Źródło: Opracowanie własne na bazie danych UMiG Ogrodzieniec

Liczba mieszkańców Gminy Ogrodzieniec notuje spadek. Nie można jednak zakładać w tym wypadku występowania zjawiska depopulacji w pełnym jego znaczeniu. Co do zasady

depopulacja oznacza trwały, nagły i znaczący spadek ludności na danym terenie. W przypadku Gminy Ogrodzieniec spadek liczby mieszkańców jest odzwierciedleniem trendów krajowych i regionalnych; spadek jest systematyczny ale nie drastyczny; w uproszczeniu można przyjąć, że spadek jest przewidywalny.

Zgodnie z prognozami GUS liczba mieszkańców Powiatu Zawierciańskiego (na terenie którego leży Gmina Ogrodzieniec) będzie systematycznie spadać, co jest zgodne z trendem dla całego województwa.

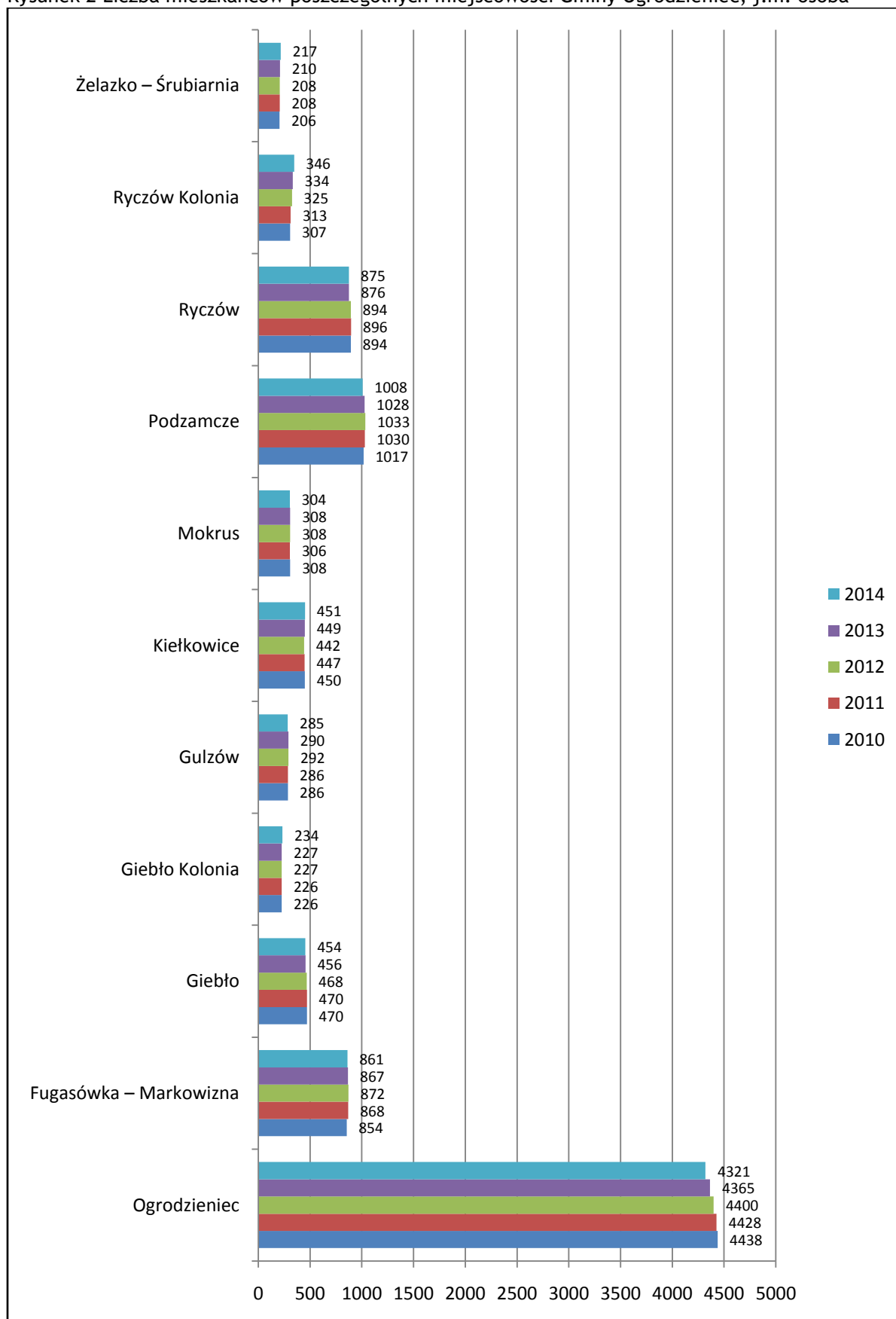
Tabela 3 Prognoza liczby mieszkańców Powiatu Zawierciańskiego w latach 2015-2050

Rok	2015	2020	2025	2030	2035	2040	2045	2050
Prognozowana liczna ludności ogółem na dzień 31.12	120 617	117 604	114 271	110 555	106 432	102 054	97 634	93 305

Źródło: GUS, Prognoza dla powiatów i miast na prawie powiatu oraz podregionów na lata 2014-2050

Najliczniej zamieszkałymi miejscowościami w gminie są Ogrodzieniec i Podzamcze (przede wszystkim z uwagi na największą powierzchnię i gęstość zabudowy, a także lokalizacje w ich centrum podstawowych usług dla mieszkańców). Liczba mieszkańców poszczególnych miejscowości jest odzwierciedleniem analizowanego powyżej trendu ogólnej liczby mieszkańców gminy. Jak przedstawiono na poniższym wykresie, liczba mieszkańców w poszczególnym miejscowościach gminy spada proporcjonalnie. Odchylenia w analizowanych na poniższym wykresie latach nie są na tyle istotne, by mogły świadczyć o nagłym wzroście czy spadku zainteresowania osiedlaniem się w konkretnej miejscowości. Oznacza to, że żadna z miejscowości gminy nie wyróżnia się na tle pozostałych w zakresie atrakcyjności demograficznej.

Rysunek 2 Liczba mieszkańców poszczególnych miejscowości Gminy Ogrodzieniec, j.m. osoba

Źródło: Opracowanie własne na bazie danych UMiG Ogrodzieniec

W Gminie Ogrodzieniec występuje ujemny przyrost naturalny, którego wartość w roku 2014 wynosiła -55 osób. Zestawienie danych dotyczących przyrostu naturalnego w latach 2010-2014 przedstawia poniższa tabela.

Tabela 4 Przyrost naturalny w Gminie Ogrodzieniec w latach 2010-2014, stan na 31.12

Rodzaj danych	2010	2011	2012	2013	2014
Urodzenia żywe [osoba]	85	86	100	70	71
Zgony [osoba]	127	106	114	122	126
Przyrost liczby mieszkańców (różnica między liczbą urodzeń a liczbą zgonów) [osoba]	-42	-20	-14	-52	-55

Źródło: Ewidencja mieszkańców, Urząd Miasta i Gminy Ogrodzieniec

Szczególnie niepokojący jest znaczny spadek liczby urodzeń (różnica o niemal 30% porównując rok 2014 z 2012), jest to jednak trend zasadniczo zgodny z krajowym. Szans na zmianę sytuacji demograficznej upatrywać należy przede wszystkim w poprawie warunków zamieszkania na terenie gminy, które w kilkuletniej perspektywie wpłyną na dalszą poprawę danych dotyczących migracji.

Prognozy GUS dotyczące przyrostu naturalnego w Powiecie Zawierciańskim, w skład którego wchodzi Gmina Ogrodzieniec, wykazują utrzymującą się, niepokojącą tendencję spadkową, wskaźniki dla całego województwa kształtowały będą się również malejąco.

Tabela 5 Prognoza salda migracji w Powiecie Zawierciańskim w latach 2015-2050

Przyrost naturalny liczby mieszkańców Powiatu Zawierciańskiego								
	2015	2020	2025	2030	2035	2040	2045	2050
urodzenia [osoba]	945	873	792	724	688	667	633	582
zgony [osoba]	1 445	1 456	1 452	1 470	1 516	1 526	1 491	1 414
przyrost liczby mieszkańców [osoba]	-500	-583	-660	-746	-828	-859	-858	-832

Źródło: GUS, Prognoza dla powiatów i miast na prawie powiatu oraz podregionów na lata 2014-2050

Struktura wiekowa mieszkańców Gminy Ogrodzieniec wskazuje na starzenie się populacji. Poniższa tabela przedstawia dane GUS za lata 2010-2014. Od roku 2011 systematycznie spada liczba osób w wieku produkcyjnym, jednocześnie przybywa osób w wieku poprodukcyjnym; oznacza to, że coraz mniejsza liczba mieszkańców gminy generuje przychody pozwalające na utrzymanie osób z grupy poprodukcyjnej (renty i emerytury). Dane nie wskazują na możliwość poprawy sytuacji w najbliższym okresie, liczba osób w wieku przedprodukcyjnym również maleje, co oznacza że w latach kolejnych relacja osób w wieku produkcyjnym do osób w wieku poprodukcyjnym będzie jeszcze bardziej niekorzystna. Trend jest zgodny z analizami regionalnymi i krajowymi.

Tabela 6 Ludność w wieku przedprodukcyjnym (17 lat i mniej), produkcyjnym i poprodukcyjnym wg płci w Gminie Ogrodzieniec, lata 2010-2014

	2010	2011	2012	2013	2014
w wieku przedprodukcyjnym					
Ogółem	1486	1495	1475	1452	1433

Lokalny Program Rewitalizacji na lata 2017-2020 dla Gminy Ogrodzieniec

Mężczyźni	774	770	770	752	736
Kobiety	712	725	705	700	697
w wieku produkcyjnym					
Ogółem	6087	6034	5981	5897	5805
Mężczyźni	3276	3244	3217	3179	3151
Kobiety	2811	2790	2764	2718	2654
w wieku poprodukcyjnym					
Ogółem	1888	1940	1995	2034	2069
Mężczyźni	553	583	612	626	646
Kobiety	1335	1357	1383	1408	1423

Źródło: GUS, BDL

W poniższej tabeli zaprezentowano dane dotyczące migracji zanotowanych na terenie Gminy Ogrodzieniec w latach 2010-2014.

Tabela 7 Migracje na pobyt stały gminne wg płci, typu i kierunku w Gminie Ogrodzieniec w latach 2010-2014, stan na 31.12, j.m. osoba

	2010 r.	2011 r.	2012 r.	2013 r.	2014 r.
zameldowania ogółem					
ogółem	117	124	107	78	90
mężczyźni	58	58	55	38	49
kobiety	59	66	52	40	41
zameldowania z miast					
ogółem	96	99	71	62	62
mężczyźni	50	44	38	31	35
kobiety	46	55	33	31	27
zameldowania ze wsi					
ogółem	21	22	31	15	27
mężczyźni	8	12	15	6	14
kobiety	13	10	16	9	13
zameldowania z zagranicy					
ogółem	0	3	5	1	1
mężczyźni	0	2	2	1	0
kobiety	0	1	3	0	1
wymeldowania ogółem					
ogółem	97	92	95	97	75
mężczyźni	37	37	46	47	33
kobiety	60	55	49	50	42
wymeldowania do miast					
ogółem	72	64	76	76	58
mężczyźni	26	27	38	38	26
kobiety	46	37	38	38	32
wymeldowania na wieś					
ogółem	25	28	18	21	15
mężczyźni	11	10	7	9	7
kobiety	14	18	11	12	8
wymeldowania za granicę					
ogółem	0	0	1	0	2
mężczyźni	0	0	1	0	2
saldo migracji					
ogółem	20	32	12	-19	15
saldo migracji na 1000 osób					
ogółem	2,1	3,4	1,3	-2,0	1,6
saldo migracji zagranicznych na 1000 osób					

ogółem	0,00	0,32	0,42	0,11	-0,11
--------	------	------	------	------	-------

Źródło: GUS, BDL

Saldo migracji w Gminie Ogrodzieniec jest dodatnie, co jest trendem korzystnym i przeciwnym w stosunku do trendów regionalnych. W latach 2010-2014 ujemny wskaźnik zanotowano jedynie w roku 2013, co nie może świadczyć o obniżeniu atrakcyjności gminy jako potencjalnego miejsca zamieszkania. Walory krajobrazowe gminy Ogrodzieniec, jej położenie w pobliżu ośrodków miejskich oraz dobre skomunikowanie z ośrodkami miejskimi i dalej - Aglomeracją Śląską powoduje spory odsetek migracji wewnętrznych (szczególnie z miast).

Wskaźnik prognozy salda migracji w Powiecie Zawierciańskim jest ujemny, co jest trendem tożsamym w stosunku do całego województwa. Podkreślić jednak należy, że wartości ujemne salda migracji nie są znaczne, szczególnie biorąc pod uwagę liczbę mieszkańców całego powiatu można przyjąć, że wartości te są marginalne. Oznacza to, że przy podjęciu działań zaradczych możliwe jest odwrócenie trendu, konieczne będzie w tym celu konsekwentne podnoszenie atrakcyjności gmin powiatu jako potencjalnego miejsca zamieszkania.

Tabela 8 Prognoza salda migracji oraz przyrostu naturalnego w Powiecie Zawierciańskim w latach 2015-2050

Migracje krajowe i zagraniczne w Powiecie Zawierciańskim								
	2015	2020	2025	2030	2035	2040	2045	2050
zameldowania [osoba]	1076	1006	935	881	857	859	859	858
wymeldowania [osoba]	1125	1048	970	911	882	883	881	880
saldo migracji [osoba]	-49	-42	-35	-30	-25	-24	-22	-22

Źródło: GUS, Prognoza dla powiatów i miast na prawie powiatu oraz podregionów na lata 2014-2050

Niekorzystne czynniki demograficzne nie kumulują się wyraźnie w żadnej z gminnych miejscowości. W gminie nie zidentyfikowano obszaru szczególnie dotkniętego problemem zwiększonej liczby osób starszych czy wyludnienia. Niekorzystne zjawiska występują na zbliżonym poziomie (proporcjonalnie) w każdej miejscowości. Nie zidentyfikowano natężenia zjawisk negatywnych na wybranym obszarze gminy.

Obszary problemowe:

1. Spadająca liczba mieszkańców.
2. Ujemny przyrost naturalny.
3. Starzejące się społeczeństwo. Widoczna rosnąca przewaga osób w wieku poprodukcyjnym do osób w wieku przedprodukcyjnym.

3.3 Atrakcyjność gospodarcza, rynek pracy

3.3.1 Podmioty gospodarcze

Na początku lat 90. całe województwo śląskie poddane zostało trudnemu procesowi restrukturyzacji gospodarczej i społecznej. Efektem przekształceń regionalnej gospodarki jest rozwój sektora prywatnego oraz zmiany na rynku pracy, które wymuszają wzrost lokalnej przedsiębiorczości przy wykorzystaniu lokalnych potencjałów zarobkowych. Coraz większą rolę odgrywają małe i średnie przedsiębiorstwa, mające bezpośredni wpływ na rozwój poszczególnych gmin.

Zgodnie z danymi GUS³ na terenie gminy zarejestrowanych jest 941 podmiotów gospodarczych. Rodzaje prowadzonych działalności zaprezentowane zostały w poniższej tabeli.

Tabela 9 Liczba wpisów wg sekcji działalności gospodarczej, stan na 2014 r.

Kod sekcji PKD	Nazwa sekcji PKD	Liczba zarejestrowanych działalności gospodarczych
A	Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	19
B	Górnictwo i wydobywanie	1
C	Przetwórstwo przemysłowe	85
E	Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	10
F	Budownictwo	149
G	Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	317
H	Transport i gospodarka magazynowa	61
I	Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	47
J	Informacja i komunikacja	8
K	Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	20
L	Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	18
M	Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	56
N	Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	19
O	Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	11
P	Edukacja	14
Q	Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	34
R	Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	19
S	Pozostała działalność usługowa	53
SUMA		941

Źródło: GUS, BDL

Dominującymi obszarami działalności gospodarczej w gminie Ogrodzieniec są handel i naprawy, budownictwo oraz przetwórstwo przemysłowe.

³ GUS, BDL, stan na 31.12.2014

Analizując dane przedstawione w poniższej tabeli zauważyć można, że liczba podmiotów gospodarki rejestrowanych w gminie corocznie utrzymuje stały poziom (marginalne wahania w poszczególnych latach). W strukturze własnościowej zdecydowanie przeważają firmy prywatne (ponad 97% ogółu podmiotów). W sektorze prywatnym dominują osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą (ponad 84% ogółu podmiotów prywatnych), co odzwierciedla tendencje regionalne i krajowe.

Tabela 10 Podmioty gospodarki narodowej zarejestrowane w Gminie Ogrodzieniec, wg sektorów własnościowych w latach 2010-2014

Rodzaj podmiotu	2010	2011	2012	2013	2014
podmioty gospodarki narodowej ogółem	908	896	941	947	941
sektor publiczny - ogółem	25	25	25	25	25
sektor prywatny - ogółem	883	871	916	922	916
sektor prywatny - osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą	761	749	790	789	775
sektor prywatny - spółki handlowe	37	40	42	49	50
sektor prywatny - spółki handlowe z udziałem kapitału zagranicznego	4	3	2	2	2
sektor prywatny - spółdzielnie	1	1	1	1	3
sektor prywatny - fundacje	0	1	2	3	3
sektor prywatny - stowarzyszenia i organizacje społeczne	23	23	23	23	23

Źródło: GUS, BDL, stan na 31.12

Zgodnie z danymi UMiG Ogrodzieniec największa liczba podmiotów gospodarczych zarejestrowana jest w Ogrodzieńcu (ponad 55%). Dane obejmują rejestr CEIDG (bez spółek). Liczba podmiotów gospodarczych w Gminie Ogrodzieniec działających na podstawie wpisu do CEIDG na dzień 16.01.2017 wynosi: 523, w tym:

- w Ogrodzieńcu - 289
- w Podzamczu - 67
- w Fugasówce - 47
- w Markowiźnie - 6
- w Ryczowie Kolonii - 14
- w Ryczowie - 31
- w Gieble - 16
- w Gieble Kolonii - 3
- w Kietkowicach - 21
- w Mokrusie - 12
- w Gulzowie - 7
- w Żelazku - 5
- w Śrubarni - 5

Gmina Ogrodzieniec charakteryzuje się przeciętnymi warunkami glebowymi w aspekcie przydatności rolniczej. Zgodnie z danymi GUS⁴ na terenie Gminy Ogrodzieniec działa 1 632 gospodarstw rolnych o łącznej powierzchni 39 05,55 ha, w tym 805 o łącznej powierzchni 2 469,46 prowadzi działalność rolniczą. 443 gospodarstwa prowadzą uprawę o łącznej powierzchni zasiewów 988,48 ha. W rodzajach upraw zdecydowanie przeważają zboża, w drugiej kolejności - ziemniaki, w 375 gospodarstwach utrzymywane są zwierzęta gospodarskie.

Na sytuację społeczną i gospodarczą gminy w ostatnich kilku latach największy wpływ miała likwidacja w 1999 r. jednego z największych zakładów w regionie - Cementowni Wiek S.A. Drugim istotnym przedsiębiorstwem była zamknięta w 1998 r. fabryka PMIB Izolacja Ogrodzieniec. Likwidacja zakładów przyczyniła się do znacznego wzrostu stopy bezrobocia (do ok. 20%), była jednak równocześnie impulsem do rozwoju lokalnej przedsiębiorczości w sektorze handlowo-usługowym oraz rozwoju branży turystycznej.

Na terenie gminy nie funkcjonuje duży zakład produkcyjny/przemysłowy/usługowy udostępniający znaczną liczbę miejsc pracy dla mieszkańców. Duża liczba zarejestrowanych osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą, utrzymująca się od lat, z jednej strony świadczy o wysokim poziomie przedsiębiorczości lokalnej społeczności, z drugiej może być dowodem na brak zróżnicowanej oferty zarobkowej dostępnej w gminie. Gmina od lat zmagają się z problemem bezrobocia, które wiąże się głównie z restrukturyzacją gospodarki oraz aktualnym niedostosowaniem kwalifikacji osób bezrobotnych do potrzeb rynku pracy. Ponadto duża atrakcyjność turystyczna gminy jest impulsem do czerpania dochodów z obsługi branży turystycznej, są to jednak wpływy niewystarczające w stosunku do potrzeb wszystkich mieszkańców, a często również sezonowe. Koncentracja obszarów atrakcyjnych turystycznie ma miejsce w Ogrodzieńcu i Podzamczu - tam właśnie największy procent turystów wydaje pieniądze. Gmina Ogrodzieniec jest za duża i posiada zbyt dużą liczbę mieszkańców, aby utrzymywać się wyłącznie z turystyki. Niepokojący jest dodatkowo fakt wzrostu atrakcyjności turystycznej sąsiednich miejscowości jak Kroczyce czy Pilica, co dodatkowo może ograniczać potencjał zarobkowy w branży turystycznej gminy. Wpływy z obsługi ruchu turystycznego stanowić powinny dochody dodatkowe dla działalności przemysłowej spełniającej standardy ekologiczne (która była tradycyjną dziedziną w latach poprzednich).

⁴ Powszechny Spis Rolny z 2010 r.

3.3.2 Bezrobocie

Według stanu na koniec lipca 2015 r. w Powiatowym Urzędzie Pracy w Zawierciu zarejestrowanych było 396 mieszkańców Gminy Ogrodzieniec, z czego 214 stanowiły kobiety. Jedynie 16% ogółu bezrobotnych mieszkańców gminy posiada prawo do zasiłku. Ponad połowa bezrobotnych to osoby mieszkające na wsi. Niemal 20% bezrobotnych stanowią osoby bez kwalifikacji zawodowych, a niemal 22% - osoby nie posiadające doświadczenia zawodowego.

Szczególnie niepokojące są dane dotyczące liczby osób do 30 roku życia pozostających bez pracy - stanowiących ponad 25% ogółu bezrobotnych oraz dane dotyczące bezrobotnych powyżej 50 roku życia - stanowiących ponad 26% ogółu bezrobotnych. W przypadku młodszej grupy stałe miejsca pracy będą determinantą decydującą o założeniu rodziny na terenie gminy, co bezpośrednio wpłynie na trendy demograficzne (w tej chwili niekorzystny jest przyrost naturalny). Konieczne są więc przede wszystkim działania zwiększające podaż miejsc pracy. W przypadku starszej grupy konieczne są działania pozwalające przekwalifikować bezrobotnych i pomóc im się odnaleźć w obowiązujących realiach rynku pracy, znaczące będą tu projekty pozainwestycyjne, tzw. „miękkie”, jak kursy, szkolenia, etc.

Największą grupę (ponad 53%) wśród osób bezrobotnych stanowią osoby pozostające bez pracy powyżej 24 miesięcy. Zjawisko świadczy o niskiej motywacji osób bezrobotnych, często pozostających beneficjentami pomocy społecznej do podejmowania aktywności zawodowej.

Rynek pracy cechuje duża sezonowość - zauważalne jest znaczne zwiększenie podaży ofert w okresie wakacyjnym (pomoc w rolnictwie, obsługa ruchu turystycznego).

Zgodnie z danymi PUP w Zawierciu ponad 45% zarejestrowanych bezrobotnych zamieszkuje w Ogrodzieńcu. 24.01.2017 r. w PUP zarejestrowanych było 364 bezrobotnych mieszkańców gminy, w tym mieszkańcy miejscowości:

- Ogrodzieniec: 165 osób,
- Fugasówka: 30 osób,
- Giebło: 19 osób,
- Gulzów: 18 osób,
- Kietkowice: 14 osób,
- Markowizna: 0 osób,
- Mokrus: 12 osób,
- Podzamcze: 45 osób,
- Ryczów: 40 osób,

- Ryczów-Kolonia: 15 osób,
- Żelazko: 6 osób.

Zawody deficytowe i nadwyżkowe w powiecie⁵:

Na koniec czerwca 2014 roku Powiatowy Urząd Pracy w Zawierciu odnotował 7 191 osób bezrobotnych (statystyka dotyczy całego powiatu) z czego 50,4% stanowiły kobiety. Stopa bezrobocia w powiecie zawierciańskim na koniec I półrocza 2014 roku kształtowała się na poziomie 16,7% i przewyższała stopę regionalną i krajową (przy 10,2% w województwie śląskim i 12,0% w kraju).

W końcu czerwca 2014 roku spośród zarejestrowanych bezrobotnych zdecydowana większość - 79,5% tj. 5 719 osób posiadała zawód. Pozostałe osoby - 20,5% klasyfikowane były w grupie osób bez zawodu. Najwięcej osób zarejestrowanych było w zawodach: sprzedawca, technik ekonomista i ślusarz. Zanotowano również duży napływ do bezrobocia osób w tych zawodach. Analizując strukturę bezrobotnych według dużych grup zawodowych należy stwierdzić, iż szczególnie duży udział miała grupa - robotnicy obróbki metali, mechanicy maszyn i urządzeń i pokrewni; stanowiła ponad 15% ogółu bezrobotnych.

Do grup zawodów generujących długotrwałe bezrobocie należą m.in.: pomoce domowe i sprzątaczkę; ładowacze nieczystości i inni pracownicy przy pracach prostych oraz robotnicy budowlani i pokrewni (z wyłączeniem elektryków). Na przeciwległym biegunie uplasowały się grupy: specjaliści do spraw zdrowia, technicy informatycy oraz specjaliści z dziedziny prawa, dziedzin społecznych i kultury, w których można zakładać, że zarejestrowane osoby nie są zagrożone długotrwałym bezrobociem.

Zgłoszone oferty pracy najczęściej były kierowane do posiadających zawody: technik prac biurowych, robotnik gospodarczy, sprzedawca. W dużej mierze były to subsydiowane miejsca pracy zgłoszone w ramach np.: stażu, robót publicznych lub prac społecznie użytecznych. Według wskaźnika szansy uzyskania oferty największą szansę uzyskania pracy mają osoby w takich grupach zawodowych jak: pozostali pracownicy obsługi biura; pracownicy przygotowujący posiłki oraz sekretarki, operatorzy urządzeń biurowych i pokrewni.

W rankingu zawodów deficytowych czołowe miejsce zajmują: tłoczarz w metalu (1 osoba zarejestrowana i 14 ofert pracy), kurier (1 osoba zarejestrowana i 26 ofert pracy), listonosz (2 osoby zarejestrowane i 36 ofert pracy); monter konstrukcji stalowych (4 osoby zarejestrowane i 10 ofert pracy); blacharz budowlany (2 osoby zarejestrowane i 7 ofert pracy); kierowca samochodu ciężarowego (15 osób zarejestrowanych i 52 oferty pracy) oraz pracownik ochrony fizycznej bez licencji (6 osób zarejestrowanych i 25 ofert pracy).

⁵ Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych w powiecie zawierciańskim za I półrocze 2014 roku (cz. I diagnostyczna); PUP Zawiercie

Zidentyfikowano 27 zawodów, które wykazują równowagę na rynku pracy. Są to między innymi: sprzątaczką biurową, asystent do spraw księgowości, robotnik drogowy, robotnik placowy, palacz pieców zwykłych, ogrodnik terenów zieleni. W rankingu zawodów nadwyżkowych czołowe miejsca zajmują: technik budownictwa (51 bezrobotnych i 1 oferta pracy), technik elektryk (51 bezrobotnych i 1 oferta pracy), blacharz samochodowy (28 bezrobotnych i 1 oferta pracy) piekarz (49 bezrobotnych i 2 oferty pracy) oraz mechanik maszyn i urządzeń przemysłowych (73 bezrobotnych i 2 oferty pracy).

3.3.3 Klimat inwestycyjny

W ramach projektu „Przygotowanie terenów inwestycyjnych w centrum Jury Krakowsko-Częstochowskiej, obszar A i B, Ogrodzieniec” opracowano m.in. „Informację o klimacie inwestycyjnym dla Ogrodzienieckiej Strefy Inwestycyjnej”. Ogrodzieniecka Strefa Inwestycyjna (OSI) to tereny po byłej Cementowni Wiek S.A. wraz z zapleczem logistycznym, które od kilku lat przygotowywane są w celu udostępnienia potencjalnym inwestorom. Obecnie teren przygotowany jest do uzbrojenia, obszar B został wstępnie zaakceptowany przez zarząd Katowickiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej do włączenia do Podstrefy Dąbrowsko-Sosnowieckiej. Gmina proponuje potencjalnym inwestorom 2 tereny o ogólnej powierzchni wynoszącej 25 hektarów. Teren A i B podzielone są drogą wojewódzką 791 (Trzebinia - Olkusz - Ogrodzieniec - Zawiercie - Poczesna) i oddalone o około 3 km od drogi krajowej nr 78, prowadzącej od przejścia granicznego z Czechami.

Jak wynika z opracowania „Informacja o klimacie inwestycyjnym dla OSI”:

- Poziom wykształcenia mieszkańców gminy jest niski, kadra w branżach rozwijających się (jak nowoczesne technologie) jest słabo wykwalifikowana. Ze względu na bliskie sąsiedztwo dużych ośrodków naukowo-przemysłowych (Katowice, Częstochowa) następuje odpływ osób dobrze wykształconych poszukujących pracy i lepszych warunków do życia.
- Na terenie gminy brakuje istotnych instytucji otoczenia biznesu oraz ośrodków naukowo-badawczych.
- W gminie działa marginalny odsetek branż z zakresu nowoczesnej technologii.
- W gminie notowany jest niższy od wielu pobliskich dużych miast poziom wynagrodzeń, a nasilona konkurencja płacowa sąsiednich miast skutkuje odpływem doświadczonej i wykwalifikowanej kadry oraz trudności z zatrudnieniem nowej.
- W gminie nie ma strategicznych inwestorów, a atrakcyjność ofert pracy lokalnych pracodawców jest mała.
- Zauważalny jest niski poziom kooperacji pomiędzy gminnymi przedsiębiorcami.

Obszary problemowe:

4. Utrzymujące się długotrwałe bezrobocie.
5. Duże bezrobocie wśród osób do 30 roku życia i po 50 roku życia.
6. Niska jakość kapitału ludzkiego w gminie dla potencjalnych inwestorów (ograniczone kwalifikacje, monokultura umiejętności, ograniczony rozwój osobisty, kwalifikacje niedostosowane do realiów rynku pracy).
7. Brak dużego zakładu produkcyjnego/przemysłowego/usługowego udostępniającego znaczną liczbę miejsc pracy dla mieszkańców oraz brak inwestorów strategicznych.
8. Uzależnienie przychodów wielu gospodarstw domowych od atrakcyjności turystycznej gminy.

3.4 Struktura zabudowy i środowisko naturalne

3.4.1 Zabudowa na terenie gminy

W wyniku przeprowadzonej na potrzeby opracowania Planu Gospodarki Niskoemisyjnej Gminy Ogrodzieniec inwentaryzacji w terenie, zidentyfikowano na terenie Gminy łącznie 2 842 obiekty (wielkość ta odnosi się do obiektów z sektora mieszkaniowego posiadających źródła ciepła), w tym:

- 2 746 budynków mieszkalnych,
- 22 budynki komunalne,
- 60 budynków sektora usługowego,
- 14 budynków sektora przemysłu.

3.4.2 Mieszkalnictwo

Zabudowa gminy to w większości obiekty wolnostojące, jednorodzinne. Budynki z sektora mieszkaniowego stanowią blisko 96,6% wszystkich zinwentaryzowanych obiektów na terenie Gminy.

Wśród 2 746 obiektów mieszkalnych na terenie gminy 31 stanowią budynki wielorodzinne - bloki. Bloki administrowane są przez Przedsiębiorstwo Komunalne Ogrodzieniec oraz Spółdzielnię Mieszkaniową „Hutnik”. W wybranych blokach znajdują się jednostkowo mieszkania komunalne.

Zabudowa jednorodzinna jest rozproszona, natomiast zabudowa wielorodzinna skupia się zasadniczo na 2 osiedlach występujących w mieście Ogrodzieniec:

- Osiedle Słowackiego w Ogrodzieńcu, obejmujące bloki przy ul. Słowackiego,
- Osiedle Mieszkaniowe tzw. „Cementownia”, obejmujące bloki przy ul. Orzeszkowej oraz 4 bloki przy ul. Kościuszki (nr 109 i 123 - dawne mieszkania zakładowe

pracowników Cementowni „Wiek” S.A. oraz nr 131 i 135 - dawne mieszkania zakładowe pracowników PMIP „Izolacja”).

Ponadto pojedyncze bloki w mniejszych skupiskach znajdują się przy ul. 1-go Maja.

Osiedle Mieszaniowe obejmujące bloki przy ul. Orzeszkowej wzięło swoją potoczną nazwę „Cementownia” od obszarów sąsiadujących z osiedlem - terenów przemysłowych eksploatowanych niegdyś przez Cementownię Wiek S.A. Bloki zlokalizowane na osiedlu stanowiły w większości mieszkania zakładowe, w późniejszym etapie przeszły pod zarząd spółdzielni mieszkaniowej. Aktualnie osiedle jest znacznie niedofinansowane, brakuje na jego terenie inicjatyw społecznych i warunków scalających lokalnych mieszkańców. Od lat obszar ten stanowi enklawę problemów społecznych i patologii. Spółdzielnia Mieszkaniowa „Hutnik” zarządzająca blokami na teren osiedla sprowadza rodziny w najgorszej sytuacji społecznej, które eksmituje z innych osiedli zlokalizowanych w sąsiednich gminach (głównie w Zawierciu). Wśród mieszkańców oraz urzędników UG w Ogrodzieńcu panuje powszechna opinia, że Osiedle „Cementownia” jest ostatecznym punktem eksmisji problematycznych członków spółdzielni.

Sytuacja na Osiedlu Słowackiego jest nieco lepsza, głównie ze względu na stopień zainwestowania infrastruktury mieszkalnej. W ostatnich latach z dachów bloków usunięty został azbest, konstrukcja dachów jest nowa, większość bloków jest ponadto ocieplona. Sytuacja społeczna na terenie osiedla nie jest zadowalająca, ze względu na brak inicjatyw społecznych i warunków scalających lokalnych mieszkańców. Na osiedlu Gmina wraz z właścicielami mieszkań tworzy wspólnotę mieszkaniową i ma wpływ na wybór zarządcy budynków, co skutkuje większym stopniem kontroli nad poziomem inwestycji.

Rysunek 3 Centrum zabudowy Gminy Ogrodzieniec

Źródło: UMiG Ogrodzieniec

Stan techniczny budynków jest bardzo zróżnicowany. Na terenie gminy zidentyfikowano 81 pustostanów.

Z spośród zinwentaryzowanych obiektów sektora mieszkalnego 1 060 było budynkami ocieplonymi pozostałe budynki (1 717 obiektów) są nieocieplone. Głównym paliwem stosowanym do celów grzewczych w indywidualnych źródłach ciepła w sektorze mieszkaniowym jest węgiel.

3.4.3 Rynek nieruchomości

Ogrodzieniecki rynek nieruchomości należy do średnio rozwiniętego. Zasadniczo na terenie gminy nie notuje się działalności agencji pośrednictwa na rynku nieruchomości. Większość ogłoszeń i transakcji to oferty bezpośrednie od sprzedających. Z tego powodu ankietyzacja pośredników nie jest możliwa. Niniejsza ocena rynku nieruchomości na terenie gminy przeprowadzona została w oparciu o informacje uzyskane od rzeczoznawcy majątkowego⁶ działającego m.in. na terenie Gminy Ogrodzieniec.

W latach 2013-2014 stwierdzono kilkadziesiąt (40-50 szt.) transakcji dotyczących nieruchomości przeznaczonych w Miejskim Planie Zagospodarowania Przestrzennego pod zabudowę mieszkaniową jednorodzinną oraz zagrodową z terenem upraw polowych. Najwyższe ceny osiągają działki z dostępem do pełnego uzbrojenia i z przyłączami na działce.

Na rynku nieruchomości gruntowych zabudowanych budynkami mieszkalnymi stwierdzono ok. 30 transakcji. Najbardziej poszukiwanymi przez nabywców ofertami są działki o powierzchni od 800 do 2000 m², umożliwiające atrakcyjne zagospodarowanie i urządzenie zieleni.

Rynek nieruchomości rolnych będących w uprawie polowej i terenów leśnych zanotował ok. 45 transakcji. Działki nabywane były głównie jako atrakcyjna lokata inwestycyjna, nie wymagająca angażowania dużego kapitału z wysokim potencjałem zmiany wartości w przypadku uzyskania możliwości zabudowy oraz na powiększenie gospodarstwa rolnego. Tendencja wzrostu zainteresowania zakupem ziemi rolniczej jest związana z wejściem Polski do UE, chęcią powiększenia i zmian struktury gospodarstw, ale również lokowaniem kapitału w grunty rolnicze położone zwłaszcza na obrzeżach miast i terenach wiejskich. Lokalizacja nieruchomości użytkowanych rolniczo wzdłuż dróg o istotnym znaczeniu komunikacyjnym, postrzegana jest przez nabywców jako czynnik sprzyjający w przyszłości zmianom sposobu użytkowania z rolniczego na mieszkaniowy, usługowy, produkcyjny,

⁶ Rzeczoznawca majątkowy Sławomir Gomułka; 42-436 Pilica ul. 17-Stycznia 32A uprawnienia nr 3430; pismo z dnia 12 marca 2015 r. w odpowiedzi na korespondencję Burmistrza Miasta i Gminy Ogrodzieniec nr AP.062.I.2015/4

rekreacyjno-turystyczny, letniskowy. Nieruchomości tego rodzaju stanowiły i stanowią atrakcyjną lokatę inwestycyjną, ponieważ nie wymagają angażowania dużego kapitału a potencjał zmiany wartości w przypadku uzyskania możliwości zabudowy jest wysoki. Cechy rynkowe tego rodzaju nieruchomości postrzegać należy przez pryzmat lokat inwestycyjnych a typowe cechy rolnicze traktować jako uzupełniające.

Podaż nieruchomości na terenie gminy jest bardzo ograniczona, co szczególnie dotyczy mieszkań.

3.4.4 Obszary przemysłowe

Na terenie gminy występuje zasadniczo 1 obszar przemysłowy, zdegradowany działalnością produkcyjną. W okolicach osiedla mieszkaniowego „Cementowania” leży teren po byłej Cementowni Wiek S.A. Jak wspomniano w poprzednim podrozdziale - obecnie gmina podejmuje starania o pozyskanie środków pozwalających na uzbrojenie terenu, co znacznie podwyższy jego wartość dla potencjalnych inwestorów.

Teren inwestycyjny składa się z 2 obszarów - A i B. Gmina posiada kompletną dokumentację uzbrojenia terenów inwestycyjnych, układu komunikacyjnego, projekt sieci sanitarnych oraz sieci elektrycznych i ogólnej inwentaryzacji zieleni. Ponadto wykonane zostały badania geotechniczne dla obydwu obszarów. Docelowe przeznaczenie poszczególnych działek przedstawia poniższa tabela.

Tabela 11 Przeznaczenie terenów inwestycyjnych

Teren inwestycyjny	Nr działki	Przeznaczenie zgodnie z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego	Powierzchnia [ha]
A	804/16	C 1U -tereny zabudowy usługowej	0,1486
	804/19	E 4PU - tereny produkcyjno-usługowe	1,4219
	804/20	E 4PU - tereny produkcyjno-usługowe	1,4003
	804/25	C 3 UT US - tereny usług sportu, turystyki i rekreacji	0,0654
	804/75	E 4U - tereny zabudowy usługowej	1,3236
	804/76	A9ZP, US, UT - tereny zieleni urządzonej, usług sportu i usług turystycznych, C 3UT,US - tereny usług sportu, turystyki i rekreacji .	9,1281
Razem			13,4879
B	625/31	C1 AG - tereny aktywności gospodarczych	1,4768
	625/50		5,5358
	625/51		2,9168
	625/52		0,3448
	625/54		1,4596
Razem			11,7338

Źródło: UMiG Ogrodzieniec

Problematyka jest lokalizacja terenu zdegradowanego ściśle sąsiadująca z osiedlem mieszkaniowym „Cementownia”, co sprawia, że cały teren przybiera charakter rejonu

zapomnianego, nieestetycznego i nie sprzyjającemu tworzeniu korzystnych warunków do życia.

3.4.5 Środowisko naturalne

W województwie śląskim zagadnienia związane z ochroną powietrza ujęte są w Programie ochrony powietrza dla województwa śląskiego. Program dotyczy całego terenu województwa śląskiego, które (zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 2 sierpnia 2012 r. w sprawie stref, w których dokonuje się oceny jakości powietrza) podzielone jest na strefy w których dokonuje się oceny jakości powietrza i obejmuje strefy:

- aglomerację górnośląską,
- aglomerację rybnicko-jastrzębską,
- miasto Bielsko-Białą,
- miasto Częstochowę,
- strefę śląską.

Zgodnie z tym podziałem Powiat Zawierciański w którym leży Gmina Ogrodzieniec znajduje się w strefie śląskiej. Program Ochrony Powietrza dla strefy śląskiej został opracowany ze względu na przekroczenia w tej strefie:

- dopuszczalnej wartości stężenia średniorocznego oraz liczby przekroczeń dopuszczalnej wartości stężeń 24 - godzinnego pyłu zawieszonego PM₁₀,
- dopuszczalnej wartości stężenia średniorocznego pyłu zawieszonego PM_{2,5} powiększonej o margines tolerancji,
- docelowej wartości stężenia średniorocznego benzo(a)pirenu,
- dopuszczalnej częstości przekroczenia poziomu stężenia 24 - godzinnego dwutlenku siarki,
- poziomu docelowego oraz poziomu celu długoterminowego ozonu wyrażonego jako AOT 40,
- dopuszczalnej częstości przekroczenia poziomu docelowego 8 - godzinnego ozonu.

Na terenie strefy śląskiej pomiary zanieczyszczeń powietrza prowadzone są na 13 stanowiskach pomiarowych. Najbliżej Gminy Ogrodzieniec umiejscowiona jest Stacja monitoringu Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Katowicach z lokalizacją w Zawierciu, ul. Skłodowskiej-Curie 16. Zgodnie z danymi WIOŚ w Katowicach w roku 2016 na stacji zanotowani przekroczenia emisji pyłu zawieszonego PM₁₀ oraz benzo(a)pirenu, co prezentuje poniższa tabela.

Tabela 12 Dane pomiarowe dla stacji Zawiercie, ul. M. Skłodowskiej-Curie w roku 2016 r. - kolorem czerwonym zaznaczono przekroczenia

Miesiąc	PM10 Pył zawieszony PM10	BaP (PM10) benzo(a)piren w PM10 ³⁾
	[$\mu\text{g}/\text{m}^3$]	[ng/m^3]
Styczeń	63	16,16
Luty	34	6,32
Marzec	45	8,84
Kwiecień	37	4,66
Maj	21	0,74
Czerwiec	21	0,41
Lipiec	17	0,30
Sierpień	20	0,58
Wrzesień	31	-
Październik	-	-
Listopad	41	9,97
Grudzień	57	13,06
wartość średnia	35 (poz. dop.: $40 \mu\text{g}/\text{m}^3$)	0,00 (poz. doc.: $1 \text{ng}/\text{m}^3$)
minimum	17	0,30
maksimum	63	16,16

Źródło: <http://powietrze.katowice.wios.gov.pl>

Główny wpływ na jakość powietrza w Gminie Ogrodzieniec ma niska emisja z gospodarstw indywidualnych oraz emisja powodowana przez transport drogowy. Pomimo, że Gmina Ogrodzieniec jest zgazyfikowana za wyjątkiem sołectw Mokrus i Gulzów, wiele gospodarstw domowych, ze względów ekonomicznych, stosuje jako podstawowy nośnik energii cieplnej paliwo stałe -węgiel i koks. Ponadto w sezonie turystycznym zwiększa się znacznie ilość zanieczyszczeń powodowanych przez transport samochodowy. Niewielki procent emisji stanowią zanieczyszczenia wprowadzane przez zakłady produkcyjne, na terenie Gminy Ogrodzieniec są to głównie piekarnie i cegielnia. Na terenie gminy nie występuje scentralizowany system ciepłowniczy. Obiekty użyteczności publicznej należące do gminy ogrzewane są kotłowniami gazowymi, węglowymi i elektrycznymi. Budynki mieszkalne ogrzewane są z kotłowni indywidualnych opalanych paliwami stałymi lub gazowymi.

Gmina Ogrodzieniec pełni ważną funkcję w zakresie komunikacji. Zasadniczy ciężar transportu drogowego skupia się na ruchu turystycznym i korzystaniu z dróg dojazdowych głównie do Podzamcza i Ogrodzieńca lecz także i innych miejscowości, położonych również w gminach sąsiednich.

Zgodnie z zapisami Planu Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Ogrodzieniec na lata 2015-2020 emisja CO₂ na terenie gminy w roku 2014 wynosiła 34274 Mg. PGN zakłada realizację

szeregu działań inwestycyjnych i pozainwestycyjnych mających na celu wyeliminowanie problemu niskiej emisji.

Głównym źródłem hałasu na terenie gminy Ogrodzieniec jest transport samochodowy, powoduje on hałas komunikacyjny, który koncentruje się wzdłuż szlaków drogowych, ma więc charakterze liniowym skoncentrowany wzdłuż głównych dróg. Do obszarów szczególnie narażonych na działanie hałasu należy odcinek drogi wojewódzkiej DW 791 pomiędzy Fugasówką a Ogrodzieńcem (ul. Kościuszki i ul. Olkuska) oraz drogi DW 790 Ogrodzieniec ul. 1 Maja, a także DW 790 ul. Wojska Polskiego w Podzamczu. Poziom hałasu uzależniony jest od stanu nawierzchni dróg, w związku z tym należy kontynuować modernizację dróg o złym stanie technicznym nawierzchni.

Hałas przemysłowy stanowi mało istotną uciążliwość w porównaniu z hałasem komunikacyjnym, ze względu na brak w gminie dużych zakładów przemysłowych.

Głównym i najliczniej występującym źródłem emisji fal elektromagnetycznych są stacje telefonii komórkowej, stacje radiowo-telewizyjne i stacje transformatorowe, a także linie elektroenergetyczne wysokiego i najwyższych napięć. Na szkodliwe działanie fal narażone są organizmy żywe, jednak obecnie w odniesieniu do powiatu zawierciańskiego czynnikiem temu jako elementowi uciążliwości dla środowiska przypisać należy niewielką szkodliwość. Na terenie gminy Ogrodzieniec stacje będące źródłem pól elektromagnetycznych znajdują się w pobliżu Ryczowa w gminie Ogrodzieniec, a także na północnych obrzeżach Podzamcza. Zgodnie z danymi przedstawionymi w Programie usuwania azbestu z terenu województwa śląskiego do roku 2032, w 2009 r. na terenie gminy Ogrodzieniec występowało łącznie 11 681 Mg płyt azbestowo-cementowych. Zgodnie z zapisami programu, powiat zawierciański na terenie, którego leży gmina Ogrodzieniec jest obszarem, gdzie zanotowano największy w całym województwie wskaźnik występowania płyt azbestowo-cementowych. Jest to efekt funkcjonowania przez ponad osiemdziesiąt lat (od 1913 r, aż do 1998 r.) w Ogrodzieńcu Przedsiębiorstwa Materiałów Izolacji Budowlanej "IZOLACJA", które przerabiało włókna azbestowe jako surowiec do wytwarzania materiałów budowlanych, w tym głównie dachówki. Cała gmina nasycona jest produktami z azbestem: pokrycia dachowe, rury wodociągowe, masy ocieplające. Na terenie gminy występują też dzikie wysypiska odpadów, w tym zawierających azbest. Spowodowało to zachorowalność mieszkańców na tzw. azbestozę. Biorąc powyższe pod uwagę władze gminy od wielu lat konsekwentnie realizują plan usuwania odpadów niebezpiecznych zawierających azbest. W wyniku czego, zgodnie z aktualnymi danymi przedstawionymi w Elektronicznym Systemie Informacji Przestrzennej do monitorowania realizacji Programu Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009-2032, na terenie gminy Ogrodzieniec do usunięcia pozostało 5 169 Mg wyrobów azbestowych . Nadal

jednak niezbędne jest podjęcie działań zmierzających do całkowitego wyeliminowania substancji niebezpiecznych (azbestu) z terenu gminy.

W gminie Ogrodzieniec nie funkcjonują instalacje, które zgodnie z Prawem ochrony Środowiska zaliczane są do zakładów o dużym ryzyku bądź zwiększonym ryzyku wystąpienia awarii przemysłowej. Jedyne zagrożenie w tej dziedzinie stanowi transport drogowy materiałów niebezpiecznych. Biorąc powyższe pod uwagę zagrożenie wystąpieniem poważnej awarii w gminie Ogrodzieniec jest minimalne.

Obszary problemowe:

9. Rozporoszona zabudowa nie sprzyja integracji społecznej.
10. Występowanie osiedla wielorodzinnego skupiającego mieszkańców „trudnych” i generujących patologie społeczne (szczegóły w podrozdziale 3.7.).
11. Występowanie terenu poprzemysłowego, niezainwestowanego.

3.5 Infrastruktura techniczna

3.5.1 Infrastruktura transportowa

Gmina Ogrodzieniec położona jest w odległości:

- 50 km od Częstochowy,
- 55 km od Katowic,
- 60 km od Krakowa,
- 24 km od Dąbrowy Górniczej,
- 24 km od Olkusza,
- 10 km od Zawiercia.

W układzie drogowym gminy funkcjonuje 3-stopniowa hierarchia dróg:

- drogi gminne,
- drogi powiatowe,
- drogi wojewódzkie.

Ogrodzieniec leży na skrzyżowaniu dwóch ważnych dróg wojewódzkich:

- DW 790 - łączącej Dąbrowę Górniczą przez Ogrodzieniec z Pilicą, przebiegającej przez powiat grodzki Dąbrowa Górnicza oraz powiat zawierciański, a na jego obszarze przez gminy: Łazy, Ogrodzieniec, Pilica,
- DW 791 - łączącej Trzebinę (DK 79) z Poczesną (DK 1).

Miasto Ogrodzieniec posiada dobrze rozwiniętą komunikację. Usługi w tym zakresie świadczone są przede wszystkim przez prywatnych przewoźników.

W Zawierciu, oddalonym o 10 km od Ogrodzieńca, znajduje się ważny węzeł komunikacji kolejowej Polski Południowej. Z Zawiercia kursuje sieć bezpośrednich połączeń z Warszawą. Najbliższy międzynarodowy port lotniczy znajduje się w Katowicach-Pyrzowicach i Krakowie-Balicach.

3.5.2 Infrastruktura komunalna sieciowa

Stan infrastruktury sieciowej w gminie Ogrodzieniec przedstawia poniższa tabela.

Tabela 13 Infrastruktura sieciowa na terenie gminy Ogrodzieniec, stan na 31.12.2014

	jednostka miary	2014
URZĄDZENIA SIECIOWE		
Wodociągi		
długość czynnej sieci rozdzielczej	km	73,3
połączenia prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania	szt.	3178
woda dostarczona gospodarstwom domowym	dam ³	247,8
zużycie wody w gospodarstwach domowych ogółem na 1 mieszkańca	m ³	26,5
zużycie wody w gospodarstwach domowych w miastach na 1 mieszkańca	m ³	30,8
zużycie wody w gospodarstwach domowych na wsi na 1 mieszkańca	m ³	22,8
Kanalizacja		
długość czynnej sieci kanalizacyjnej	km	28,7
połączenia prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania	szt.	807
ścieki odprowadzone	dam ³	102
ludność korzystająca z sieci kanalizacyjnej w miastach	osoba	2912
ludność korzystająca z sieci kanalizacyjnej	osoba	2912
Sieć gazowa		
długość czynnej sieci ogółem w m	m	97383
długość czynnej sieci rozdzielczej w m	m	97383
czynne przyłącza do budynków mieszkalnych i niemieszkalnych	szt.	2079
odbiorcy gazu	gosp.dom.	1555
odbiorcy gazu ogrzewający mieszkania gazem	gosp.dom.	871
odbiorcy gazu w miastach	gosp.dom.	847
zużycie gazu w tys. m ³	tys.m ³	881,2
zużycie gazu na ogrzewanie mieszkań	tys.m ³	680,4
ludność korzystająca z sieci gazowej	osoba	4426
Energia elektryczna w gospodarstwach domowych w miastach		
odbiorcy energii elektrycznej na niskim napięciu	szt.	1992
zużycie energii elektrycznej na niskim napięciu	MWh	3755
Korzystający z instalacji w % ogółu ludności		
Ogółem		
Wodociąg	%	95,2
Kanalizacja	%	30,8
Gaz	%	46,8

Źródło: GUS, BDL

Niemal 100% mieszkańców gminy korzysta z sieci wodociągowej, 1/3 z kanalizacji a niespełna 50% z sieci gazowej. Biorąc pod uwagę miejsko-wiejski charakter gminy oraz występowanie rozproszonej zabudowy uznaje się, że wskaźniki te są zadowalające.

Obszary problemowe:

Nie zidentyfikowano obszarów problemowych z wyraźnie nasilonym negatywnym zjawiskiem. Na terenie gminy występują braki w infrastrukturze technicznej, nie można jednak stwierdzić, że jest to wynik zaniedbań czy złego planowania, a jedynie etapowania procesów inwestycyjnych wynikającego z ograniczeń budżetowych gminy i znacznego rozproszenia zabudowy (co jest czynnikiem wydłużającym termin realizacji inwestycji i znacznie zwiększającym ich koszt, szczególnie w przypadku inwestycji sieciowych).

3.6 Infrastruktura społeczna; oferta kulturalna, rekreacyjna i społeczna

Na terenie Gminy Ogrodzieniec działają następujące placówki edukacyjne:

- Gimnazjum Publiczne w Ogrodzieńcu,
- Zespół Szkolno-Przedszkolny w Ogrodzieńcu,
- Publiczna Szkoła Podstawowa w Gieble,
- Publiczna Szkoła Podstawowa w Ryczowie,
- Publiczna Szkoła Podstawowa w Podzamczu.

Działalność kulturalno-rekreacyjną w gminie organizują:

- Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury w Ogrodzieńcu,
- Miejsko-Gminna Biblioteka Publiczna w Ogrodzieńcu.

Działalność kulturalna nastawiona stricte na mieszkańców gminy organizowana jest przez MGOK w Ogrodzieńcu i dotyczy następujących aktywności:

- Działalność 4 zespołów muzycznych (Chór Seniora; Zespół Echo; 3 Orkiestry Dęte, w tym jedna dziecięco-młodzieżowa),
- Działalność Zespołu Folklorystycznego „Wrzos” oraz dwóch Kół Gospodyń Wiejskich,
- Działalność zespołu mażorettek „Fantazja”,
- Działalność zespołu poezji śpiewanej „Marzenie”,
- Organizacja zajęć: muzycznych, plastycznych, rytmicznych, tanecznych, nauki gry na instrumentach muzycznych, aerobiku, zajęć świetlicowych,
- Działalność Uniwersytetu III wieku oraz Uniwersytetu dziecięcego.

Biblioteka Publiczna w Ogrodzieńcu swoim zasięgiem obejmuje Miasto i Gminę, z jej usług korzystają również mieszkańcy sąsiednich miejscowości, a także przyjeżdżający sezonowo turyści. W skład sieci bibliotecznej wchodzi Biblioteka Centralna i 4 filie: w Gieble, Ryczowie, Cementowni i Podzamczu.

Opiekę zdrowotną mieszkańcom gminy zapewnia Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Ogrodzieńcu.

Opieka socjalna realizowana jest w gminie za sprawą działalności Ośrodka Pomocy Społecznej w Ogrodzieńcu.

Gmina Ogrodzieniec posiada bardzo duży potencjał turystyczny w postaci zabytków, atrakcji turystycznych czy sieci ścieżek rowerowych, który potęgowany jest stanem środowiska naturalnego. Infrastruktura okoturystyczna stanowi jednocześnie element infrastruktury rekreacyjnej, wykorzystywanej przez mieszkańców.

Obszar Gminy znajduje się w granicach Zespołu Parków Krajobrazowych Województwa Śląskiego, a jednocześnie Parku Krajobrazowego Orlich Gniazd. Do najbardziej atrakcyjnych kierunków wycieczek w okolicach gminy należą:

- szlak Warowni Ogrodzienieckich,
- ścieżka przyrodniczo - dydaktyczna, która biegnie od Markowizny przez strumień Czarnej Przemszy, stanowiska ichtiologiczne, strefy roślinności wodnej, ruiny carskiej fabryki prochu, „Krępę”, wywierzyisko krasowe Bełkotek, Lachowiznę, Podzamcze (Górę Birów, Zamek).

Na terenie Gminy Ogrodzieniec krzyżują się najważniejsze szlaki turystyczne Jury:

- czerwony „Orlich Gniazd” z Krakowa do Częstochowy,
- niebieski „Warowni Jurajskich” z Rudawy do Mstowa,
- żółty „Zamonitu” z Poraja do Ząbkowic,
- zielony „Tysiąclecia” z Bytomia do Skarżyc,
- czarny „Partyzantów Ziemi Olkuskiej” z Wiesiołki do Udorza.

Wśród wytyczonych szlaków rowerowych wymienić należy:

- Szlak rowerowy „Orlich Gniazd” z Krakowa do Częstochowy,
- Trasy powstałe w ramach projektu „Sieć tras rowerowych dla centralnej części Jury Krakowsko-Częstochowskiej w Gminie Ogrodzieniec” tj. Szlak niebieski 10,2 km z Markowizny do Krępy, Szlak niebieski wariant I (9,6 km) z Krępy do Czarnego Lasu, Szlak niebieski (8,5km) wariant II z Krępy do Ryczowa, Szlak żółty (17 km) z Markowizny do Podzamcza,
- Ścieżkę pieszo-rowerową na trasie Zawiercie-Wydra Zielona - Ruiny Zamku Ogrodzieniec w Podzamczu,
- Nieznakowany szlak utwardzony: Podzamcze - Stare Kiełkowice /6km/ - Giełto /9km/- Pilica /13km/ - Złożeniec /18km/ - Ryczów /23km/- Kolonia Ryczów-Podzamcze /28km/,
- Nietwardzone trasy na rowery górskie (nieznakowane),
- Trasę o długości ok. 43 km: Ogrodzieniec-Podzamcze-Karlin-Giełto-Pilica-Kocikowa-Ryczów-Żelazko-Podzamcze-Ogrodzieniec,

- Trasę o długości ok. 41 km: Rokitno Szlacheckie-Niegowonice-Hutki Kanki-Żelazko-Ogrodzieniec-Rokitno Szlacheckie,
- Trasę o długości 42 km: Klucze-Gołczowice-Kwaśniow-Krzywopełoty-Bydlin-Złożeniec-Ryczow-Żelazko-Ryczówek-Klucze.

Głównym magnesem dla turystów są zabytki oraz tereny rekreacyjne gminy, które przyciągają wszystkich spragnionych wypoczynku na łonie natury. Pierwszym punktem pobytu w gminie są ruiny Zamku Ogrodzieniec w Podzamczu. Tradycją stało się, że w sezonie wiosna-jesień w scenerii zamkowej odbywają się następujące imprezy: Turnieje Rycerskie, Ogrodzienieckie Spotkania Kabaretowe, koncerty gwiazd, Święto Gminy Ogrodzieniec, Festyny z epoki (np. "Najazd Barbarzyńców", „Szwedzi na zamku”).

Do głównych atrakcji infrastrukturalnych gminy należą:

- Ruiny XIV wiecznego Zamku Ogrodzieniec w Podzamczu
- Gród Królewski na Górze Birów w Podzamczu
- XVIII wieczny Kościół w Ogrodzieńcu
- XIII wieczny kościół w Gieble,
- Sanktuarium Matki Bożej Skalkowej,
- Kapliczka w Ogrodzieńcu,
- Zabytkowa Kapliczka w Podzamczu,
- Ruiny XIV w Strażnicy w Ryczowie,
- Ruiny Carskiej Fabryki Prochu Amunicji „Prochowni”,
- Dworek Szlachecki w Gieble,
- Pozostałości umocnień poniemieckich i bunkrów z okresu II wojny światowej w Podzamczu.

Obszary problemowe⁷:

12. Mimo różnorodnej i ciekawej oferty kulturalnej dostępność do wydarzeń kulturalnych skupiona jest w centrum gminy, co w naturalny sposób (odległość) marginalizuje mieszkańców innych miejscowości poza Ogrodzieńcem.

13. Motywacja uczestników życia kulturalnego gminy pochodzących z miejscowości innych niż Ogrodzieniec jest szczątkowa.

14. W przypadku podejmowania przez gminę prób poprawy sytuacji społecznej w obszarach nasilenia patologii na terenie gminy brakuje infrastruktury pozwalającej na przeprowadzanie działań.

⁷ Problemy zdefiniowano na podstawie wniosków i rekomendacji zawartych w:

- sprawozdania Miejsko-Gminnego Ośrodka Kultury z działalności merytorycznej i finansowej,
- sprawozdania "ZAMEK" Sp. z o.o. z działalności merytorycznej i finansowej.

15. Miejscowości odcięte od infrastruktury rekreacyjno-kulturalnej stają się przestrzeniami gdzie ciężko produktywnie zagospodarować czas wolny (szczególnie ludziom młodym i osobom starszym), co pogłębiać może społeczne frustracje i prowadzić do zachowań patologicznych.

3.7 Problemy społeczne

Ośrodek Pomocy Społecznej w Ogrodzieńcu w latach 2012-2014 udzielał pomocy społecznej przedstawicielom każdej gminnej miejscowości, co prezentują dane w poniższej tabeli.

Największy procentowy udział beneficjentów pomocy społecznej w odniesieniu do liczby miejscowości poszczególnych miejscowości notuje się w Żelazku-Śrubarni.

Tabela 14 Osoby objęte pomocą społeczną w Gminie Ogrodzieniec w latach 2012-2014

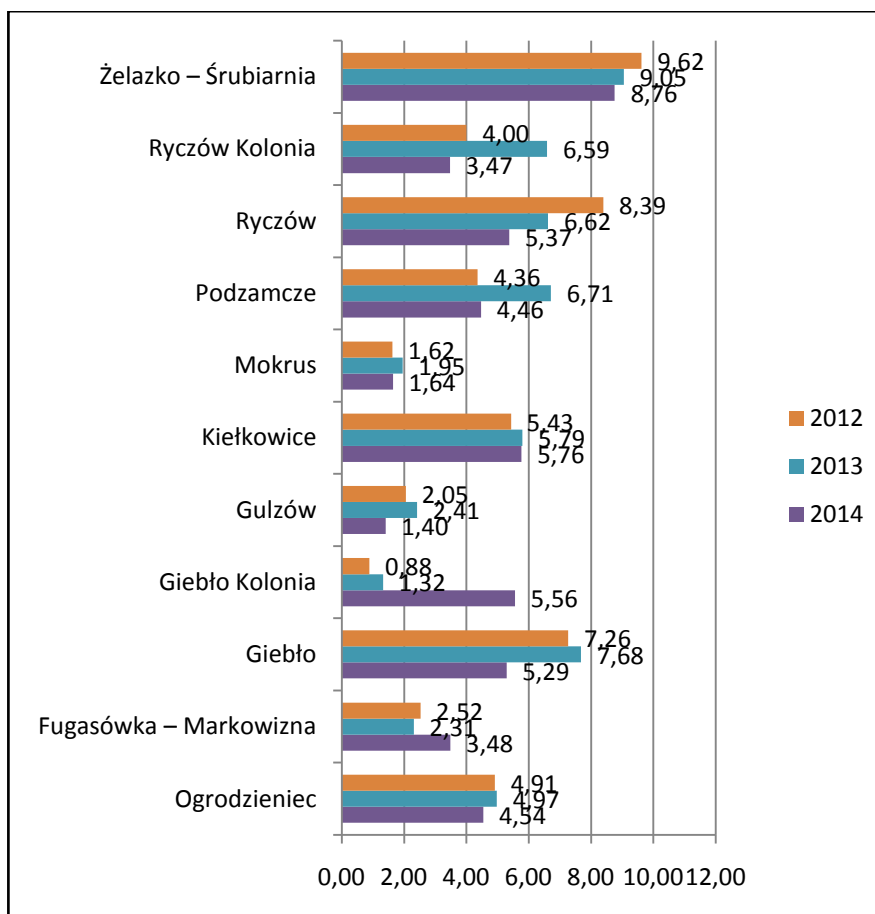
miejscowość	liczba rodzin objętych pomocą	liczba osób w rodzinach objętych pomocą	liczba mieszkańców miejscowości ogółem	% ogółu mieszkańców miejscowości korzystających z pomocy społecznej
2014 r.				
Ogrodzieniec	92	196	4321	4,54
Fugasówka - Markowizna	15	30	861	3,48
Giebło	9	24	454	5,29
Giebło Kolonia	4	13	234	5,56
Gulzów	1	4	285	1,40
Kietkowice	9	26	451	5,76
Mokrus	2	5	304	1,64
Podzamcze	17	45	1008	4,46
Ryczów	14	47	875	5,37
Ryczów Kolonia	3	12	346	3,47
Żelazko - Śrubarnia	7	19	217	8,76
RAZEM	173	421	9356	4,50
2013 r.				
Ogrodzieniec	103	217	4365	4,97
Fugasówka - Markowizna	12	20	867	2,31
Giebło	12	35	456	7,68
Giebło Kolonia	2	3	227	1,32
Gulzów	3	7	290	2,41
Kietkowice	10	26	449	5,79
Mokrus	2	6	308	1,95
Podzamcze	26	69	1028	6,71
Ryczów	17	58	876	6,62
Ryczów Kolonia	6	22	334	6,59
Żelazko - Śrubarnia	7	19	210	9,05
RAZEM	200	482	9410	5,12

2012 r.				
Ogrodzieniec	97	216	4400	4,91
Fugasówka - Markowizna	13	22	872	2,52
Giebło	12	34	468	7,26
Giebło Kolonia	1	2	227	0,88
Gulzów	2	6	292	2,05
Kiełkowice	10	24	442	5,43
Mokrus	1	5	308	1,62
Podzamcze	17	45	1033	4,36
Ryczów	21	75	894	8,39
Ryczów Kolonia	5	13	325	4,00
Żelazko - Śrubarnia	7	20	208	9,62
RAZEM	186	462	9469	4,88

Źródło: OPS w Ogrodzieńcu

W kolejnych 3 latach sytuacja społeczna w poszczególnych miejscowościach była zasadniczo stabilna, nie zanotowano znacznych wahań liczby udzielanych świadczeń, co prezentuje poniższy wykres.

Rysunek 4 Procent ogółu mieszkańców miejscowości korzystających z pomocy społecznej w latach 2012-2014

Źródło: OPS w Ogrodzieńcu

Szczegółowe zestawienia dotyczące poszczególnych problemów przedstawiono w załączniku nr 3 do niniejszego opracowania (Raport OPS w Ogrodzieńcu „Analiza rodzin objętych pomocą”). Jak wyżej wspomniano, ilość i rodzaj udzielanych świadczeń w poszczególnych miejscowościach są stabilne, uznaje się zatem, że analiza danych za jeden rok, będzie adekwatna aby scharakteryzować sytuację społeczną w gminie.

Analiza raportu za 2014 r. wskazuje, że OPS udzielał pomocy rodzinom, w których występował jeden lub kilka z problemów wymienionych w poniższej tabeli.

Tabela 15 Liczba rodzin objętych pomocą w ramach danego problemu społecznego w roku 2014

problem	liczba rodzin objętych pomocą
alkoholizm	23
bezdolność	8
bezradność ws. opiekuńczo-wychowawczych - rodzina niepełna	23
bezradność ws. opiekuńczo-wychowawczych - rodzina wielodzietna	8
bezradność ws. opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego	9
bezrobocie	109
długotrwała lub ciężka choroba	79
narkomania	1
niepełnosprawność	56
sytuacja kryzysowa	1
potrzeba ochrony macierzyństwa	1
trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	2
Ubóstwo	137
zdarzenie losowe	1
wielodzietność	2

Źródło: Opracowanie na podstawie raportu OPS w Ogrodzieńcu „Analiza rodzin objętych pomocą” za 2014 r.

Największe skupienie problemów zidentyfikowano w obszarach:

- ubóstwo,
- bezrobocie,
- długotrwała lub ciężka choroba,
- niepełnosprawność,
- alkoholizm,
- bezradność ws. opiekuńczo-wychowawczych - rodzina niepełna,

przy czym podkreślić należy, że ubóstwo oraz bezrobocie to zdecydowanie najbardziej nasilone problemy.

Wymienione problemy podzielono wg stopnia możliwego wpływu/ingerencji gminy prowadzącego do złagodzenia bądź wyeliminowania danego zjawiska. Wskazane problemy oceniono w skali 1 do 5, gdzie 1 to wpływ najmniejszy a 5 to wpływ największy. W każdym wypadku oceniono, jak duży wpływ mogą mieć działania gminy na wyeliminowanie zjawiska bądź jego złagodzenie. Podkreślić należy, że brano jedynie pod uwagę scenariusz, gdzie

rodzina dotknięta problemem deklaruje pełną współpracę z gminą i przy jej wsparciu chce wyeliminować zaistniały problem oraz gdy gmina posiada odpowiednie zasoby finansowe do podjęcia wszystkich niezbędnych działań. Zestawienie ma na celu określenie, czy zaplanowane przez gminę działania mogą realnie załagodzić czy wyeliminować problem czy mogą jedynie wspierać wybraną rodzinę tak, aby z danym problemem żyło jej się bardziej komfortowo. Ocena 1-2 oznacza brak wpływu, ocena 3 oznacza wpływ pośredni, ocena 4-5 oznacza wpływ bezpośredni gminy na możliwość wyeliminowania bądź zlikwidowania danego problemu.

Tabela 16 Ocena skuteczności ingerencji gminy w wyeliminowaniu danego problemu społecznego

problem	ocena	Uzasadnienie
alkoholizm	4	Gmina może aktywnie wspierać działalność podmiotów minimalizujących problemy alkoholowe, jak AA.
bezdomność	5	Gmina może zapewnić bezdomnym mieszkania socjalne/komunalne.
bezrobocie	3	Gmina może m.in.: - tworzyć warunki do rozwoju przedsiębiorczości w mieście, co przełoży się na dostępność nowych miejsc pracy; - powiększać i promować ofertę inwestycyjną gminy celem przyciągnięcia nowych, strategicznych pracodawców, - podejmować działania szkoleniowe, zmierzające do podnoszenia kwalifikacji zawodowych mieszkańców i dostosowywania kwalifikacji do realiów rynku pracy
bezzadność ws. opiekuńczo-wychowawczych - rodzina niepełna	1	Gmina może jedynie podejmować działania wspierające rodzinę tak, aby próbować łagodzić skutki zaistniałego problemu.
bezzadność ws. opiekuńczo-wychowawczych - rodzina wielodzietna	1	
bezzadność ws. opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego	1	
długotrwała lub ciężka choroba	1	
narkomania	4	Gmina może aktywnie wspierać działalność podmiotów minimalizujących problemy narkotykowe.
niepełnosprawność	1	Gmina może jedynie podejmować działania wspierające rodzinę tak, aby próbować łagodzić skutki zaistniałego problemu.
sytuacja kryzysowa	4	W zależności od zaistniałej sytuacji gmina może interweniować celowo i kierunkowo.
potrzeba ochrony macierzyństwa	2	Gmina powinna interweniować w zakresie określonym prawnie.
trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	4	Gmina może realizować program wspierania osób ze wskazanym problemem celem zwiększenia ich przystosowania i pomocy w powrocie do lokalnej społeczności.
ubóstwo	3	Gmina może podejmować działania zbieżne z zaproponowanymi przy problemie „bezrobocie”, ich realizacja przełoży się na dostęp do nowych miejsc pracy i pozwoli na zwiększenie dochodów mieszkańców z tytułu wykonywanej pracy.
zdarzenie losowe	4	W zależności od zaistniałej sytuacji gmina może

		interweniować celowo i kierunkowo.
wielodzietność	1	Gmina może jedynie podejmować działania wspierające rodzinę tak, aby próbować łagodzić skutki zaistniałego problemu.

Źródło: Opracowanie własne

Dalszej analizie podlegają problemy, dla których określono możliwość wpływu pośredniego bądź bezpośredniego ze strony gminy, tj.: alkoholizm, bezdomność, bezrobocie, narkomania, sytuacja kryzysowa, trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego, ubóstwo, wielodzietność.

Spośród zidentyfikowanych problemów wybrano te, których stopień nasilenia w gminie jest największy (na podstawie danych w tabeli 14), należą do nich:

- alkoholizm,
- bezrobocie,
- ubóstwo.

Trzy wymienione problemy poddaje się dalszej analizie, uznając je za kluczowe dla poprawy sytuacji społecznej w gminie. W poniżej tabeli przedstawiono liczbę rodzin objętych strategicznymi problemami społecznymi w 2014 r. w każdej miejscowości.

Tabela 17 Kluczowe problemy społeczne w poszczególnych miejscowościach w 2014 r.

Miejscowość	alkoholizm		bezrobocie		Ubóstwo	
	rodziny	osoby w rodzinach	rodziny	osoby w rodzinach	rodziny	osoby w rodzinach
Ogrodzieniec	12	31	53	145	71	161
Fugasówka - Markowizna	-	-	7	20	13	27
Giełto	-	-	4	16	7	19
Giełto Kolonia	-	-	3	11	3	7
Gulzów	-	-	-	-	1	4
Kiełkowice	2	2	5	14	6	13
Mokrus	-	-	-	-	-	-
Podzamcze	4	4	16	41	16	41
Ryczów	2	9	13	45	11	36
Ryczów Kolonia	1	6	2	11	3	12
Żelazko - Śrubarnia	2	3	6	15	6	15
Gmina ogółem	23	55	109	318	137	335

Źródło: Opracowanie na podstawie raportu OPS w Ogrodzieńcu „Analiza rodzin objętych pomocą” za 2014 r.

Jak wskazują dane w powyższej tabeli, kluczowe w skali gminy natężenie każdego z problemów zachodzi w Ogrodzieńcu. W mieście żyje:

- ponad połowa wszystkich rodzin dotkniętych problemem alkoholizmu,
- niemal połowa wszystkich rodzin dotkniętych problemem bezrobocia
- ponad połowa wszystkich rodzin dotkniętych problemem ubóstwa.

Problem bezrobocia oraz ubóstwa występuje łącznie w wielu rodzinach objętych pomocą OPS. Wywiady telefoniczne, które autorzy niniejszego opracowania przeprowadzili w czerwcu 2015 r. z pracownikami środowiskowymi OPS w Ogrodzieńcu, wskazują że zdecydowane nasilenie wymienionych problemów występuje na terenie osiedla „Cementownia” oraz osiedla „Słowackiego”. Przypadki ingerencji pracowników socjalnych na pozostałych obszarach miasta uznać należy za marginalne.

Dane OPS w Ogrodzieńcu dotyczące przemocy w rodzinie nie wskazują na nasilenie występowania tego zjawiska w konkretnych miejscowościach (dane obejmują całą gminę), natomiast wspomniany wywiad z pracownikami środowiskowymi w tym wypadku również wskazuje na zdecydowane nasilenie problemu na osiedlu „Cementownia” oraz osiedlu „Słowackiego”. Intensywność zjawiska w kolejnych latach jest zbliżona.

Podkreślić należy, że analiza dotycząca osiedli wielorodzinnych obejmuje jedynie problemy kluczowe udokumentowane statystykami OPS.

Obszary problemowe:

16. Nasilenie problemów społecznych w Ogrodzieńcu, szczególnie na osiedlu „Cementownia” i osiedlu „Słowackiego”.
17. Najczęściej występujące problemy społeczne to: alkoholizm, bezrobocie, ubóstwo.
18. Problem bezrobocia i ubóstwa łączy się w większości rodzin.
19. Występowanie przestępczości w gminie.

4 Wyznaczenie obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji

Podsumowanie analizy przeprowadzonej w poprzednich podrozdziałach doprowadziło do zidentyfikowania następujących obszarów problemowych w sytuacji społeczno-gospodarczej gminy:

P.1. Spadająca liczba mieszkańców.

P.2. Ujemny przyrost naturalny.

P.3. Starzejące się społeczeństwo. Widoczna rosnąca przewaga osób w wieku poprodukcyjnym do osób w wieku przedprodukcyjnym.

P.4. Utrzymujące się długotrwałe bezrobocie.

P.5. Duże bezrobocie wśród osób do 30 roku życia i po 50 roku życia.

P.6. Niska jakość kapitału ludzkiego w gminie dla potencjalnych inwestorów (ograniczone kwalifikacje, monokultura umiejętności, ograniczony rozwój osobisty, kwalifikacje niedostosowane do realiów rynku pracy).

P.7. Brak dużego zakładu produkcyjnego/przemysłowego/usługowego udostępniającego znaczną liczbę miejsc pracy dla mieszkańców oraz brak inwestorów strategicznych.

P.8. Uzależnienie przychodów wielu gospodarstw domowych od atrakcyjności turystycznej gminy.

P.9. Rozproszona zabudowa nie sprzyja integracji społecznej.

P.10. Występowanie osiedla wielorodzinnego skupiającego mieszkańców „trudnych” i generujących patologie społeczne.

P.11. Występowanie terenu poprzemysłowego, niezainwestowanego.

P.12. Mimo różnorodnej i ciekawej oferty kulturalnej dostępność do wydarzeń kulturalnych skupiona jest w centrum gminy, co w naturalny sposób (odległość) marginalizuje mieszkańców innych miejscowości poza Ogrodzieńcem.

P.13. Motywacja uczestników życia kulturalnego gminy pochodzących z miejscowości innych niż Ogrodzieniec jest szczątkowa.

P.14. W przypadku podejmowania przez gminę prób poprawy sytuacji społecznej w obszarach nasilenia patologii na terenie gminy brakuje infrastruktury pozwalającej na przeprowadzanie działań.

P.15. Miejscowości odcięte od infrastruktury rekreacyjno-kulturalnej stają się przestrzeniami gdzie ciężko produktywnie zagospodarować czas wolny (szczególnie ludziom młodym i osobom starszym), co pogłębiać może społeczne frustracje i prowadzić do zachowań patologicznych.

P.16. Nasilenie problemów społecznych w Ogrodzieńcu, szczególnie na osiedlu „Cementownia” i osiedlu „Słowackiego”.

P.17. Najczęściej występujące problemy społeczne to: alkoholizm, bezrobocie, ubóstwo.

P.18. Problem bezrobocia i ubóstwa łączy się w większości rodzin.

P.19. Występowanie przestępczości w gminie.

Zidentyfikowane problemy stanowią strukturę wielowarstwową, wzajemnie na siebie wpływają (pośrednio lub bezpośrednio), często występowanie jednego problemu rodzi następne. W kolejnym kroku analizę poddano wzajemne powiązania pomiędzy 19-toma obszarami problemowymi. W macierzy wyników (zaprezentowana poniżej) analizowano wpływ wszystkich problemów względem siebie, przypisując każdemu z powiązań odpowiednią wagę/znaczenie, wg punktacji:

- 0 - brak oddziaływania problemów względem siebie,
- 1 - pośrednie oddziaływanie, problemy nie wykazują silnego oddziaływania względem siebie, ale pośrednio na siebie oddziałują,
- 2 - bezpośrednio oddziaływanie, problemy wykazują silne oddziaływanie względem siebie, jeden problem rodzi kolejny.

Tabela 18 Macierz wyników - wzajemny wpływ obszarów problemowych względem siebie

	P.1.	P.2.	P.3.	P.4.	P.5.	P.6.	P.7.	P.8.	P.9.	P.10.	P.11.	P.12.	P.13.	P.14.	P.15.	P.16.	P.17.	P.18.	P.19.	suma
P.1.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
P.2.	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2
P.3.	2	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4
P.4.	1	1	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2
P.5.	1	1	2	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	6
P.6.	0	0	0	2	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4
P.7.	1	1	0	2	2	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	8
P.8.	1	1	0	2	2	2	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	10
P.9.	0	0	1	0	1	1	0	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3
P.10.	1	0	0	1	2	1	2	1	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	10
P.11.	1	0	0	2	2	2	2	2	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	13
P.12.	1	0	2	1	1	2	0	0	2	2	0	-	-	-	-	-	-	-	-	11
P.13.	0	0	1	0	1	2	0	0	2	2	0	2	-	-	-	-	-	-	-	10
P.14.	0	0	1	2	2	2	0	0	2	2	0	2	2	-	-	-	-	-	-	15
P.15.	1	1	1	1	2	2	0	1	2	2	0	2	2	2	-	-	-	-	-	19
P.16.	1	1	0	2	2	2	2	1	2	2	1	1	1	1	1	-	-	-	-	20
P.17.	1	1	0	2	2	2	2	0	1	2	0	1	1	1	1	2	-	-	-	19
P.18.	1	1	0	2	2	2	2	0	1	2	0	1	1	1	1	2	2	-	-	21
P.19.	1	0	0	1	1	1	1	1	1	2	1	1	1	1	1	1	1	1	-	17
suma	16	10	8	22	24	23	13	6	16	17	2	10	8	6	4	5	3	1	-	
Suma dla problemów:																				
	P.1.	P.2.	P.3.	P.4.	P.5.	P.6.	P.7.	P.8.	P.9.	P.10.	P.11.	P.12.	P.13.	P.14.	P.15.	P.16.	P.17.	P.18.	P.19.	
suma	16	12	12	24	30	27	21	16	19	27	15	21	18	21	23	25	22	22	17	

Źródło: Opracowanie własne

Wszystkie zdiagnozowane obszary problemowe uznaje się za istotne, jednak aby podjąć kierunkowe, celowe i możliwie najbardziej skuteczne działania należy skupić się na problemach, których skutki oddziałują w najszerszym wymiarze. Przyjęto, że do problemów takich należą wszystkie, które otrzymały w skutek powyżej przeprowadzonego porównania co najmniej 2/3 maksymalnego wyniku.

Największy wpływ na występowanie pozostałych problemów ma P.5. - Duże bezrobocie wśród osób do 30 roku życia i po 50 roku życia, którego wynik- 30 jest punktem odniesienia. Co za tym idzie - problemy w przedziale punktowym 20-30 uznaje się za konieczne do rozwiązania/złagodzenia w pierwszej kolejności, należą do nich:

P.4. Utrzymujące się długotrwałe bezrobocie.

P.5. Duże bezrobocie wśród osób do 30 roku życia i po 50 roku życia.

P.6. Niska jakość kapitału ludzkiego w gminie dla potencjalnych inwestorów (ograniczone kwalifikacje, monokultura umiejętności, ograniczony rozwój osobisty, kwalifikacje niedostosowane do realiów rynku pracy).

P.7. Brak dużego zakładu produkcyjnego/przemysłowego/usługowego udostępniającego znaczną liczbę miejsc pracy dla mieszkańców oraz brak inwestorów strategicznych.

P.10. Występowanie osiedla wielorodzinnego skupiającego mieszkańców „trudnych” i generujących patologie społeczne.

P.12. Mimo różnorodnej i ciekawej oferty kulturalnej dostępność do wydarzeń kulturalnych skupiona jest w centrum gminy, co w naturalny sposób (odległość) marginalizuje mieszkańców innych miejscowości poza Ogrodzieńcem.

P.14. W przypadku podejmowania przez gminę prób poprawy sytuacji społecznej w obszarach nasilenia patologii na terenie gminy brakuje infrastruktury pozwalającej na przeprowadzanie działań.

P.15. Miejscowości odcięte od infrastruktury rekreacyjno-kulturalnej stają się przestrzeniami gdzie ciężko produktywnie zagospodarować czas wolny (szczególnie ludziom młodym i osobom starszym), co pogłębiać może społeczne frustracje i prowadzić do zachowań patologicznych.

P.16. Nasilenie problemów społecznych w Ogrodzieńcu, szczególnie na osiedlu „Cementownia” i osiedlu „Słowackiego”.

P.17. Najczęściej występujące problemy społeczne to: alkoholizm, bezrobocie, ubóstwo.

P.18. Problem bezrobocia i ubóstwa łączy się w większości rodzin.

Wymienione problemy można uporządkować wg czynników charakteryzujących jakość życia w gminie - podział w poniższej tabeli. W sytuacji, w której wybrany problem można przyporządkować do większej niż 1 ilości kategorii wybrano kategorię dominującą.

Tabela 19 Obszary problemowe a czynniki charakteryzujące jakość życia w gminie

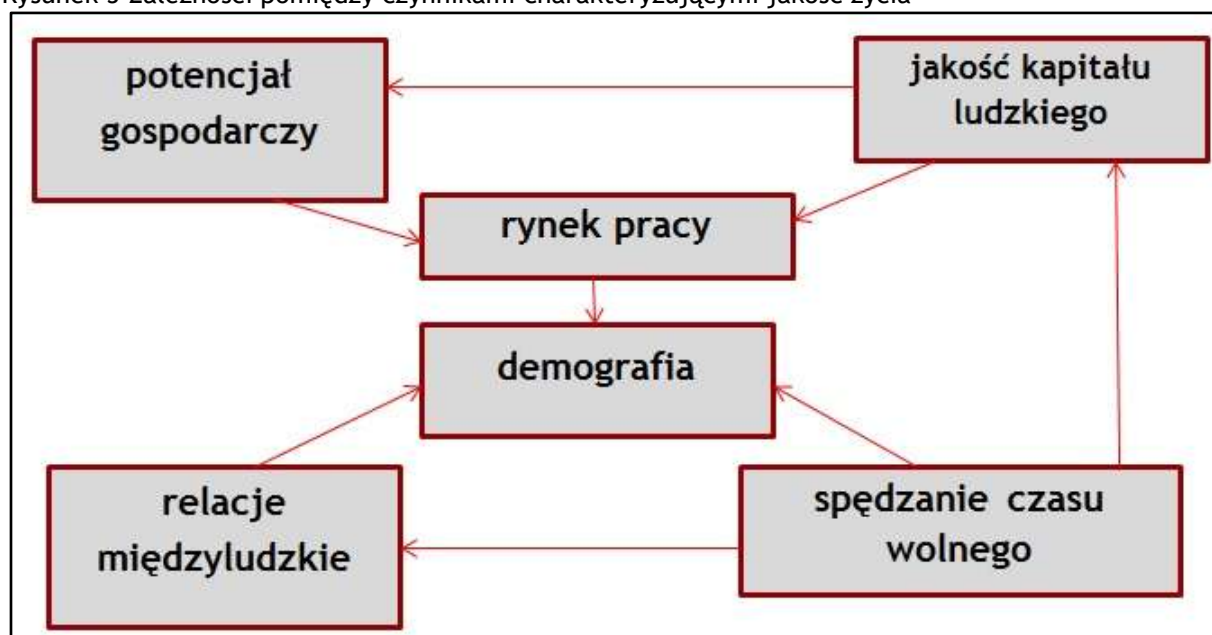
czynnik charakteryzujący jakość życia w gminie	obszar problemowy
demografia	<p>P.1. Spadająca liczba mieszkańców.</p> <p>P.2. Ujemny przyrost naturalny.</p> <p>P.3. Starzejące się społeczeństwo. Widoczna rosnąca przewaga osób w wieku poprodukcyjnym do osób w wieku przedprodukcyjnym.</p>
jakość kapitału ludzkiego	<p>P.6. Niska jakość kapitału ludzkiego w gminie dla potencjalnych inwestorów (ograniczone kwalifikacje, monokultura umiejętności, ograniczony rozwój osobisty, kwalifikacje niedostosowane do realiów rynku pracy).</p> <p>P.13. Motywacja uczestników życia kulturalnego gminy pochodzących z miejscowości innych niż Ogrodzieniec jest szczątkowa.</p> <p>P.14. W przypadku podejmowania przez gminę prób poprawy sytuacji społecznej w obszarach nasilenia patologii na terenie gminy brakuje infrastruktury pozwalającej na przeprowadzanie działań.</p> <p>P.16. Nasilenie problemów społecznych w Ogrodzieńcu, szczególnie na osiedlu „Cementownia” i osiedlu „Słowackiego”.</p> <p>P.17. Najczęściej występujące problemy społeczne to: alkoholizm, bezrobocie, ubóstwo.</p> <p>P.18. Problem bezrobocia i ubóstwa łączy się w większości rodzin.</p> <p>P.19. Występowanie przestępczości w gminie.</p>
potencjał gospodarczy	<p>P.8. Uzależnienie przychodów wielu gospodarstw domowych od atrakcyjności turystycznej gminy.</p> <p>P.11. Występowanie terenu przemysłowego, niezainwestowanego.</p>
rynek pracy	<p>P.4. Utrzymujące się długotrwałe bezrobocie.</p> <p>P.5. Duże bezrobocie wśród osób do 30 roku życia i po 50 roku życia.</p> <p>P.7. Brak dużego zakładu produkcyjnego/ przemysłowego/ usługowego udostępniającego znaczną liczbę miejsc pracy dla mieszkańców oraz brak inwestorów strategicznych.</p>
spędzanie czasu wolnego	<p>P.12. Mimo różnorodnej i ciekawej oferty kulturalnej dostępność do wydarzeń kulturalnych skupiona jest w centrum gminy, co w naturalny sposób (odległość) marginalizuje mieszkańców innych miejscowości poza Ogrodzieńcem.</p> <p>P.15. Miejscowości odcięte od infrastruktury rekreacyjno-kulturalnej stają się przestrzeniami gdzie ciężko produktywnie zagospodarować czas wolny (szczególnie ludziom młodym i osobom starszym), co pogłębiać może społeczne frustracje i prowadzić do zachowań patologicznych.</p>
relacje międzyludzkie	<p>P.9. Rozporoszona zabudowa nie sprzyja integracji społecznej.</p> <p>P.10. Występowanie osiedla wielorodzinnego skupiającego mieszkańców „trudnych” i generujących patologie społeczne.</p>

Źródło: Opracowanie własne

Wśród wymienionych czynników jedynie „demografia” nie jest reprezentowana przez żaden kluczowy obszar problemowy. Czynniki charakteryzujące jakość życia w gminie: demografia,

jakość kapitału ludzkiego potencjał gospodarczy, rynek pracy, spędzanie czasu wolnego i relacje międzyludzkie mają na siebie wzajemny wpływ podobnie jak wszystkie obszary problemowe. Wpływ jest zarówno pozytywny jak i negatywny, tzn. pozytywna zmiana w jednym sektorze da pozytywną zmianę w kolejnym. Zależności przedstawia poniższy wykres.

Rysunek 5 Zależności pomiędzy czynnikami charakteryzującymi jakość życia

Źródło: Opracowanie własne

Jak wynika z powyższego rysunku demografia jest czynnikiem najbardziej zależnym od wszystkich pozostałych. Podjęcie działań we wszystkich pozostałych sektorach da pośredni wpływ na poprawę danych demograficznych w gminie.

W kolejnym kroku problemy określone jako kluczowe przyporządkowano terytorialnie do poszczególnych obszarów gminy co prezentuje poniższa tabela.

Tabela 20 Obszary występowania problemów kluczowych

Problem kluczowy	Obszar występowania problemu
P.4. Utrzymujące się długotrwałe bezrobocie.	Cała gmina
P.5. Duże bezrobocie wśród osób do 30 roku życia i po 50 roku życia.	Cała gmina
P.6. Niska jakość kapitału ludzkiego w gminie dla potencjalnych inwestorów (ograniczone kwalifikacje, monokultura umiejętności, ograniczony rozwój osobisty, kwalifikacje niedostosowane do realiów rynku pracy).	Cała gmina
P.7. Brak dużego zakładu produkcyjnego/przemysłowego/usługowego udostępniającego znaczną liczbę miejsc pracy dla mieszkańców oraz brak	Cała gmina

inwestorów strategicznych.	
P.10. Występowanie osiedla wielorodzinnego skupiającego mieszkańców „trudnych” i generujących patologie społeczne.	Teren osiedla „Cementownia” i teren osiedla „Słowackiego”
P.12. Mimo różnorodnej i ciekawej oferty kulturalnej dostępność do wydarzeń kulturalnych skupiona jest w centrum gminy, co w naturalny sposób (odległość) marginalizuje mieszkańców innych miejscowości poza Ogrodzieńcem.	Wszystkie miejscowości poza Ogrodzieńcem
P.14. W przypadku podejmowania przez gminę prób poprawy sytuacji społecznej w obszarach nasilenia patologii na terenie gminy brakuje infrastruktury pozwalającej na przeprowadzanie działań.	Cała gmina
P.15. Miejscowości odcięte od infrastruktury rekreacyjno-kulturalnej stają się przestrzeniami gdzie ciężko produktywnie zagospodarować czas wolny (szczególnie ludziom młodym i osobom starszym), co pogłębiać może społeczne frustracje i prowadzić do zachowań patologicznych.	Wszystkie miejscowości poza Ogrodzieńcem
P.16. Nasilenie problemów społecznych w Ogrodzieńcu, szczególnie na osiedlu „Cementownia”.	Teren osiedla „Cementownia” i teren osiedla „Słowackiego”.
P.17. Najczęściej występujące problemy społeczne to: alkoholizm, bezrobocie, ubóstwo.	Cała gmina, jednak ze szczególnym nasileniem na osiedlu „Cementownia” i na osiedlu „Słowackiego”
P.18. Problem bezrobocia i ubóstwa łączy się w większości rodzin.	Cała gmina, jednak ze szczególnym nasileniem na osiedlu „Cementownia” i na osiedlu „Słowackiego”

Źródło: Opracowanie własne

Jak wynika z powyższej tabeli podstawowy obszar problemowy to teren osiedla „Cementownia” i osiedla „Słowackiego”. Wyniki przeprowadzonej analizy są zbieżne z wnioskami autorów niniejszego opracowania poczynionymi po wywiadach z pracownikami OPS.

Określenie granic rewitalizacji w przypadku gminy Ogrodzieniec jest pod względem analitycznym sytuacją nietypową ze względu na rozproszenie zabudowy. Na terenie gminy występują jedynie 2 osiedla mieszkaniowe, relatywnie niewielkie w porównaniu z osiedlami typowymi dla Aglomeracji Górnośląskiej. Pozostała zabudowa to domy jednorodzinne, gęstość zabudowy jest bardzo zróżnicowana w każdej miejscowości. Jak wynika z powyższych zapisów trzy tereny są typowymi obszarami zdegradowanymi, należą do nich:

- teren osiedla mieszkaniowego „Cementownia”,
- tereny przemysłowe typu brownfield po zlikwidowanej „Cementowni Wiek S.A.”,
- teren osiedla mieszkaniowego „Słowackiego”.

Pierwsze dwa tereny tworzą wspólny obszar zdegradowany, ze względu:

- na ich bezpośrednie sąsiedztwo,
- na zależność przyczynowo-skutkową pomiędzy degradacją terenów.

Poza obszarem zdegradowanym „Cementownia” zdiagnozowano również obszar zdegradowany osiedle „Słowackiego”. Główną przesłanką jest tu największe w mieście natężenie kluczowych problemów społecznych.

Obszar zdegradowany

Zgodnie z wytycznymi⁸ obszar zdegradowany to „obszar, na którym zidentyfikowano stan kryzysowy”. Jak przedstawiono w poprzednim rozdziale na terenie Gminy Ogrodzieniec zidentyfikowano stan kryzysowy w 3 sferach:

- gospodarczej,
- środowiskowej,
- przestrzenno-technicznej.

Stan kryzysowy w przypadku każdego czynnika współwystępuje z koncentracją negatywnych zjawisk społecznych (kluczowe problemy społeczne to: bezrobocie, ubóstwo oraz alkoholizm).

W każdej z wymienionych stref stan kryzysowy zidentyfikowano na terenie obszaru „Cementownia”. Na terenie osiedla „Słowackiego” zidentyfikowano problemy zbliżone do zidentyfikowanych na terenie całej gminy, jednak z większym natężeniem problemów społecznych.

Obszar rewitalizacji

Zgodnie z wytycznymi⁹ obszar rewitalizacji to „obszar obejmujący całość lub część obszaru zdegradowanego, cechującego się szczególną koncentracją negatywnych zjawisk, na którym, z uwagi na istotne znaczenie dla rozwoju lokalnego zamierza prowadzić się rewitalizację”.

Podobszar „Cementownia” obejmuje się rewitalizacją w całości, ponieważ jedynie działania kompleksowe, zintegrowane i wielowymiarowe zarówno w sferze inwestycyjnej jak i pozainwestycyjnej mogą przynieść zamierzony efekt.

Drugim podobszarem jest osiedle „Słowackiego”. Osiedle „Słowackiego” charakteryzuje podobny poziom degradacji społecznej jak na osiedlu „Cementowania”, jednak na osiedlu „Słowackiego” nie zdiagnozowano istotnej degradacji infrastruktury.

Ze względu na:

⁸ Wytyczne w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020, Ministerstwo Infrastruktury i Rozwoju, lipiec 2015 r.

⁹ Wytyczne w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020, Ministerstwo Infrastruktury i Rozwoju, lipiec 2015 r.

- stosunkowo niewielką liczebność mieszkańców osiedli,
- ograniczenia budżetowe gminy,
- brak dostępnych wolnych lokali na osiedlu „Słowackiego”,
- brak uzasadnienia ekonomicznego do mnożenia infrastruktury prospołecznej na każdym z osiedli

podjęto decyzję o intensyfikacji działań prospołecznych skierowanych do mieszkańców obu osiedli realizowanych w infrastrukturze udostępnionej na osiedlu „Cementownia”.

W praktyce:

- obszar „Cementownia” będzie terenem kompleksowej rewitalizacji,
- obszar „osiedle Słowackiego” będzie terenem rewitalizacji społecznej realizowanej w infrastrukturze udostępnionej na osiedlu „Cementownia”.

Z uwagi na konieczność podjęcia kompleksowych działań rewitalizacyjnych w gminie - obszar rewitalizowany obejmuje całość obszaru zdegradowanego.

OBSZAR ZDEGRADOWANY = OBSZAR REWITALIZOWANY

Analiza obszarów kryzysowych wskazała na występowanie na terenie gminy stanów kryzysowych w sferze:

- gospodarczej (duże bezrobocie, uzależnienie przychodów mieszkańców od sezonowej branży turystycznej, brak dużego pracodawcy, niewykorzystany potencjał terenów inwestycyjnych),
- środowiskowej (występowanie zdegradowanego obszaru przemysłowego, tj. terenu typu brownfield, będącego pozostałością po zlikwidowanej Cementowni Wiek S.A.),
- przestrzenno-technicznej (niewystarczająca baza lokalowo-sprzętowa do prowadzenia działań pozainwestycyjnych; koncentracja infrastruktury społecznej, rekreacyjnej i kulturalnej w centrum gminy).

Nakładając powyższe sfery problemowe na obszar zdegradowany nazwany dla uproszczenia „Cementownia” uzyskano zgodność, częściowo stany kryzysowe zgodne są również z obszarem zdegradowanym osiedle „Słowackiego”.

Zasięg terytorialny zidentyfikowanych obszarów przedstawiają mapy stanowiące załącznik nr 1 do niniejszego opracowania, wskazujące: Podobszar rewitalizacji POR 1 - „Cementownia”, Podobszar rewitalizacji POR 2 „osiedle „Słowackiego”. Realizacja Celu C1 i C2.

5 Pogłębiona diagnoza obszaru rewitalizacji

Na terenie wskazanych Podobszarów Rewitalizacji widoczne jest nasilenie występowania kluczowych dla analny problemów społecznych, co odzwierciedlają statystyki OPS.

Osiedle „Cementownia”

- ul. Orzeszkowej

Tabela 21 Rodziny objęte pomocą społeczną na ul. Orzeszkowej [X oznacza występowanie problemu]

nr rodziny:	1	2	3	4	5
ilość osób w rodzinie	5	4	4	1	1
łącznie:	15 osób				
Powód udzielenia wsparcia:					
alkoholizm			x	x	
bezrobocie	x	x	x	x	
ubóstwo	x		x	x	

Źródło: Dane z kartotek OPS, stan z grudnia 2015 r.

- ul. Kościuszki 109, 123, 131, 135

Tabela 22 Rodziny objęte pomocą społeczną na ul. Kościuszki [X oznacza występowanie problemu]

nr rodziny:	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
ilość osób w rodzinie	1	3	1	4	3	2	1	4	2	1
łącznie:	22 osoby									
Powód udzielenia wsparcia:										
alkoholizm			x			x		x		
bezrobocie				x		x		x		X
ubóstwo	x	x	x	x		x	x	x		

Źródło: Dane z kartotek OPS, stan z grudnia 2015 r.

Osiedle „Słowackiego”

- ul. Słowackiego

Tabela 23 Rodziny objęte pomocą społeczną na ul. Słowackiego [X oznacza występowanie problemu]

nr rodziny:	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
ilość osób w rodzinie	1	1	3	1	4	1	2	1	4	1	1	3	1
łącznie:	24 osoby												
Powód udzielenia wsparcia:													
alkoholizm	x	x				x		x					
bezrobocie		x	x		x	x		x		x		x	
ubóstwo	x	x	x		x	x		x		x		x	X
Powód udzielenia wsparcia:													
nr rodziny:	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26
ilość osób w rodzinie	3	4	1	2	1	1	2	2	1	2	6	1	2
łącznie:	27 osób												
Powód udzielenia wsparcia:													
alkoholizm	x												
bezrobocie	x	x						x		x			X
ubóstwo	x	x	x		x			x		x		x	X

Źródło: Dane z kartotek OPS, stan z grudnia 2015 r.

Natężenie występowania problemów społecznych na terenie osiedli wielorodzinnych na tle miasta Ogrodzieniec przedstawia poniższa tabela.

Tabela 24 Natężenie występowania problemów społecznych na terenie osiedli wielorodzinnych

Miejscowość	alkoholizm		bezrobocie		ubóstwo	
	rodziny	osoby w rodzinach	rodziny	osoby w rodzinach	rodziny	osoby w rodzinach
Ogrodzieniec	12	31	53	145	71	161
Osiedle „Cementownia”	5	12	8	25	10	26
Osiedle „Słowackiego”	5	7	12	27	17	32
Łącznie osiedla	10	19	20	52	27	58

Źródło: Dane OPS

Reasumując dane zebrane w tabeli:

- ponad 83% rodzin dotkniętych problemem alkoholizmu w mieście zamieszkuje teren osiedli wielorodzinnych,
- ponad 37% rodzin dotkniętych problemem bezrobocia w mieście zamieszkuje teren osiedli wielorodzinnych,
- ponad 38% rodzin dotkniętych problemem bezrobocia w mieście zamieszkuje teren osiedli wielorodzinnych.

Zgodnie z danymi UMiG Ogrodzieniec:

- powierzchnia miasta Ogrodzieniec wynosi 2860 ha, tj. 28,6 km²
- powierzchnia Osiedla „Cementownia” wynosi 4,66 ha, tj. 0,0466 km², a więc jedynie 0,16% powierzchni miasta
- powierzchnia Osiedla „Słowackiego” wynosi 2,48 ha, tj. 0,0248 km², a więc jedynie 0,08% powierzchni miasta

Oznacza to, iż gęstość natężenia problemów kluczowych w skali miasta wynosi:

- alkoholizm: 1,08 osób w rodzinach objętych problemem na 1 km²
- bezrobocie: 5,06 osób w rodzinach objętych problemem na 1 km²
- ubóstwo: 5,62 osób w rodzinach objętych problemem na 1 km²

Gęstość natężenia problemów kluczowych na Osiedlu „Cementownia” wynosi:

- alkoholizm: 257,51 osób w rodzinach objętych problemem na 1 km²
- bezrobocie: 536,48 osób w rodzinach objętych problemem na 1 km²
- ubóstwo: 557,94 osób w rodzinach objętych problemem na 1 km²

Gęstość natężenia problemów kluczowych na Osiedlu „Słowackiego” wynosi:

- alkoholizm: 282,26 osób w rodzinach objętych problemem na 1 km²

- bezrobocie: 1088,71 osób w rodzinach objętych problemem na 1 km²
- ubóstwo: 1290,32 osób w rodzinach objętych problemem na 1 km²

Jak wskazują powyższe dane natężenie występowania osób żyjących w rodzinach dotkniętych kluczowymi problemami społecznymi na osiedlach wielorodzinnych jest znacznie wyższe od średniej dla całego miasta.

Ponadto w przypadku alkoholizmu problem jest bardziej nasilony, niż wskazują dane statystyczne. Pełnomocnik Burmistrza ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wskazuje, że ogólna liczba osób zgłoszonych na leczenie do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w latach 2014-2015 z terenu całej gminy wynosi 70. Z posiadanej przez Pełnomocnika wiedzy, bazującej na: doświadczeniu zawodowym; konsultacjach z pracownikami socjalnymi; pedagogami szkolnymi oraz wywiadzie środowiskowym wynika, że osób uzależnionych od alkoholu jest znacznie więcej, a ich największe skupiska to Osiedle „Cementownia” i Osiedle „Słowackiego”, sytuacja taka utrzymuje się od kilkunastu lat. Wśród 70 osób zgłoszonych do GKRPA:

- 12 osób, tj. 17% zamieszkuje na Osiedlu „Cementownia”,
- 8 osób, tj. 11% zamieszkuje na Osiedlu „Słowackiego”.

Problem bezrobocia łączy się z występowaniem ubóstwa w większości rodzin objętych pomocą OPS:

- na Osiedlu „Cementownia” w 3 z 4 (75%) rodzinach z występującym bezrobociem dodatkowo występuje problem ubóstwa,
- na Osiedlu „Słowackiego” w 15 z 16 (93%) rodzin z występującym bezrobociem dodatkowo występuje problem ubóstwa.
- OPS w Ogrodzieńcu oraz pracownikami UMiG Ogrodzieniec.

Jak wynika z danych OPS z grudnia 2015 r.:

- na Osiedlu „Cementownia” wśród 15 rodzin objętych pomocą OPS:
 - w 9 rodzinach występuje problem niepełnosprawności, w tym w 6 łączy się z długotrwałą lub ciężką chorobą,
 - w 7 rodzinach wraz z występującą niepełnosprawnością bądź długotrwałą lub ciężką chorobą występuje równocześnie ubóstwo.
- na Osiedlu „Słowackiego” wśród 26 rodzin objętych pomocą OPS:
 - w 11 rodzinach występuje problem niepełnosprawności, w tym w 5 łączy się z długotrwałą lub ciężką chorobą,
 - w 9 rodzinach wraz z występującą niepełnosprawnością bądź długotrwałą lub ciężką chorobą występuje równocześnie ubóstwo.

Obydwa osiedla znajdują się z dala od Przychodni Zdrowia, urzędów, instytucji, policji, opieki społecznej („Cementownia” znajduje się w najgorszej sytuacji z uwagi na lokalizację peryferyjną), stanowi to szczególne niedogodności dla osób starszych i niepełnosprawnych.

Zgodnie z danymi ewidencji ludności na 31.12.2015r.:

- na Osiedlu „Cementownia” mieszka 8,5% mieszkańców gminy w wieku powyżej 70 roku życia,
- na Osiedlu „Słowackiego” mieszka 7,8% mieszkańców gminy w wieku powyżej 70 roku życia.

Dane: liczba osób powyżej 70 roku życia w całej gminie: 1 138 osób, w tym na Os. E. Orzeszkowej: 36, na ul. Kościuszki: 61, na ul. Słowackiego: 89.

Zgodnie z danymi ewidencji ludności na 31.12.2015r.:

- na Osiedlu „Cementownia” mieszka 9,8% mieszkańców gminy w wieku powyżej 60 roku życia,
- na Osiedlu „Słowackiego” mieszka 7,1% mieszkańców gminy w wieku powyżej 60 roku życia.

Dane: liczba osób powyżej 60 roku życia w całej gminie: 2 413 osób, w tym na Os. E. Orzeszkowej: 81, na ul. Kościuszki: 157, na ul. Słowackiego: 173.

Zgodnie z danymi OPS w Ogrodzieńcu pomoc społeczną uzyskały w 2015 r. m.in.:

- osoby chore w wieku 66 lat i więcej - łącznie 11 osób, w tym 27% (3 osoby) z terenów POR,
- przewlekle chorzy - łącznie 7 osób, w tym 42% (3 osoby) z terenów POR,
- osoby chore - łącznie 38 osób, w tym 21% (8 osób) z terenów POR,
- przewlekle chorzy - łącznie 2 osoby, w tym 50% (1 osoba) z terenów POR.

Kierownicy administracji osiedli w 4 listopada 2016 r. przekazali następujące dane:

- Na terenie Os. Słowackiego żyją 2 osoby niepełnosprawne, 3 osoby przewlekle chore i 7 osób starszych żyjących samotnie.
- Na Os. E. Orzeszkowej żyją 3 osoby starsze samotne.

Najlepszy kontakt z najmłodszymi mieszkańcami POR 1 i 2 mają wychowawcy dwóch obecnie funkcjonujących świetlic środowiskowych działających:

- w ZSP w Ogrodzieńcu (centrum miasta),
- na osiedlu „Cementownia” w budynku obecnego Gimnazjum na terenie Osiedla E. Orzeszkowej 13

W latach 2014-2016:

- liczba dzieci korzystających ze świetlicy w ZSP - 19, w tym 6 mieszkających na terenie POR2.

W latach 2014-2015:

- liczba dzieci korzystających ze świetlicy na Osiedlu „Cementownia” - 47, w tym 41 mieszkających na terenie POR1.

Dzieci kierowane są do świetlicy przez pedagogów szkolnych, pochodzą z rodzin dotkniętych problemem problemami społecznymi, w szczególności:

- świetlica w ZSP - 9 dzieci z rodzin z problemem alkoholowym, 10 dzieci z rodzin niepełnych, 3 dzieci z rodzin niewydolnych wychowawczo,
- świetlica na Osiedlu „Cementownia” - 4 dzieci z rodzin z problemem alkoholowym, 23 dzieci z rodzin o niskim statusie materialnym, 18 dzieci sprawiających problemy wychowawcze.

Pogłębiony wywiad z wychowawcami wskazuje na następujące problemy:

- rodzice często nie interesują się dziećmi, świetlicę traktują w większości jako darmową formę opieki nad dziećmi, do granic wykorzystują czas jaki dziecko może codziennie spędzić w świetlicy,
- dzieci są zaniedbane pod każdym względem - emocjonalnie, edukacyjnie, żywieniowo, mają problemy z higieną (głównie przez niewiedzę),
- dzieci chętnie spędzają czas w świetlicy - szukają kontaktu i zrozumienia, których brakuje w domu,
- co najmniej 30% wychowanków świetlic jest niedożywiona.

Żadna ze świetlic de facto nie posiada siedziby. Świetlice zaadaptowane zostały prowizorycznie w dostępnych lokalach gminnych przeznaczonych na inne funkcje; miały być to rozwiązania chwilowe i tymczasowe, jednak ze względu na ograniczenia budżetowe gminy stały się rozwiązaniami wieloletnimi. Zajęcia świetlicowe odbywają się w stołówkach: na terenie Osiedla Cementownia w budynku gimnazjum, a w Ogrodzieńcu - w Zespole Szkolno-Przedszkolnym. Żadna ze świetlic nie ma odrębnych, dedykowanych dla niej pomieszczeń, co powoduje duży dyskomfort przede wszystkim u wspieranych dzieci. Prowadzenie zajęć jest organizacyjnie utrudnione i w efekcie mniej efektywne. Obecna sytuacja przede wszystkim nie zapewnia wychowankom intymności, nie ma miejsca na indywidualną rozmowę z wychowawcą mimo, iż dzieci mają takie potrzeby.

Duży problem zauważa się wśród młodzieży, byłych wychowanków świetlicy środowiskowych. Wychowankowie świetlicy środowiskowej to dzieci i młodzież do 16 roku życia. W najgorszej sytuacji są właśnie byli wychowankowie świetlicy (szczególnie chodzi o mężczyzn), w wielu przypadkach kilkuletnia praca socjalno-terapeutyczna zostaje zmarnowana z powodu braku jakiegokolwiek formy pomocy dla osób powyżej 18 roku życia. Z jednej strony osoby te są młode na zakładanie gospodarstwa domowego (lub nie mają na te cele środków), z drugiej -

formalnie są dorośli, co daje w ich mniemaniu przyzwolenie do zachowań patologicznych. Osoby te zostają bez wsparcia rodziny, zdarza się, że z braku alternatywy przychodzą „w odwiedziny” do świetlicy, ponieważ jest to dla nich jedyne miejsce gdzie czują się bezpieczne i rozumiane. Brak autorytetów i dalszej pracy socjalnej nad mieszkańcami powyżej 18 rok życia owocuje zazwyczaj pogłębianiem patologii, nałogami, wzrostem skłonności do przemocy, wczesnym rodzicielstwem. Jak wynika z dzienników świetlic środowiskowych w latach 1995-2000 r. ze względu na przekroczenie 16 roku życia że świetlic nie mogło już korzystać:

- świetlica w ZSP - 60 osób,
- świetlica na Osiedlu „Cementownia” - 14 osób.

Potencjalnie są to osoby bardziej narażone na uczestnictwo w problemach społecznych w przyszłości.

Jedyną próbą aktywizacji i socjalizacji młodych mężczyzn z terenu POR1 jest uspołecznianie przez sport praktykowane od lat przez społecznika, mieszkańca Osiedla „Cementownia” - p. Pęczaka. Jest to opiekun nieformalnej siłowni zorganizowanej w budynku przy ul. Orzeszkowej (budynek w planach przeznaczony na CUS). Siłownia od lat ma ok 20 stałych bywalców w wieku ok. 16-24 lat, mieszkańców Osiedla „Cementownia”, którzy traktują ćwiczenia jako formę spełniania wolnego czasu, tym samym są mniej skłonni do zachowań patologicznych - znajdują aktywną formę spędzania czasu wolnego i miejsce pozwalające na kontakt z osobami dzielącymi ich pasje.

Osiedle mieszkaniowe „Cementownia” obejmujące bloki przy ul. Orzeszkowej, wzięło swoją potoczną nazwę „Cementownia” od obszarów sąsiadujących z osiedlem - terenów przemysłowych eksploatowanych niegdyś przez Cementownię Wiek S.A. Bloki zlokalizowane na osiedlu stanowiły w większości mieszkania zakładowe, w późniejszym etapie przeszły pod zarząd spółdzielni mieszkaniowej. Aktualnie osiedle jest znacznie niedofinansowane, brakuje na jego terenie inicjatyw społecznych i warunków scalających lokalnych mieszkańców. Od lat teren ten stanowi enklawę problemów społecznych i patologii. Spółdzielnia Mieszkaniowa „Hutnik” zarządzająca blokami na teren osiedla sprowadza rodziny w najgorszej sytuacji społecznej, które eksmituje z innych osiedli zlokalizowanych w sąsiednich gminach (głównie w Zawierciu). Wśród mieszkańców oraz urzędników panuje powszechna opinia, że Osiedle „Cementownia” jest ostatecznym punktem eksmisji problematycznych członków spółdzielni, co w konsekwencji czyni z tego obszaru enklawę problemów i patologii społecznych.

Na osiedlu „Słowackiego” mamy z kolei do czynienia z brakiem jakichkolwiek inicjatyw społecznych dla mieszkańców, co prowadzi do wykluczenia społecznego mieszkańców. Osiedle wyróżnia się ponadto dużym natężeniem problemów społecznych. Główną przyczyną występowania problemów jest podobnie jak w przypadku „Cementowni” - gwałtowny wzrost bezrobocia wśród mieszkańców osiedla na skutek likwidacji cementowni. Duże bezrobocie było punktem zapalnym do powstawania kolejnych problemów (głównie alkoholizmu i ubóstwa).

Mimo, iż na obu osiedlach sytuacja kryzysowa rozpoczęła się kilkanaście lat temu - jej skutki widoczne są do dziś. Brak działań naprawczych doprowadził do pogłębienia niekorzystnych zjawisk.

Osiedle mieszkaniowe „Cementownia” było w czasach świetności zakładu tętniącą życiem, dobrze zagospodarowaną przestrzenią mieszkalną, użytkowaną głównie przez pracowników Cementowni Wiek (mieszkania miały charakter zakładowych). Degradacja osiedla miała bezpośrednią przyczynę w upadku zakładu. Wraz z wygasającą produkcją kolejne mieszkania przejmowane były przez spółdzielnie mieszkaniową. Pracownicy cementowni opuszczali swoje mieszkania nie widząc w gminie dalszych perspektyw zatrudnienia lub żyli nadal na osiedlu stopniowo ubożając. Żadne z działań prospołecznych (typowe dla funkcjonowania dużych zakładów pracy w okresie PRL-u) na osiedlu mieszkaniowym nie miało już miejsca. Osiedle w naturalny sposób społecznie umarło. Spółdzielnia mieszkaniowa po przejęciu wszystkich lokali rozpoczęła stopniowe zasiedlanie wolnych lokali. Osiedle nie było jednak już wówczas miejscem atrakcyjnym do życia, ponieważ:

- jego lokalizacja nie zapewniała dostępu do dużej ilości, atrakcyjnych miejsc pracy,
- infrastruktura osiedla była znacznie niedoinwestowana (Cementownia nie inwestowała w infrastrukturę już na kilka lat przed likwidacją zakładu),
- osiedlanie w sąsiednich gminach (przede wszystkim w mieście Zawiercie) dawało relatywnie większe szanse na znalezienie zatrudnienia i łatwiejsze życie.

W konsekwencji - osób zainteresowanych najmem lokali na osiedlu było bardzo mało. Spółdzielnia zaczęła traktować więc ten obszar jako ostatnią ofertę przedstawianą potencjalnym mieszkańcom. W praktyce osiedle stało się ostatecznym miejscem eksmisji wszystkich „kłopotliwych” członków spółdzielni - osoby charakteryzujące się zachowaniami patologicznymi, osoby o złej sytuacji finansowo-bytowej nieuiszczające czynszu w innych lokalach. Po kilkunastu latach takich działań „Cementownia” stała się miejscem niedoinwestowanym, zapomnianym i zdegradowanym (zarówno technicznie, przestrzenią jak i społecznie). Gmina Ogrodzieniec podobnie jak spółdzielnia nie podejmowała inwestycji

na tym terenie, przede wszystkim ze względu na strukturę własności (własność spółdzielni) oraz ograniczenia budżetowe i hierarchizację wydatków gminnych.

Dużym problemem społecznym występującym z kolei na obu gminnych osiedlach, tj. „Cementowni” i „Słowackiego” jest marginalizacja społeczna mieszkańców osiedli. Przyczyn występowania zjawiska jest kilka, najważniejsze to:

- na osiedlu „Cementownia” mieszkają dawni pracownicy Cementowni jak również osoby eksmitowane z innych gmin, a więc nie będące mieszkańcami gminy Ogrodzieniec od pokoleń, uznawani przez mieszkańców gminy za „obcych”,
- na osiedlach występują liczne problemy społeczne i zachowania patologiczne, pozostali mieszkańcy gminy przypisują zachowania tego typu wszystkim mieszkańcom osiedli,
- zamieszkanie na terenie osiedli stało się jednym z powodów wykluczenia społecznego.

Z powyższego rodzi się kolejna potrzeba - konieczność podejmowania działań integracyjnych pomiędzy mieszkańcami osiedli a pozostałymi mieszkańcami gminy.

Rewitalizacja gminy Ogrodzieniec wymaga przewartościowania paradygmatów rozwoju obszarów wiejskich - stąd podejście zarówno analityczne jak i planistyczne odbiegające od standardowych narzędzi i metod planowania rewitalizacji na terenie obszarów miejskich. Obszary wiejskie i miejsko-wiejskie powszechnie kojarzone są z działalnością rolniczą, której rozwój na terenie gminy Ogrodzieniec jest niemożliwy z uwagi na niską jakość gleb. Kojarzenie gminnej gospodarki z działalnością rolniczą jest więc błędem. Pozostaje zadanie pytania - z jakich źródeł utrzymują się mieszkańcy gminy? Odpowiedź stanowi punkt wyjścia do dyskusji na temat gminnej rewitalizacji. Produkcyjno-rolnicza działalność gminy zasadniczo nie występuje, gospodarka obecnie w dużej mierze opiera się na usługach turystycznych i obsłudze tejże branży. Z jednej strony - jest to wiadomość pozytywna - gwarantuje bowiem źródła przychodów poza rolnictwem. Z drugiej jednak budzi realne ryzyko dużej zapaści rynku pracy w kilkuletniej przyszłości, podstawowe ku temu przesłanki:

- Sztandarową atrakcją turystyczną gminy jest Zamek w Podzamczu - charakteryzujący się dużą sezonowością (np. zwiedzanie nie jest możliwe zimą ze względu na oblodzenie ruin).
- Baza noclegowa w gminie nie jest zróżnicowana (brak obiektów o dużym standardzie), widoczna jest tu duża konkurencja sąsiedniej gminy Kroczyce.
- Widoczna jest duża konkurencja i walka o klienta branży turystycznej pomiędzy gminami sąsiadującymi (co zauważyć można np. w zapisach Strategii Rozwoju gminy Kroczyce i Włodowice).

- Praca w branży turystycznej jest sezonowa, niepewna i w dużej mierze prowadzona „na czarno”.

Gospodarka gminy jest więc wąsko, a w zasadzie nie jest w ogóle zdywersyfikowana. Ewentualne problemy branży turystycznej dają potencjalny wzrost bezrobocia o co najmniej kilka procent.

Ograniczony rozwój obszaru, szczególnie w aspektach zawodowych, w porównaniu z obszarami silnie zurbanizowanymi powoduje pogłębianie się niekorzystnych zjawisk w dotyczących sytuacji socjalno-bytowej ludności obszaru rewitalizacji. Rewitalizacja gminy ma zapewnić pokonywanie przeszkód i barier rozwojowych przez mieszkańców POR. Do najważniejszych barier rozwoju Podobszarów Zdegradowanych w gminie zaliczyć można:

- wysokie rejestrowane i ukryte bezrobocie oraz minimalne możliwości zatrudnienia poza branżą turystyczną,
- niskie kwalifikacje zawodowe,
- niedostateczny rozwój infrastruktury technicznej i społecznej związany głównie z rozproszoną siecią osadniczą i wysokimi kosztami budowy.

Gmina Ogrodzieniec jeszcze 20 lat temu charakteryzowana była jako przemysłowo-rolnicza. Obydwa opisane zakłady, tj. Cementownia „Wiek”, PMIB „Izolacja oraz jedna cegielnia nie przetrwały zmian ustrojowych i gospodarczych w Polsce i na Śląsku. Izolacja została zlikwidowana w 1998r, a cementownia w 1999. Praktycznie w jednym roku pracę straciło blisko 2.000 mieszkańców gminy, a bezrobocie w gminie wynosiło ponad 20%.

Po upadku Cementowni „Wiek” dawne bloki zakładowe na terenie os. E. Orzeszkowej, przy ul. Kościuszki i dwa przy ul. Słowackiego przejęła Spółdzielnia Mieszkaniowa „Hutnik” z Zawiercia. Mieszające w nich rodziny, w większości obydwój rodzice pracujący w zlikwidowanych zakładach zostali bez środków do życia, mieszkanie nie było już dotowane przez zakład. Młodzież nie miała gdzie uprawiać sportu. Prywatni sponsorzy przez lata dotowali KS Budowlani jednak też nie mogli unieść tego obciążenia. Jedynie dzięki determinacji jednego z mieszkańców do dnia dzisiejszego w opłakanych warunkach funkcjonuje siłownia. Dzisiaj na terenie Os. E. Orzeszkowej i przy ul. Kościuszki nie ma żadnego placu zabaw dla dzieci mimo to, iż jest on niezbędny przy osiedlu wielorodzinnym. Dawny stadion jest dzisiaj zarośniętą i zakrzewioną łąką oraz nielegalnym wysypiskiem śmieci. Kiedyś wspaniały basen zarastają drzewa i krzewy uniemożliwiające bezpieczny spacer w tym terenie. Dawny dom kultury jest ruiną.

Borykająca się z problemami finansowymi SM „HUTNIK” traktuje dawne bloki zakładowe jako mieszkania socjalne, do których eksmituje swoich niewygodnych lokatorów z nowszych bloków i wieżowców w pobliskim Zawierciu.

Mieszkańcy Cementowni do dzisiaj żyją z piętnem bomby ekologicznej. Szacuje się, że w okresie działalności „Izolacji” do otoczenia przedostało się ok. 8 ton azbestu.

W latach 1999-2000 budynki Cementowni zostały wyburzone a po nich pozostał krajobraz księżycowy: fragmenty infrastruktury podziemnej, zarośnięty, nierówny teren, część fundamentów.

Mieszkańcy osiedli Cementownia i Słowackiego, głównie byli pracownicy pozbawieni pracy, w runiach zakładów starali się zbierać wszystko co można sprzedać w punkcie surowców wtórnych. Wśród mieszkańców osiedli są pracownicy zakładów, którzy mieszkania te dostali albo od gminy albo jako pracownicze i pamiętają lata świetności tych zakładów. Dawni pracownicy w większości to ludzie, których pierwszą i ostatnią pracą była ta w Cementowani i Izolacji, gro z nich to ludzie z niskimi kwalifikacjami. Obecnie w mieszkaniach tych żyją dzieci dawnych pracowników.

Od kilku lat można zauważyć odmładzanie się osiedli. Dzieci byłych pracowników zakładają rodziny, sprowadzają się nowe rodziny z zewnątrz. Z przeprowadzanych rozmów z mieszkańcami wynika, iż najbardziej brakuje im pracy na miejscu, możliwości doksztalcania (kursów), opieki nad dziećmi (które często pozostawiane są bez opieki), dostępu do specjalistycznych usług jak np. psycholog, prawnik, dietetyk, rehabilitant, placu zabaw, oferty spędzenia wolnego czasu dla młodzieży i dorosłych, ponadto wsparcia dla starszych i samotnych. Zauważalnym problemem jest alkoholizm i wynikające z niego kłopoty.

W celu łączenia pokoleń planowane jest utworzenie wolontariatu młodych z obydwu osiedli. Szkolenie opiekunów medycznych wskazywane było w ankietach mieszkańców osiedli. Pozwoli ono rozpoznać i rozwiązywać problemy osoby chorej, niesamodzielnej, pomagać osobie chorej, zaspokajać potrzeby bio-psycho-społeczne, asystować pielęgniarce. Posiadając takie umiejętności można pomagać osobie zależnej, a także zwiększa się możliwość znalezienia pracy w tym obszarze np w szpitalach, zakładach opiekuńczo-leczniczych, ośrodkach opieki, w środowiskowych domach pomocy.

Wszystkie działania zaplanowane w ramach LPR są skierowane wyłącznie do mieszkańców wyznaczonego Obszaru Rewitalizacji (w ramach dwóch podobszarów).

Obszar rewitalizacji mieści się w limitach wskazanych w Wytycznych Ministerstwa Rozwoju w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020, tj. obszar rewitalizacji nie jest większy niż 20% powierzchni gminy i dotyczy liczby ludności nie większej niż 30% jej mieszkańców. Obliczenia:

- powierzchnia gminy Ogrodzieniec: 85,69 km²
- POR 1 - powierzchnia Osiedla „Cementownia” wynosi 4,66 ha, tj. 0,0466 km²;
- POR 2 - powierzchnia Osiedla „Słowackiego” wynosi 2,48 ha, tj. 0,0248 km²;
- łącznie powierzchnia POR 1 i POR 2 wynosi 0,0714 km²; 0,08% powierzchni gminy.

Wyznaczony obszar rewitalizacji obejmuje 0,08% powierzchni gminy.

Wg danych pochodzących z ewidencji deklaracji śmieciowych oraz ewidencji ludności UMiG Ogrodzieniec liczba osób zamieszkałych na terenie:

- Osiedla „Cementownia” - 272;
- Osiedla „Słowackiego” - 391;
- liczba mieszkańców Gminy Ogrodzieniec wynosi: 9 356 osób;
- łącznie liczba osób zamieszkujących POR1 i POR 2 wynosi 663 osoby, co stanowi 7,08% mieszkańców całej gminy.

Na wyznaczonym obszarze rewitalizacji zamieszkuje 7,08% mieszkańców całej gminy.

6 Wizja i cele rewitalizacji

Wizja jest opisem pożądanego wizerunku gminy w odległej lecz wyraźnie zdefiniowanej przyszłości, po zakończeniu procesu rewitalizacji. Zakłada się przy tym, że realizacja wizji możliwa będzie przy zaistnieniu wszystkich korzystnych uwarunkowań do jej realizacji niezbędnych.

Horyzont czasowy to rok 2020, gdyż do tego okresu niniejszy program będzie wdrażany. Weryfikacja wyników osiągnięcia zakładanych celów rewitalizacyjnych a za ich pośrednictwem - realizacji wizji, możliwa będzie po roku 2020.

Wizja rewitalizacji dla POR 1 „Cementownia”:

W roku 2020:

- POR 1 nie będzie wyróżniał się na tle całej gminy pod względem liczby klientów pomocy społecznej i występowania zachowań patologicznych,
- mieszkańcy POR 1 będą zintegrowani z mieszkańcami pozostałych miejscowości gminy,
- na terenie POR 1 będzie można w sposób produktywny zagospodarować czas wolny w każdym wieku,
- na terenie POR1 nie będą występowały niezainwestowane obszary poprodukcyjne/zdegradowane,
- Gmina Ogrodzieniec będzie zapewniać mieszkańcom POR 1 dostęp do miejsc pracy w branży przemysłowej/produkcyjnej.

Wizja rewitalizacji dla POR 2 „osiedle Słowackiego”:

W roku 2020:

- POR 2 nie będzie wyróżniał się na tle całej gminy pod względem liczby klientów pomocy społecznej i występowania zachowań patologicznych,
- mieszkańcy POR 2 będą zintegrowani z mieszkańcami pozostałych miejscowości gminy,
-
- Gmina Ogrodzieniec będzie zapewniać mieszkańcom POR 2 dostęp do miejsc pracy w branży przemysłowej/produkcyjnej..

Cele rewitalizacji

Pomiędzy zakładanym, pożądanym scenariuszem strategicznym, a procesami obecnie zachodzącymi na terenie gminy istnieje szereg rozbieżności, które składają się na tzw. lukę strategiczną. Od tego w jakim stopniu wyznaczone cele i kierunki będą realizowane poprzez

konkretne działania zależy czy w założonym horyzoncie czasowym gminie uda się osiągnąć przyjętą wizję.

W pierwszej kolejności określono cele strategiczne, których osiągnięcie związane jest z długim horyzontem czasowym a ich zakres wynika bezpośrednio z przyjętej wizji.

Ogólne, nadrzędne cele strategiczne obszarów rewitalizacji:

Podejmowanie konsekwentnych i zintegrowanych działań zmierzających do osiągnięcia równowagi społecznej, przestrzennej i gospodarczej we wszystkich aspektach funkcjonowania POR 1 i POR 2.

Podrzędne cele strategiczne określone zostały dla każdego z kluczowych kryteriów rozwoju obszarów strategicznych, w korespondencji ze zdefiniowanymi wizjami:

C.1. Stworzenie warunków umożliwiających prowadzenie działań pozainwestycyjnych poprawiających sytuację społeczną mieszkańców POR 1 i 2 i podnoszących jakość kapitału ludzkiego.

C.2. Wykorzystanie potencjału inwestycyjnego obszarów przemysłowych oraz atrakcyjności turystycznej gminy do budowy gospodarczej przewagi konkurencyjnej zapewniającej miejsca pracy dla mieszkańców POR 1 i 2.

C.3. Stworzenie warunków do integracji społecznej i budowania więzi społecznej pomiędzy mieszkańcami POR 1 i 2 a pozostałymi mieszkańcami gminy.

Zrównoważony i zintegrowany rozwój POR 1 i POR 2, którego osiągnięcie przewiduje nadrzędny cel strategiczny, jest procesem zmian w sektorach: społecznym, gospodarczym, przestrzennym i środowiskowym, zapewniającym równowagę pomiędzy zyskami i kosztami rozwoju. Rozwój ten zakłada równowagę na wszystkich płaszczyznach rewitalizacji podobszarów, co za tym idzie - żaden z kluczowych sektorów rozwoju nie może zostać wdrażany priorytetowo. Nie występuje hierarchizacja poszczególnych sektorów, zakłada się bowiem, że jedynie wielotorowe, równoległe zmiany w każdym obszarze mogą przynieść zamierzony efekt w postaci wypełnienia nadrzędnego celu strategicznego. Reasumując - wszystkie zdefiniowane podrzędne cele strategiczne są sobie równe pod względem rangi i priorytetu w ich wdrażaniu. Aby proces rewitalizacji mógł zaistnieć w pełnym wymiarze konieczne jest podejmowanie działań we wszystkich sektorach, bowiem jedynie ich spójne działanie zagwarantuje efekt synergii.

Podrzędne cele strategiczne realizowane będą za pomocą precyzyjnie określonych celów operacyjnych. Cele operacyjne stanowią uszczegółowienie celów strategicznych i zakładają

realizację w krótszym horyzoncie czasowym. Realizacja każdego z celów strategicznych możliwa będzie za sprawą konsekwentnej realizacji konkretnych kierunków działań, które wdrażane będą z kolei poprzez działania o charakterze inwestycyjnym, pozainwestycyjnym i informacyjno-promocyjnym. Cele operacyjne i kierunki działań przedstawiono w poniższej tabeli scalającej wszystkie elementy założeń strategicznych gminy.

Tabela 25 Cele i kierunki działań

Ogólny, nadrzędny cel rewitalizacji					
Podejmowanie konsekwentnych i zintegrowanych działań zmierzających do osiągnięcia równowagi społecznej, przestrzennej i gospodarczej we wszystkich aspektach funkcjonowania POR 1 i POR 2.					
Podrzędne cele strategiczne					
C.1. Stworzenie warunków umożliwiających prowadzenie działań pozainwestycyjnych poprawiających sytuację społeczną mieszkańców POR 1 i 2 i podnoszących jakość kapitału ludzkiego.		C.2. Wykorzystanie potencjału inwestycyjnego obszarów poprzemysłowych oraz atrakcyjności turystycznej gminy do budowy gospodarczej przewagi konkurencyjnej zapewniającej miejsca pracy dla mieszkańców POR 1 i 2.		C.3. Stworzenie warunków do integracji społecznej i budowania więzi społecznej pomiędzy mieszkańcami POR 1 i 2 a pozostałymi mieszkańcami gminy.	
Cele operacyjne i kierunki działań					
w ramach celu strategicznego C.1.		w ramach celu strategicznego C.2.		w ramach celu strategicznego C.3.	
C.1.1.	Doposażenie i rozwój bazy umożliwiającej prowadzenie działań pozainwestycyjnych w POR 1.	C.2.1.	Wykorzystanie potencjału inwestycyjnego terenu poprzemysłowego w POR 1 „Cementownia”	C.3.1.	Stale wspieranie działań organizacji pożytku publicznego i innych podmiotów.
	<p>K.D.1.1.1. Identyfikacja możliwości adaptacji dostępnych pomieszczeń w celu powiększenia bazy umożliwiającej prowadzenie działań pozainwestycyjnej.</p> <p>K.D.1.1.2. Określenie planów inwestycyjnych (zarówno prac budowlanych jak i doposażenia/wyposażenia pomieszczeń).</p>		<p>K.D.2.1.1. Realizacja inwestycji polegających na uzbrojeniu dostępnych terenów inwestycyjnych.</p> <p>K.D.2.1.2. Opracowanie kompleksowej strategii poszukiwania inwestora.</p> <p>K.D.2.1.3. Przeprowadzenie kampanii promocyjnej zgodnej z założeniami strategii.</p>		<p>K.D.3.1.1. Identyfikacja potrzeb.</p> <p>K.D.3.1.2. Podjęcie próby dostosowania oferty organizacji pożytku publicznego do problemów wynikających z niniejszego programu.</p>

<p>C.1.2.</p>	<p>Rozwój oferty pozwalającej na produktywnie spędzanie czasu wolnego dla wszystkich mieszkańców POR 1 i POR 2 (w obszarze POR 1).</p> <p>K.D.1.2.1. Badanie potrzeb i preferencji mieszkańców POR w tym zakresie.</p> <p>K.D.1.2.2. Realizacja inwestycji na bazie zebranych opinii mieszkańców.</p> <p>K.D.1.2.3. Kontynuacja organizacji imprez kulturalnych, sportowych i rekreacyjnych dla mieszkańców POR.</p> <p>K.D.1.2.4. Aktywne wsparcie działalności M-GOKu.</p> <p>K.D.1.2.5. Wykorzystanie zaangażowania społecznego członkiń Kół Gospodyń Wiejskich.</p> <p>K.D.1.2.6. Podjęcie prób aktywizacji młodzieży w kształtowaniu życia społecznego w gminie, szczególnie w POR 1 i POR 2.</p> <p>K.D.1.2.7. Podjęcie kompleksowych działań pozainwestycyjnych w POR 1 i POR 2.</p>	<p>C.2.2.</p>	<p>Wsparcie rozwoju gospodarstw ekologicznych i agroturystyki.</p> <p>K.D.2.2.1. Organizacja szkoleń z zakresu prowadzenia gospodarstw agroturystycznych, przy zewnętrznym dofinansowaniu dla mieszkańców POR.</p> <p>K.D.2.2.2. Organizacja szkoleń z zakresu prowadzenia ekologicznych gospodarstw rolnych dla mieszkańców POR.</p>	<p>C.3.2.</p>	<p>Podnoszenie kwalifikacji pracowników samorządu lokalnego oraz podnoszenie sprawności funkcjonowania jednostek samorządowych w zakresie opieki socjalnej.</p> <p>K.D.3.2.1. Uczestnictwo pracowników samorządowych w szkoleniach, przy uwzględnieniu zewnętrznego dofinansowania.</p> <p>K.D.3.2.2. Stały monitoring poziomu zadowolenia mieszkańców POR z działania wymienionych podmiotów i podejmowanie ewentualnych działań naprawczych.</p>
<p>C.1.3.</p>	<p>Aktywne wsparcie mieszkańców POR 1 i 2 w rozwoju kwalifikacji zawodowych.</p>	<p>C.2.3.</p>	<p>Aktywna promocja walorów turystycznych gminy prowadząca do zwiększenia dochodów mieszkańców POR z obsługi</p>	<p>C.3.3.</p>	<p>Edukacja mieszkańców POR i pozostałych obszarów gminy w zakresie wpływu poziomu integracji społecznej</p>

	<p>K.D.1.3.1. Diagnoza potrzeb edukacyjnych mieszkańców POR (zarówno wśród mieszkańców jak i przedsiębiorców).</p> <p>K.D.1.3.2. Organizacja kursów edukacyjnych dla mieszkańców POR w zakresie zdiagnozowanych potrzeb, przy uwzględnieniu otrzymania zewnętrznego dofinansowania.</p>		<p>branży turystycznej.</p> <p>K.D.2.3.1. Kontynuowanie strategii promocyjnej gminy.</p> <p>K.D.2.3.2. Aktywne wsparcie działalności podmiotu ze 100% kapitałem gminy - Zamek Sp. z o.o. odpowiedzialnej za funkcjonowanie sztandarowego produktu turystycznego gminy - ogrodzienieckiego zamku.</p> <p>K.D.2.3.3. Podejmowanie działań zmierzających do wydłużenia sezonu turystycznego.</p>		<p>na sprawne funkcjonowanie gminy.</p> <p>K.D.3.3.1. Prowadzenie cyklicznych kampanii edukacyjnych dla mieszkańców w każdym wieku (szczególnie w zakresie tolerancji).</p> <p>K.D.3.3.2. Prowadzenie cyklicznego badania opinii mieszkańców nt. jakości życia w gminie, rozwiązywanie zgłaszanych problemów w zakresie kompetencji i możliwości samorządu lokalnego.</p>
C.1.4.	<p>Organizacja podstawowej opieki dla dzieci do lat 3 (żłobek, klubik opieki, etc.).</p> <p>K.D.1.4.1. Diagnoza potrzeb na terenie POR 1 i POR 2.</p> <p>K.D.1.4.2. Konsultacje społeczne z zainteresowanymi stronami.</p> <p>K.D.1.4.3. Wybór formy opieki preferowanej przez gminę i możliwej do ewentualnego wsparcia ze środków zewnętrznych.</p> <p>K.D.1.4.4. Patronat nad organizacją</p>	C.2.4.	<p>Wykorzystanie zewnętrznych mechanizmów finansowych do realizacji gminnych inwestycji w rozwój sektora gospodarczego.</p> <p>K.D.2.4.1. Analiza potencjalnych możliwości dofinansowania projektów.</p> <p>K.D.2.4.2. Systematyczny monitoring harmonogramów konkursów.</p> <p>K.D.2.4.3. Aktywne aplikowanie o środki.</p>	C.3.4.	<p>Centralizacja działań integracyjnych na dostępnym dla wszystkich mieszkańców terytorialnie obszarze.</p> <p>Kierunki działań powiązane z C.1.1. i C.1.2.</p>

	opieki (stopień zaangażowania gminy zależny będzie od wybranej formy opieki).				
C.1.5.	<p>Systematyczne aplikowanie o zewnętrzne dofinansowanie na realizację działań poza inwestycyjnych.</p> <p>K.D.1.5.1. Analiza potencjalnych możliwości dofinansowania projektów.</p> <p>K.D.1.5.2. Systematyczny monitoring harmonogramów konkursów.</p> <p>K.D.1.5.3. Aktywne aplikowanie o środki.</p> <p>K.D.1.5.4. Wyłonienie wśród struktur UMiG Ogrodzieniec osoby odpowiedzialnej za organizację działań poza inwestycyjnych (we współpracy z podmiotami podległymi).</p>	C.2.5.	Tworzenie korzystnych warunków dla rozwoju sektora małych i średnich przedsiębiorstw ¹⁰ .	-	-

Źródło: Opracowanie własne

7 Partycypacja społeczna

W procesie przygotowywania niniejszego dokumentu zapewniono aktywne włączenie mieszkańców i innych grup docelowych. Efektywna realizacja LPR-u wymaga wdrażania w układzie wielopodmiotowym, co umożliwi optymalne wykorzystanie lokalnych zasobów ludzkich oraz instytucjonalnych. Realizacja większości projektów rewitalizacyjnych lub też ich późniejsze funkcjonowanie wymaga współdziałania mieszkańców i innych podmiotów uczestniczących w lokalnym życiu społecznym (szczególnie w obrębie poszczególnych POR).

Podejście partycypacyjne w procesie rewitalizacji zakłada aktywne uczestnictwo środowisk lokalnych, przedsiębiorstw, instytucji, grup nieformalnych, organizacji pozarządowych, jak również podmiotów zewnętrznych (instytucje regionalne, krajowe, międzynarodowe). Podstawowa korzyść podejścia partycypacyjnego wiąże się ze skutecznym dopasowaniem realizowanych projektów do potrzeb społeczności lokalnych (szczególnie społeczności wskazanych POR) oraz zapewnia niezbędne ich zaangażowanie w proces wdrażania programu. Między innymi z tego powodu w kierunkach działań sformułowanych w programie często występuje konieczność diagnozy konkretnych potrzeb, która powinna zostać przeprowadzona na bazie badania opinii mieszkańców.

Ankietyzacja mieszkańców gminy

Badanie satysfakcji i opinii Mieszkańców Gminy Ogrodzieniec na temat warunków życia w gminie przeprowadzone zostało w formie badania ankietowego.

Kwestionariusz ankietowy kolportowany był do każdego gospodarstwa domowego w Gminie Ogrodzieniec (nieadresowana przesyłka pocztowa) w marcu 2015 r. Ankieta była anonimowa, a jej wypełnienie dobrowolne.

Uzyskano zwrotność na poziomie: 267 ankiet.

Podstawowe wnioski z przeprowadzonej ankietyzacji (szczegółowy raport z analizy ankiet stanowi załącznik 2 do niniejszego LPR):

- Większość mieszkańców opowiadała się za realizacją dużej ilości inwestycji, będących typowymi działaniami rozwojowymi gminy (np. remont dróg i chodników, budowa kanalizacji, etc.). Zauważalna jest tu duża roszczeniowość mieszkańców i jednocześnie - lokalny patriotyzm, tj. mieszkańcy poszczególnych miejscowości wykazują konieczność realizacji inwestycji wyłącznie na terenie ich miejsca zamieszkania. Pomimo, iż propozycje inwestycji są w większości trafne - wymagają co najmniej kilkunastoletniego okresu realizacji, ze względu na ograniczenia budżetowe gminy. Podkreślić należy, iż wymienione propozycje inwestycji nie są

bezpośrednio związane z rewitalizacją. Poza koniecznością odnowienia, remontu czy adaptacji poszczególnych obiektów ankietowani nie wskazali żadnych projektów zbliżonych do istoty rewitalizacji, tj. rozwiązujących konkretne problemy społeczne. Wymienione propozycje rewitalizacji obiektów (rewitalizacji wyłącznie majątku gminy) nie zostały połączone z żadną formą niesienia realnej pozamaterialnej pomocy.

- W pytaniach związanych z opisem sytuacji społecznej w gminie mieszkańcy zwracali uwagę przede wszystkim na:
 - Problem bezrobocia i brak alternatywnych miejsc pracy na terenie Gminy. Prawie połowa ankietowanych mieszkańców (49%) uważa, że gdyby straciła w tej chwili pracę miałyby nikłe szanse na znalezienie nowej w obrębie Gminy; ponad połowa badanych (53%) jest zdania, że działania władz gminy nie wspierają mieszkańców w znalezieniu nowej pracy, przekwalifikowaniu się, czy też w szkoleniu.
 - Konieczność zapewnienia dodatkowej opieki dla najmłodszych mieszkańców. Inwestycją w budowę tzw. „klubiku dziecięcego”, umożliwiającego pozostawienie dziecka pod opieką na godziny zainteresowanych jest 53% ankietowanych; budową żłobka - prawie 42% ankietowanych; budową kolejnego przedszkola - 46%.
 - Nieodpowiednią dostępność do miejsc rekreacji, aktywnego wypoczynku. Budową nowego placu zabaw zainteresowanych jest 50% ankietowanych, jako uzasadnienie swojej wypowiedzi wskazali oni zdecydowany brak placów zabaw oraz potrzebę rewitalizacji już istniejących; zainteresowanych budową urządzeń sportowych i rekreacyjnych na obszarze gminy zainteresowanych jest ponad połowa ankietowanych (54%).
 - Nieodpowiednią dostępność podstawowej opieki i oferty zagospodarowania czasu dla osób starszych i niepełnosprawnych. 65% ankietowanych opowiedziało się za tym, by gmina w najbliższych latach zajęła się organizacją czasu dla osób starszych, samotnych, niepełnosprawnych; 67% ankietowanych wskazało, że gmina powinna powołać zorganizowane grupy wolontariuszy zajmujących się organizacją czasu wolnego dla osób starszych, niepełnosprawnych czy też samotnych; 74% ankietowanych popiera pomysł działania asystentów dla osób niepełnosprawnych, samotnych lub starszych.

- Konieczność wspierania edukacji najmłodszych mieszkańców gminy.
66% ankietowanych popiera inicjatywę pomocy dzieciom w nauce.

Pozostałe pytania nie podlegały szczegółowej analizie, ponieważ otrzymano stosunkowo rozbieżne wyniki, np. 30% za, 30% przeciw i 40% braku odpowiedzi - uznano, że kwestie, które nie zostały jasakrawo akcentowane w odpowiedziach nie są bardzo istotne dla mieszkańców.

Wszystkie kluczowe postulaty zostały wzięte pod uwagę w procesie wyznaczania projektów do realizacji.

Konsultacje społeczne

Podczas opracowywania założeń Programu przeprowadzono konsultacje społeczne w formie 4 spotkań.

Na każdym ze spotkań przedstawiono dotychczasowe założenia LPR (wyznaczone obszary rewitalizacji, cele gminnej rewitalizacji oraz główne zdiagnozowane problemy: bezrobocie, ubóstwo, alkoholizm). Uczestnicy spotkań jednogłośnie zgodzili się co do słuszności pierwotnych założeń, rozszerzyli je jednak o kolejne spostrzeżenia (szczegóły w opisie każdego ze spotkań). W przypadku, gdy spostrzeżenia, wnioski czy propozycje na poszczególnych spotkaniach powielały dane zebrane poprzednio - analizy nie dublowano.

Podkreślić należy, iż na każdym ze spotkań w pierwszej kolejności zwracano uwagę na problem bezrobocia, braku dostępu do miejsc pracy i konieczności zdobywania kwalifikacji zawodowych.

Protokoły ze spotkań w formie notatek służbowych stanowią załącznik nr 4 do niniejszego Programu.

28 kwietnia 2016 r.

Uczestnicy: Burmistrz Miasta i Gminy; Kierownik OPS; Przewodniczący Rady Miejskiej; Pełnomocnik Burmistrza ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (jednocześnie były wychowawca świetlicy środowiskowej); wychowawca świetlicy środowiskowej na Osiedlu „Cementownia”; Prezes Stowarzyszenia „Nobilito” (zajmującego się pomocą dzieciom, młodzieży i osobom które znalazły się w trudnej sytuacji życiowej); społecznik, wieloletni opiekun nieformalnej siłowni znajdującej się w budynku planowanym do adaptacji na CUS, wraz z sześcioma użytkownikami siłowni (mężczyźni w wieku 17-26 lat, mieszkańcy Osiedla „Cementownia”, nie zgodzili się na podanie nazwisk w protokole); Prezes Zarządu Spółdzielni Socjalnej „Impuls” w Ogrodzieńcu.

Główne spostrzeżenia rozszerzające dotychczasową analizę:

- Teren POR1 jest obszarem zapomnianym i wyizolowanym społecznie, nie występuje tam żadna oferta spędzania wolnego czasu dla żadnej z grup wiekowych, co skutkuje negatywnymi zachowaniami społecznymi.
- Zdiagnozowano wyraźną potrzebę utworzenia i świadczenia różnorodnych form usług społecznych; osoby na co dzień zajmujące się opieką społeczną oraz działalnością w zbliżonym zakresie wymieniały przede wszystkim konieczność zwiększenia lub nadania dostępu do:
 - nieodpłatnych usług psychologa, prawnika, pracownika socjalnego seksuologa;
 - usług asystenta rodziny, wsparcia opiekunów osób niesamodzielnych (szczególnie starszych);
 - usług terapeuty uzależnień, specjalisty do planowania kariery zawodowej;
 - nieodpłatnych usług pielęgniarki, higienistki, położnej (edukacja zdrowotna, stomatologiczna, seksualna);
 - placu zabaw (szczególnie w granicach POR1);
 - siłowni (na terenie POR1),
 - klubu podwórkowego udostępniającego szeroką ofertę zajęć, z możliwością zorganizowania cateringu.
- Zgodnie uznano, że bezrobocie jest głównym źródłem występowania problemów społecznych zarówno na terenie wyznaczonych POR, jak również w całej gminie. Zaproponowano konieczność podjęcia działań w zakresie szerokiej aktywizacji zawodowej i wsparcia prowadzenia działalności gospodarczej.

Analiza danych:

Każde z osiedli wielorodzinnych w rozdziale 3.7. analizowane było pod kątem natężenia kluczowych problemów społecznych występujących w gminie. Specyfika wyłonionych problemów kluczowych (bezrobocie, alkoholizm i ubóstwa) ograniczyła potencjalnych interesariuszy LPR głównie do osób dorosłych, prowadzących własne gospodarstwo domowe. Skupiając się na poprawie sytuacji dorosłych mieszkańców gminy zasadniczo nie wspiera się procesu walki z dziedziczeniem patologii. Należy podjąć inicjatywę ograniczającą przekazywanie negatywnych wzorców, problemów społecznych i patologii najmłodszemu pokoleniu. Dane statystyczne przedstawione w ramach pogłębionej analizy POR potwierdzają założenia.

Reakcja na zgłoszone propozycje:

- utworzenie CUS na terenie Osiedla „Cementownia”, akceptacja wszystkich zaproponowanych form świadczenia usług społecznych w obiekcie,

- połączenie CUS z funkcją rekreacyjno-sportową (część budynku zaadaptowana na salę do ćwiczeń),
- utworzenie w CUS klubu młodzieżowego - stanowiącego dla młodzieży, która nie ma gdzie spędzać wolnego czasu, miejsca bezpiecznego, w którym można się spotkać ze znajomymi, otrzymać potrzebne wsparcie (usługi społeczne), rozwijać pasje lub po prostu porozmawiać z życzliwymi ludźmi.

09 maja 2016 r.

Uczestnicy: przedstawiciel Stowarzyszenia Rekreacyjno-Wędkarskiego w Ogrodzieńcu; Komendant Miejsko-Gminny OSP; przedstawiciel Klubu Sportowego Giełto; przedstawiciel Polskiego Związku Hodowców Gołębi Poczтовых - Sekcja Ogrodzieniec; przedstawicielka Koła Gospodyń Wiejskich.

Główne spostrzeżenia rozszerzające dotychczasową analizę:

- Z uwagi na pojawiające się oznaki ubóstwa ważna jest pomoc rodzinom i dzieciom, w tym pomoc w nauce czy zajęcia w ramach klubu podwórkowego (ponieważ rodziców nie stać na zapewnienie jakichkolwiek zajęć dodatkowych dla dzieci).
- Na bazie młodych mieszkańców (również jako forma ich aktywizacji) należy utworzyć wolontariat, który po przeszkoleniu może wspierać osoby niesamodzielne, w tym starsze.

Analiza danych:

Podobnie jak w badaniu ankietowym - pojawia się konieczność wsparcia osób niesamodzielnych czy starszych. Mowa tu zasadniczo o terenie całej gminy, jednak sytuacja osób niesamodzielnych i starszych jest szczególnie trudna w granicach wskazanych POR, ze względu na dodatkowo występujący problem ubóstwa. Dane statystyczne przedstawione w ramach pogłębionej analizy POR potwierdzają założenia.

Reakcja na zgłoszone propozycje:

Zakłada się w ramach projektów dodatkowych (pod warunkiem uzyskania stosownych funduszy) zorganizować i przede wszystkim przeszkolić grupę wolontariuszy, która w pierwszej kolejności będzie wspomagać osoby niesamodzielne z terenu wyznaczonych POR.

Ponadto w ramach pracy terapeutycznej w nowych CUS młodzieży powyżej 16 roku życia zostanie zaproponowana forma świadczenia sąsiedzkiej samopomocy, polegająca na zachęcaniu i wspieraniu młodzieży w wyręczaniu osób potrzebujących z najbliższego sąsiedztwa w prostych pracach domowych (wyrzucanie śmieci, mycie okien, zakupy).

19 maja 2016 r.

Uczestnicy: Prezes Przedsiębiorstwa Komunalnego „Ogrodzieniec” Sp. z o.o. (administrator wspólnot mieszkaniowych na Osiedlu „Słowackiego”); Kierownik administracji mieszkań Spółdzielni Mieszkaniowej „Hutnik” (Osiedle „Cementownia).

Główne spostrzeżenia rozszerzające dotychczasową analizę:

Pracownicy obydwu administracji na 2 tygodnie przed spotkaniem zostali poproszeni o osobiste konsultacje z mieszkańcami osiedli na temat ich potrzeb w zakresie usług społecznych i zawodowych. Poza wskazanymi we wcześniejszej analizie inicjatywami zebrano propozycje:

- bezpłatnego dostępu do terapeuty i logopedy,
- organizacji pikników rodzinnych i integracji wielopokoleniowej.

Reakcja na zgłoszone propozycje:

W związku z planami utworzenia w ramach CUS pomieszczeń przeznaczonych np. dla prawnika, czy psychologa uzyskany zostanie dostęp do odpowiednich pomieszczeń. W ślad za zgłaszanymi i diagnozowanymi przez pracowników CUS na bieżąco potrzebami będzie możliwe zapraszanie do współpracy różnych specjalistów wspomagających działalność CUS. Organizacja integracji wielopokoleniowej organizowana jest w skali całej gminy. Nie można w tym wypadku faworyzować żadnej z miejscowości, imprezy organizowane są w centrum miasta (ze względu na lokalizację) lub w miejscach związanych z rekreacją (ze względu na charakter imprezy), mogą w nich brać udział wszyscy mieszkańcy. Organizacja integracji wielopokoleniowej w ramach działającego CUS będzie jednak jednym z celów i kompetencji działania placówki.

14 czerwca 2016 r.

Uczestnicy: Przewodniczący Rady Miejskiej w Ogrodzieńcu; Kierownik OPS; pełnomocnik Burmistrza ds. rozwiązywania problemów alkoholowych; Prezes Stowarzyszenia Dobroczyńczego „Nobilito”; mieszkańiec Osiedla „Cementownia, społecznik.

Główne spostrzeżenia rozszerzające dotychczasową analizę:

- zgłoszono potrzebę pracy w CUS asystenta rodziny i psychologa ds. uzależnień, psychologa dziecięcego, szkoły rodzenia, gabinetu profilaktyki zdrowotnej,
- poproszono o wygospodarowanie z pomieszczeń przeznaczonych na CUS pomieszczenia przeznaczonego na chłodzię (magazyn produktów łatwo psujących się do czasu ich wydawania potrzebującym) oraz pomieszczenia kuchennego (organizacja posiłków dla wychowanków klubu podwórkowego),
- zgłoszono potrzebę organizacji zajęć gimnastyki korekcyjnej i wydzielenia w CUS sali umożliwiającej prowadzenie zajęć.

Reakcja na zgłoszone propozycje:

Wszystkie propozycje zostały zaakceptowane.

Na wszystkie spotkania konsultacyjne (4 konsultacje społeczne) zaproszeni zostali wszyscy zainteresowani mieszkańcy wstępnie wówczas wyznaczonych POR (2 osiedli). Mimo intensywnych działań informacyjno-promocyjnych (plakaty, ogłoszenia, komunikaty na mszach w kościele, praca pracowników środowiskowych) zainteresowanie było niewielkie, co świadczy o niskim stopniu zaangażowania społecznego mieszkańców, przeświadczeniu o bezsensowności wprowadzania zmian, obniżonych morale, itd.

W związku z faktem, iż autorzy Programu, władze gminy czy przedstawiciele UMiG wyczerпали możliwości zaangażowania mieszkańców w konsultacje - podjęto decyzję o konieczności zbierania danych innymi metodami, które dla mieszkańców stanowiły akceptowalną formę (ankietyzacja mieszkańców POR).

Ankietyzacja przedsiębiorców

W związku z diagnozą problemu bezrobocia, jako jednego z problemów kluczowych, przeprowadzono ankietyzację przedsiębiorców działających w gminie. Przedsiębiorcy mimo licznych zaproszeń nie byli zainteresowani uczestnictwem w żadnym ze spotkań konsultacyjnych.

Z bazy danych UMiG losowo wybrano ok. 10%, wśród których przeprowadzono telefoniczne badanie opinii. Pytano głównie o:

- formę prowadzenia działalności,
- częstotliwość wypuszczania na rynek ofert pracy,
- metody rekrutacji i wymagania względem kandydatów.

Losowanie firm kilkakrotnie uzupełniano, ponieważ 36 firm odmówiło wzięcia udziału w badaniu. Ostatecznie uzyskano odpowiedzi z 91 firm.

Ankiety w dniach 01-18.03.2016 r. przeprowadziła firma zewnętrzna (autor opracowania).

Wnioski z badania:

Ze względu na specyfikę gminy - przedsiębiorcy obecnie działający w gminie nie są kluczowym źródłem pomagającym scharakteryzować przyczyny bezrobocia. Wg danych GUS w gminie działa ok. 940 firm, przy czym 775 (tj. ponad 82%) to osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą, są to małe rodzinne firmy, działające w formie samozatrudnienia bądź zatrudniające w pierwszej kolejności członków rodziny. Większe podmioty - zazwyczaj na terenie gminy mają jedynie zarejestrowaną firmę (miejsce zamieszkania jednego ze współników). De facto oferta zatrudnienia jest więc naturalnie zminimalizowana przez samą charakterystykę występujących podmiotów gospodarczych.

Diagnoza konkretnych potrzeb szkoleniowych na obecnym etapie nie jest w pełni możliwy, obecny rynek zatrudnienia w gminie ma nierozwinięty popyt na pracowników. Kwalifikacje potencjalnych pracowników kształtować należy więc:

- zgodnie z wymaganiami rynków sąsiednich (gminy powiatu zawierciańskiego, rynek Aglomeracji Górnośląskiej),
- zgodnie z wymaganiami potencjalnych inwestorów planujących działać na terenie gminy.

W pierwszym przypadku wykorzystano doświadczenie pracowników PUP Zawiercie, którzy przekazali informacje o trendach na powiatowym rynku pracy. W przypadku potencjalnego inwestora - analiza taka przeprowadzona zostanie niezwłocznie po podpisaniu wstępnej umowy na dzierżawę/sprzedaż terenu inwestycyjnego.

Ankietyzacja mieszkańców POR

W dniach 01, 04, 05 oraz 15-16.06 przeprowadzone zostały wywiady bezpośrednie z mieszkańcami wyznaczonych POR. Autorzy dokumentu przeprowadzili osobiste rozmowy z:

- 39 mieszkańcami Osiedla „Cementownia”,
- 41 mieszkańcami Osiedla „Słowackiego”.

Ze względu na dużą izolację społeczną mieszkańców każdego z osiedli wykluczono możliwość wywiadów w bezpośrednim miejscu zamieszkania (tj. w mieszkaniach ankietowanych), ponieważ to odbierałoby zasadniczo anonimowość wypowiadających się osób.

Forma konsultacji była czynna i w założeniach zakładała dialog - ostatecznym narzędziem były wywiady bezpośrednie. W trakcie rozmów ankietowani nie potrafili jasno precyzować swoich oczekiwań, wskazane przez nich problemy powielają przeprowadzoną wcześniej analizę. Rozmowy nie były produktywne, czego przyczyny nie należy upatrywać w błędach ankietowych - a w znacznym oporze mieszkańców POR przed rozmową. Jedynie forma zadawania pytań zamkniętych dawała jakikolwiek efekt uzyskania opinii.

Podkreślić należy tu, iż mieszkańcy wyznaczonych POR od lat żyją w obszarze uznawanym przez nich samych za „zapomniany”. Chcą zmian, jednak bardzo podejrzliwie podchodzą do wszelkiego rodzaju badania opinii.

Każdemu z ankietowanych przedstawiono propozycje projektów kluczowych planowanych do realizacji. Wszystkie spotkały się z pełną akceptacją ankietowanych. Za jedyną wadę założonych planów uznano brak świadczenia usług bezpośrednio na terenie Osiedla „Słowackiego”.

Reakcja na zgłoszone propozycje:

Ze względu na brak dostępnej infrastruktury na Osiedlu „Słowackiego” i brak ekonomicznego uzasadnienia do mnożenia infrastruktury o bliźniaczych funkcjach wykluczono możliwość zmiany obecnych planów.

8 Zaplanowane projekty i przedsięwzięcia

Główne intencje wyznaczenia projektów podstawowych:

- Jak wskazała analiza problemowa - w gminie widoczne są problemy społeczne i bezrobocie.
- Nasilenie problemów społecznych zidentyfikowano na terenie POR 1 i POR 2, tj. jedynych dwóch osiedli na terenie gminy.
- Problem bezrobocia dotyczy obszaru całej gminy, w szczególności POR 1 i POR 2.
- Podjęto decyzję o konieczności prowadzenia działań pozainwestycyjnych dwutorowo, tj.
 - organizację Centrum Usług Społecznych dla rozwoju usług społecznych i zdrowotnych w ramach POR,
 - organizację Centrum Integracji Społeczno-Zawodowej dla wzmacniania potencjału społeczno-zawodowego społeczności lokalnej wyznaczonych POR.Zakres działań świadczonych w centrach będzie odpowiadał zdiagnozowanym potrzebom mieszkańców POR (w przypadku CUS i CIS-Z).
- Zidentyfikowano niedobór infrastruktury pozwalającej na walkę z wyznaczonymi problemami (zarówno problemami społecznymi jak i bezrobociem).
- Na obszarze POR 1 i POR 2 zidentyfikowano wyłącznie 1 budynek umożliwiający adaptację na funkcje społeczne, zlokalizowany jest na terenie POR1.
- Nie znaleziono uzasadnienia dla konieczności budowy nowej infrastruktury na terenie POR 2. Działanie takie byłoby ekonomicznie nieracjonalne ze względu na: stosunkowo niewielką liczebność mieszkańców osiedli, ograniczenia budżetowe gminy (zarówno z uwagi na koszty inwestycyjne jak również koszty utrzymania potencjalnej nowej infrastruktury), nieuzasadnione mnożenie infrastruktury prospołecznej na każdym z tak małych osiedli.
- Zdecydowano o realizacji działań CUS dla rozwoju usług społecznych i zdrowotnych w budynku zlokalizowanym na terenie POR 1, jednak z przeznaczeniem usług dla mieszkańców POR 1 i POR 2.
- Na terenie całej gminy zidentyfikowano 1 budynek, którego wybrane pomieszczenia mogłyby zostać zaadaptowane na działalność CIS-Z - są to pomieszczenia MGOK-u zlokalizowanego w centrum gminy. Mimo, iż budynek nie jest zlokalizowany na terenie żadnego z POR, uznaje się jego lokalizację za wysoce funkcjonalną (lokalizacja w centrum gminy, łatwy dojazd, powszechnie znana lokalizacja, równa odległość od każdego z POR, budynek od lat spaja usługi i funkcje: społeczne, edukacyjne, kulturalne i rozrywkowe).

- Podkreślić należy, że:
 - działania w CUS, prowadzone na terenie POR 1 skierowane są kierunkowo na mieszkańców POR 1 i POR 2,
 - działania w CIS-Z (prowadzone poza obszarem rewitalizacji, w budynku MGOK-u) skierowane są do mieszkańców POR 1 i POR 2, służąc realizacji celów określonych w sferze społecznej.

Jest to niezwykle istotne w kontekście zdiagnozowanego występowania podziału społecznego dzielącego mieszkańców na „lepszych” i „gorszych” wg ich miejsca zamieszkania. Występuje w tym wypadku narastanie zjawiska z biegiem czasu. Nawet, jeśli mieszkańcy POR 1 i POR 2 wykazywaliby wolę do pracy nad sobą i chęć zmiany sytuacji - brakuje infrastruktury oraz planu działań pozainwestycyjnych pozwalających na zmianę sytuacji. Konieczne są działania skierowane w pierwszej kolejności na pracę w ramach POR 1 i POR 2 (działalność CUS) a w kolejnym kroku pozwalające na włączenie mieszkańców POR 1 i POR 2 do życia społecznego całej gminy (działalność CIS-Z). Optymalna będzie praca nad integracją mieszkańców całej gminy w jej centralnym punkcie, którego lokalizacja sprzyja pogłębianiu kontaktów i relacji międzyludzkich.
- Działaniem równie istotnym jak funkcjonowanie CIS-Z jest projekt polegający na rewitalizacji obszarów przemysłowych typu brownfield. Znaleźnienie inwestora/inwestorów, którzy udostępnią nowe miejsca pracy na terenie przemysłowym jest realnym narzędziem wspierającym walkę z bezrobociem na terenie POR.
- Poza działalnością CIS-Z oraz udostępnieniem nowych miejsc pracy (przez inwestora na nowym terenie) nie zaplanowano dodatkowych działań wspierających bezrobocie. Decydująca jest tu liczba mieszkańców gminy (niespełna 9,5 tys. osób). Uznaje się, iż działania podejmowane przez gminę w ramach LPR-u, w połączeniu z działaniami statutowymi PUP w Zawierciu stanowiąc będą wystarczające narzędzia do zminimalizowania problemu bezrobocia na obszarze realizacji procesu rewitalizacji. Realną odpowiedzią na problem bezrobocia jest udostępnienie mieszkańcom podobszarów rewitalizacji nowych miejsc pracy, działalność CIS-Z jest z kolei niezbędna m.in. aby miejsca pracy były odpowiednio wykorzystane przez mieszkańców POR.

Podsumowanie przedstawiono na poniższym schemacie.

PROJEKTY PODSTAWOWE

Za strategiczne dla prawidłowej realizacji programu uznano 3 przedsięwzięcia:

1. Utworzenie Centrum Usług Społecznych na terenie Osiedla Elizy Orzeszkowej¹¹.
Realizacja na terenie POR 1.
2. Utworzenie i funkcjonowanie Centrum Integracji Społeczno-Zawodowej w budynku MGOK w Ogrodzieńcu. Realizacja poza wyznaczonymi POR.
3. Rewitalizacja obszarów przemysłowych typu brownfield w Ogrodzieńcu.
Realizacja na terenie POR 1.

W ramach każdego z przedsięwzięć zaplanowano do realizacji następujące projekty:

1. Utworzenie Centrum Usług Społecznych na terenie Osiedla Elizy Orzeszkowej¹².

Projekt 1. Unijna reaktywacja - rewitalizacja i rozwój usług społecznych na terenie Gminy Ogrodzieniec za pośrednictwem CUS - EFRR.

- projekt inwestycyjny,
- realizator: Gmina Ogrodzieniec,
- lokalizacja: POR 1 „Cementownia”, Osiedle Elizy Orzeszkowej w Ogrodzieńcu, ul. Orzeszkowej,
- szacowana wartość projektu: ok. 668.276,00 zł.
- założono finansowanie ze środków własnych budżetu miasta i gminy w wysokości 15% wartości projektu oraz 85% dofinansowania z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020,
- wstępny zakres projektu:

Planuje się remont budynku obejmujący: przebudowę dachu i utylizację azbestu, którym jest teraz pokryty; termomodernizację budynku wraz z wymianą źródła ciepła i wymianą instalacjami; remont pomieszczeń wewnętrznych wraz z ich adaptacją i wyposażeniem na cele działalności CUS.

- prognozowane rezultaty:
 - liczba budynków zrewitalizowanych na cele społeczne: 1 szt.
 - liczba nowych CUS udostępnionych na obszarach zdegradowanych: 1 szt.

Źródłem pomiaru wskazanych rezultatów będą protokoły odbioru prac. Rezultaty są bezpośrednią odpowiedzią na zdiagnozowany problem nieodpowiedniej dostępności do infrastruktury umożliwiającej integrację społeczną oraz rozwój działań pozainwestycyjnych wspierających walkę z problemami społecznymi.

¹¹ Oficjalna nazwa osiedla „Cementownia” to osiedle Elizy Orzeszkowej

¹² Oficjalna nazwa osiedla „Cementownia” to osiedle Elizy Orzeszkowej

Projekt 2. Unijna reaktywacja - rewitalizacja i rozwój usług społecznych na terenie Gminy Ogrodzieniec za pośrednictwem CUS - EFS w ramach RPO WSL 2014-2020, program krajowy „Senior- Wigor” oraz POWER 2014-2020

- projekt nieinwestycyjny,
- realizator: Gmina Ogrodzieniec,
- lokalizacja: POR 1 „Cementownia”, Osiedle Elizy Orzeszkowej w Ogrodzieńcu, ul. Orzeszkowej
- warunki wstępne: pozyskanie dofinansowania na działania inwestycyjne zaplanowane w ramach projektu 1,
- szacowana wartość projektu: 600.000,00 zł.
- założono finansowanie:

A. z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020 (zakłada się wnioskowanie o 85% dotacji na pokrycie kosztów kwalifikowanych możliwych do dofinansowania w ramach poddziałania 9.2.1),

B. z programu wieloletniego „Senior-WIGOR” na lata 2015-2020 (zakłada się wnioskowanie o pokrycie kosztów kwalifikowanych możliwych do dofinansowania w ramach programu na wsparcie usług zdrowotnych kierowanych do seniorów),

C. z programu Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój lata 2014-2020 (zakłada się wnioskowanie o pokrycie kosztów kwalifikowanych możliwych do dofinansowania na działania związane z utworzeniem i funkcjonowaniem wolontariatu),

D. ze środków własnych budżetu miasta i gminy (procentowo obliczony wkład własny do projektu oraz pokrycie wszelkich kosztów związanych z funkcjonowaniem obiektu dla których pozyskanie zewnętrznej dotacji nie będzie możliwe, np. działania związane z magazynowaniem i dystrybucją żywności dla potrzebujących).

- wstępny zakres projektu:

Projekt obejmuje funkcjonowanie Centrum Usług Społecznych. Wstępny zakres działalności:

- działania na rzecz rozwoju usług opiekuńczych (wolontariat wśród młodzieży),
- działania na rzecz rozwoju usług specjalistycznych, np. opieka psychologa, konsultacje logopedyczne,
- stałe miejsce pracy wyznaczonego pracownika socjalnego (rodzaj biura terenowego OPS w Ogrodzieńcu), który służyć będzie pomocą podopiecznym (środowiskowe formy pomocy, wspieranie rodziny),
- magazynowanie i dystrybucja żywności dla osób potrzebujących,

- możliwość konsultacji i zajęć z pożądaną środowiskową, pielęgniarzką służącą wiedzą i pomocą w zakresie edukacji zdrowotnej, usługi teleopieki, seksuologiem, dietetykiem,
- wsparcie opieki zdrowotnej, w szczególności dla osób starszych,
- utworzenie szkoły rodzenia,
- utworzenie klubu podwórkowego,
- budowa placu zabaw,
- działalność dziecięcej świetlicy/klubu środowiskowego dla 25 podopiecznych (2 sale - rekreacyjna i jadalnia), w ramach której funkcjonować będzie stolówka, kuchnia, zaplecze kuchenne, pomieszczenia gospodarczo-magazynowe, szatnia, węzeł sanitarny (chłopcy + dziewczynki), pomieszczenie administracyjne, sala do gimnastyki,
- funkcjonowanie siłowni/klubu sportów siłowych łączącego realizację funkcji włączenia społecznego przez sport (szczególnie młodzieży) oraz integracji społecznej i produktywnego spędzania wolnego czasu,
- działalność grupy wolontariuszy wspierającej usługi opiekuńcze dla osób niesamodzielnych.

- prognozowane rezultaty:

- liczba funkcjonujących CUS: 1 szt.
- liczba potencjalnych użytkowników CUS: 200 osób
- liczba nowych usług publicznych prowadzących do rozwiązania problemów społecznych: 8 (usługi opiekuńcze, usługi specjalistyczne, opieka pracownika socjalnego, dystrybucja żywności, wspieranie opieki zdrowotnej, dziecięca świetlica/klub środowiskowy, siłownia/klub sportów siłowych, grupa wolontariuszy).

Źródłem pomiaru wskazanych rezultatów będą raporty z działalności CUS, opracowywane corocznie przez dyrekcję placówki. Rezultaty są bezpośrednią odpowiedzią na zdiagnozowany problem braku inicjatyw wspierających społeczność POR 1 i POR 2.

Podstawowe motywacje do realizacji opisanych projektów:

- zdiagnozowanie POR 1 i POR 2 jako obszaru degradacji społecznej, gospodarczej i przestrzennej,
- powszechna wśród pracowników UMiG Ogrodzieniec, OPS w Ogrodzieńcu oraz mieszkańców pozostałych obszarów gminy negatywna opinia o osiedlach wielorodzinnych, której konsekwencjami są: pozostawienie mieszkańców osiedla samym sobie, znaczne niedoinwestowanie obszaru, brak jakichkolwiek form rozrywek dla grup każdej kategorii wiekowej w obrębie zabudowy, pogłębianie degradacji społecznej na wskazanym obszarze,

- negatywne opinie mieszkańców osiedla adresowane do władz gminy w trakcie kampanii samorządowej w roku 2014 - kampania samorządowa była impulsem dla mieszkańców osiedla do zamianifestowania swojego niezadowolenia z obecnej sytuacji (anonimowe wpisy na forach internetowych, negatywna kampania). Z jednej strony jest to pokłosie dużej roszczeniowości osób żyjących na koszt państwa i nie wykazującej chęci do pracy nad sobą, z drugiej jednak są oznaką gotowości obszaru do przyjęcia zmian,
- analizy raportu z ankiet przeprowadzonych w ramach prac nad LPR (raport w załączeniu).

Beneficjenci programu: dzieci uczęszczające do świetlicy środowiskowej, pochodzące z domów objętych wsparciem OPS; młodzież z terenu POR 1 i POR 2; osoby ubogie mieszkające w POR 1 i POR 2 wymagające dostępu do edukacji zdrowotnej i psychologicznej oraz usług prawniczych; mieszkańcy POR 1 i POR 2 korzystający z pomocy OPS; alkoholicy zamieszkujący POR 1 i POR2 (w tym również ich rodziny).

2. Utworzenie i funkcjonowanie Centrum Integracji Społeczno-Zawodowej w budynku MGOK w Ogrodzieńcu

Projekt 1. Centrum Integracji Społeczno-Zawodowej w Ogrodzieńcu - EFRR.

- projekt inwestycyjny,
- realizator: Gmina Ogrodzieniec,
- lokalizacja: poza wyznaczonymi POR - Ogrodzieniec, Plac Wolności 24,

Jak wskazano w poprzednich rozdziałach mieszkańcy całej gminy dotknięci zostali problemem bezrobocia i towarzyszącemu mu najczęściej ubóstwa na skutek likwidacji Cementowni Wiek S.A i PMIB „Izolacja”, ze względu na gęstość zaludnienia - negatywne efekty najbardziej widoczne są na osiedlach wielorodzinnych. Poza brakiem alternatywnych miejsc pracy sytuacja rodzi również problem niskiej jakości kapitału ludzkiego, którego kwalifikacje nie są dostosowane do obecnych realiów rynku pracy.

Budynek Miejsko-Gminnego Ośrodka Kultury w Ogrodzieńcu stanowił będzie obiekt, w którym realizowane będą działania ściśle powiązane z działaniami rewitalizacyjnymi minimalizującymi lub eliminującymi koncentrację negatywnych zjawisk w POR1 i POR2. W M-GOKu prowadzone będą działania pozainwestycyjne wpływające na poprawę jakości życia mieszkańców POR.

Lokalizacja projektu na terenie żadnego z POR nie jest możliwa ze względu na brak dostępnych lokali, które mogłyby zostać zaadaptowane na CIS-Z. Zakłada się więc jako miejsce realizacji działań teren poza obszarem rewitalizacji, stanowiący centralny punkt

gminy, który spaja usługi i funkcje społeczne, edukacyjne, kulturalne i rozrywkowe - Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury w Ogrodzieńcu.

- szacowana wartość projektu: 196.839,78 zł.

- założono finansowanie ze środków własnych budżetu miasta i gminy w wysokości 15% wartości projektu oraz 85% dofinansowania z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020,

- wstępny zakres projektu:

Planuje się adaptację II piętra i poddasza budynku oraz klatki schodowej od strony południowej, pomieszczenia te obecnie są administrowane przez M-GOK, jednak nie są przez niego wykorzystywane (ze względu na zły stan techniczny). Zakres prac: budowa węzła sanitarnego na poddaszu, remont toalet na II piętrze budynku, remont i wyposażenie aneksu kuchennego na poddaszu, remont i modernizacja instalacji elektrycznej II piętra i poddasza, remont instalacji wodno-kanalizacyjnych II piętra i poddasza, budowa sieci teleinformatycznej (II piętro, poddasze), montaż klimatyzatorów (II piętro i poddasze), posadzki we wszystkich pomieszczeniach II piętra i poddasza oraz korytarz, wyposażenie remontowanych pomieszczeń w niezbędne meble biurowe (II piętro), wyposażenie klubu mamy i malucha w niezbędne sprzęty, montaż windy dla niepełnosprawnych (opcjonalnie).

- prognozowane rezultaty:

- liczba budynków zrewitalizowanych na cele społeczne: 1 szt.
- liczba nowych CIS-Z udostępnionych na obszarach zdegradowanych: 1 szt.

Źródłem pomiaru wskazanych rezultatów będą protokoły odbioru prac. Rezultaty są bezpośrednią odpowiedzią na zdiagnozowany problem nieodpowiedniej dostępności do infrastruktury umożliwiającej integrację społeczną oraz rozwój działań pozainwestycyjnych wspierających rozwój kapitału ludzkiego.

Projekt 2. Centrum Integracji Społeczno-Zawodowej w Ogrodzieńcu - EFS w ramach RPO WSL 2014-2020 oraz MGOK w Ogrodzieńcu w partnerstwie ze Szkołą Medyczną w Zawierciu

- projekt nieinwestycyjny,

- realizator: Gmina Ogrodzieniec, MGOK w Ogrodzieńcu w partnerstwie ze Szkołą Medyczną w Zawierciu,

- lokalizacja: POR 2 „M-GOK”, Ogrodzieniec, Plac Wolności 24,

- warunki wstępne: pozyskanie dofinansowania na działania inwestycyjne zaplanowane w ramach projektu 1,

- szacowana wartość projektu: 290.632,39 zł.

- założono finansowanie ze środków własnych budżetu miasta i gminy w wysokości 15% wartości projektu oraz 85% dofinansowania z Europejskiego Funduszu Społecznego

w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020 oraz działania rozliczane bezkosztowo (MGOK w Ogrodzieńcu zapewnia pomieszczenia, Szkoła Medyczna w Zawierciu zapewnia kadre).

- wstępny zakres projektu:

Projekt obejmuje funkcjonowanie Centrum Integracji Społeczno-Zawodowej. Wstępny zakres działalności:

- organizacja i funkcjonowanie wolontariatu i grup wsparcia wspierających osoby wykluczone społecznie bądź będące w trudnej sytuacji życiowej - np. niepełnosprawni czy osoby starsze,
- organizacja szkoleń zawodowych i interpersonalnych podnoszących kwalifikacje osób bezrobotnych i osób pracujących (np. spawacz, operator wózka widłowego, prawa jazdy),
- organizacja kursów językowych dla wszystkich grup wiekowych,
- organizacja kursów komputerowych dla wszystkich grup wiekowych,
- działalność punktu doradztwa zawodowego (np. pomoc w pisaniu cv, porady jak szukać pracy, doradztwo w zakresie zakładania i prowadzenia działalności gospodarczej),
- działalność „klubu malucha i mamy” skierowana do kobiet, które ze względu na brak zapewnionej opieki nad dzieckiem są wykluczone z rozwijania kwalifikacji zawodowych i/lub z kontynuacji kariery zawodowej (w trakcie pobytu dzieci w klubie kobiety będą brały udział w zajęciach zawodowych organizowanych w CIS-Z),
- „Inwestycja w siebie to NAJLEPSZA inwestycja” - kształcenie w zawodach: asystent osoby niepełnosprawnej i opiekun medyczny
- realizator: Miejsko - Gminny Ośrodek Kultury w Ogrodzieńcu wraz ze Szkołą Medyczną w Zawierciu.

W ramach projektu MGOK udostępni nieodpłatnie pomieszczenia, a szkoła gwarantuje specjalistyczną kadre, która szkoli uczestników. Kursy organizowane są w zależności od liczby zgłoszonych uczestników (po zebraniu wymaganej grupy). Wykładowcy opłacani są w ramach środków z subwencji oświatowej, przekazywanej szkole.

- prognozowane rezultaty:

- liczba potencjalnych użytkowników CIS-Z: 150 osób rocznie (kryteria mieszkańcy POR 1 i 2),

- liczba nowych usług publicznych prowadzących do podniesienia kwalifikacji zawodowych: 6 (wolontariat i grupy wsparcia, kursy zawodowe i interpersonalne, kursy językowe, kursy komputerowe, doradztwo zawodowe, klub malucha i mamy),
- liczba osób zagrożonych wykluczeniem społecznym objętych wsparciem w ramach programu: 100 osób,
- liczba osób biernych zawodowo, nieuczestniczących w kształceniu lub szkoleniu objętych wsparciem: 50 osób.

Źródłem pomiaru wskazanych rezultatów będą raporty z działalności CIS-Z, opracowywane corocznie przez dyrekcję placówki. Rezultaty są bezpośrednią odpowiedzią na zdiagnozowany problem braku inicjatyw wspierających rozwój kapitału ludzkiego na terenie POR.

Podstawowe motywacje do realizacji opisanych projektów:

- zdiagnozowanie centrum miasta jako obszaru optymalnego do prowadzenia działań naprawczych w zakresie niedostatecznej jakości kapitału ludzkiego w POR (M-GOK jest punktem powszechnie znanym mieszkańcom, dostępnym komunikacyjnie z poziomu każdej miejscowości),
- konieczność dostosowania kwalifikacji mieszkańców POR do oczekiwań rynku pracy. Bardzo duża inwestycja polegająca na udostępnieniu potencjalnym inwestorom terenu inwestycyjnego wymaga wsparcia oferty dostępem do wykwalifikowanych pracowników, co będzie możliwe po zrealizowaniu zakładanych kursów i szkoleń. Dokładna tematyka szkoleń zostanie skonsultowana zarówno z PUP w Zawierciu, jak również z potencjalnym inwestorem (niezwłocznie po podpisaniu umowy na dzierżawę/sprzedaż terenu).

Beneficjenci programu: bezrobotni mieszkańcy POR 1 i POR 2 oraz mieszkańcy POR 1 i POR 2 będący w szczególnej sytuacji na rynku pracy.

3. Rewitalizacja obszarów przemysłowych typu brownfield w Ogrodzieńcu

Projekt 1. Uzbrojenie terenów ogrodzienieckiej strefy inwestycyjnej.

- projekt inwestycyjny,
- realizator: Gmina Ogrodzieniec,
- lokalizacja: POR 1 „Cementownia”, w okolicach osiedla mieszkaniowego „Cementowania”, teren po byłej Cementowni Wiek S.A.,
- szacowana wartość projektu: 12.811.703,69 zł.
- założono finansowanie ze środków własnych budżetu miasta i gminy w wysokości 15% wartości projektu oraz 85% dofinansowania z Europejskiego Funduszu Rozwoju

Regionalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020,

- wstępny zakres projektu:

Uzbrojenie terenu inwestycyjnego o wielkości 12,4 ha w infrastrukturę drogową, sieć kanalizacyjną i wodociągową oraz promocja terenu.

- prognozowane rezultaty:

- liczba inwestycji zlokalizowanych na przygotowanych terenach inwestycyjnych: co najmniej 1 szt. (wariant minimum, nie można bowiem wykluczyć, że znajdzie się 1 inwestor zainteresowany całym obszarem),
- liczba MŚP zlokalizowanych na terenach inwestycyjnych: co najmniej 1 szt. (jak wyżej),
- liczba miejsc pracy utworzonych w MŚP: 100 szt. (bazując na wielkości terenu, przyjmując zainwestowanie wszystkich hektarów).

Źródłem pomiaru wskazanych rezultatów będzie umowa dzierżawy/kupna terenu oraz deklaracja MŚP o liczbie zatrudnionych.

Projekt 2. Włączenie obszaru po Cementowni Wiek S.A. do Katowickiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej

- projekt nieinwestycyjny,

- realizator: Gmina Ogrodzieniec,

- lokalizacja: POR 1 „Cementownia”, w okolicach osiedla mieszkaniowego „Cementowania”, teren po byłej Cementowni Wiek S.A.,

- warunki wstępne: pozyskanie dofinansowania na działania inwestycyjne zaplanowane w ramach projektu 1,

- szacowana wartość projektu: nie dotyczy

- zakres projektu:

Uzyskanie zgody władz Katowickiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej na włączenie obszaru do strefy, co przyniesie potencjalnym najemcom dodatkowe korzyści jak ulgi/zwolnienia podatkowe, możliwość kooperacji z innymi podmiotami w strefie na korzystniejszych warunkach.

- prognozowane rezultaty:

- liczba terenów inwestycyjnych włączonych do KSSE: 1 szt.

Źródłem pomiaru wskazanego rezultatu będzie umowa z KSSE na włączenie obszaru do strefy.

Podstawowe motywacje do realizacji opisanych projektów:

- konieczność znalezienia alternatywnego do turystyki źródła dochodów mieszkańców POR,

- konieczność rewitalizacji obszaru zdegradowanego,
- duże bezrobocie panujące gminie wśród mieszkańców POR po likwidacji Cementowni Wiek S.A. i fabryki PMIB Izolacja Ogrodzieniec,
- bezpośrednie oddziaływanie zdegradowanego terenu na jakość życia mieszkańców osiedla „Cementownia”,
- analizy raportu z ankiet przeprowadzonych w ramach prac nad LPR - konieczność zapewnienia dostępu do nowych miejsc pracy dla mieszkańców POR 1 i 2.

Beneficjenci programu: bezrobotni mieszkańcy POR 1 i POR 2 oraz mieszkańcy POR 1 i POR 2 będący w szczególnej sytuacji na rynku pracy Dobór projektów podstawowych podyktowany jest:

- koniecznością podjęcia wszelkich możliwych działań związanych z walką z problemem bezrobocia,
- koniecznością poprawy sytuacji społecznej na wyznaczonych POR.

Podkreślić należy, iż zadania ujęte w programie są realne do osiągnięcia i dostosowane do bieżącej sytuacji budżetowej gminy.

Na skutek realizacji programu:

- mieszkańcy POR1 i POR2 będą mieli dostęp do wysokiej jakości usług społecznych, co pozwoli im na lepszą socjalizację z innymi mieszkańcami gminy, podniesie jakość ich życia i zmniejszy konieczność korzystania z usług socjalnych,
- mieszkańcy POR uzyskają bezpośredni dostęp do nowych miejsc pracy udostępnionych przez przedsiębiorcę, który przejmie uzbrajany teren inwestycyjny,
- mieszkańcy POR1 i POR2 zyskają nowe kwalifikacje zawodowe. Kwalifikacje zawodowe dostosowane zostaną:
 - do obowiązujących realiów rynku pracy (zakres szkoleń zostanie określony w porozumieniu z PUP Zawiercie),
 - do oczekiwań przedsiębiorcy/przedsiębiorców, którzy podejmą działalność na udostępnionym terenie inwestycyjnym,
 - do realiów prowadzenia małych, lokalnych firm, szczególnie działających w branży turystycznej (w nawiązaniu do charakterystyki branż gminnej gospodarki).

PROJEKTY POZOSTAŁE

- Usunięcie azbestu z budynków zlokalizowanych na terenie POR 1 i POR 2.
 - planowany łączny koszt: ok. 0,3 mln. zł.
 - planowany termin realizacji: 2017-2020 r.
 - źródło finansowania: RPO WSL działanie 5.2.1, budżet spółdzielni i wspólnot mieszkaniowych, pożyczka NFOŚiGW (program: Racjonalna gospodarka odpadami).

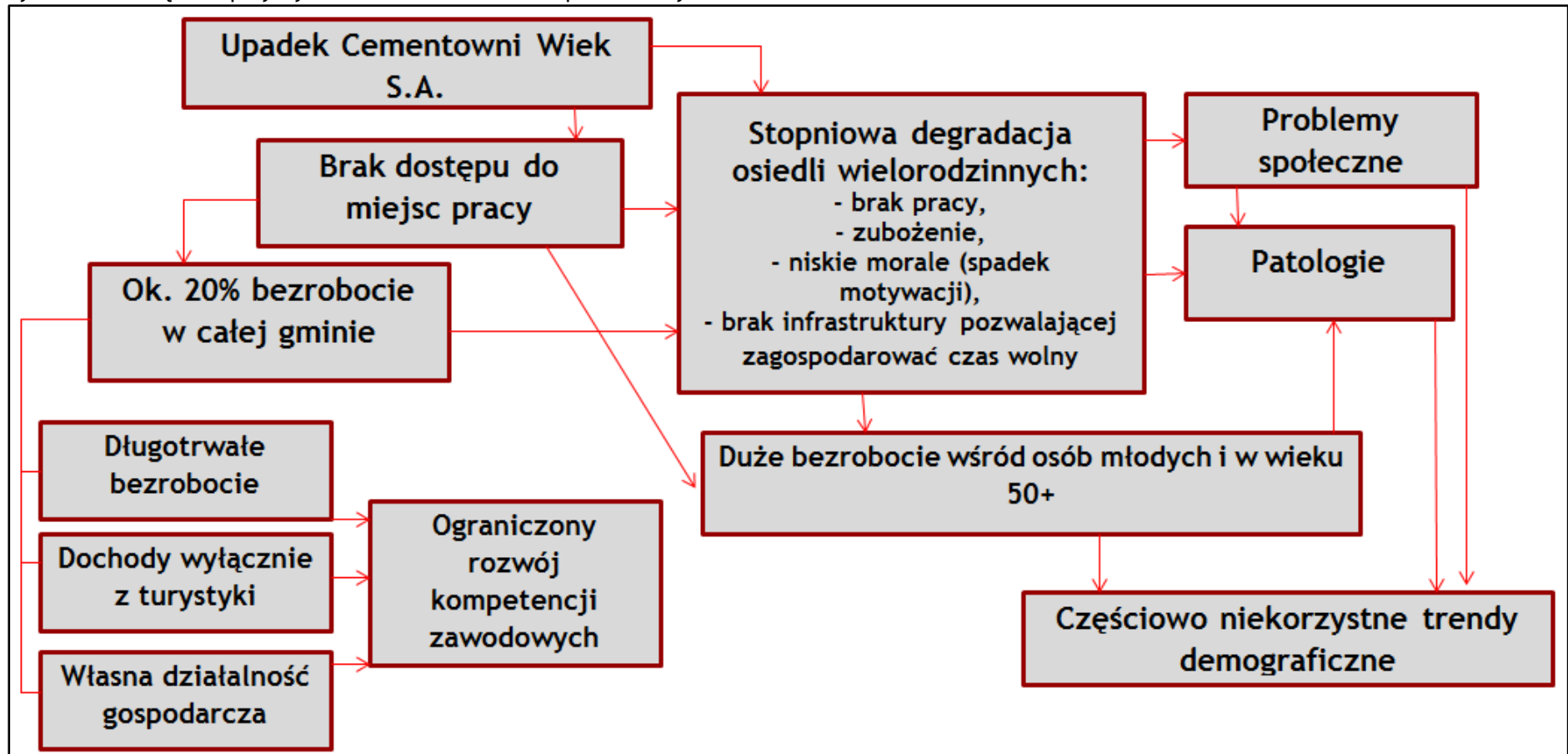
- Termomodernizacja budynków zlokalizowanych na terenie POR 1 i POR 2.
 - planowany łączny koszt: 0,5 mln zł.
 - planowany termin realizacji: 2017-2020 r.
 - źródło finansowania: budżet spółdzielni i wspólnot mieszkaniowych oraz dotacja w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020 (działanie 4.3 Efektywność energetyczna i odnawialne źródła energii w infrastrukturze publicznej i mieszkaniowej) i Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko (działanie 1.7 Kompleksowa likwidacja niskiej emisji na terenie konurbacji śląsko-dąbrowskiej).
- Utworzenie dziecięcej grupy pożarniczej (rekrutacja ochotników z terenu POR1 i POR2).
 - planowany łączny koszt: nie dotyczy
 - planowany termin realizacji: 2017 r.
 - źródło finansowania kosztów utrzymania: budżet Gminy Ogrodzieniec.
- „Młodzi dla innych” - cykliczne imprezy charytatywne dla mieszkańców POR 1 i POR 2.
 - planowany łączny koszt: ok. 2tys. zł. rocznie
 - planowany termin realizacji: 2016 -2020 r.
 - źródło finansowania: budżet Gminy Ogrodzieniec, prywatni sponsorzy (głównie przedsiębiorcy z terenu gminy).
- „Potrafimy” - cykliczne akcje sportowe (np. maratony nordic walking).
 - planowany łączny koszt: ok. 2 tys. zł. rocznie
 - planowany termin realizacji: 2016 -2020 r.
 - źródło finansowania: budżet Gminy Ogrodzieniec, prywatni sponsorzy (głównie przedsiębiorcy z terenu gminy).
- Prowadzenie cyklicznych spotkań wszystkich zainteresowanych mieszkańców POR z przedstawicielami władz ws. rozwoju gminy.
 - planowany łączny koszt: nie dotyczy
 - planowany termin realizacji: co najmniej 1 raz w ciągu 6 miesięcy,
 - źródło finansowania: nie dotyczy.
- Okresowe badania ankietowe (zbliżone do badania zrealizowanego w ramach niniejszego opracowania) mieszkańców POR.
 - planowany łączny koszt: ok. 2 tys. zł.
 - planowany termin realizacji: co najmniej 1 raz w ciągu 12 miesięcy,
 - źródło finansowania: budżet Gminy Ogrodzieniec.

- Współpraca ze Spółdzielnią Mieszkaniową „Hutnik” w zakresie przywrócenia wysokiej jakości infrastruktury mieszkaniowej na terenie POR 1.
- Organizacja imprez kulturalnych, sportowych i rekreacyjnych dla mieszkańców POR 1 i POR 2.
- Organizacja cyklicznych spotkań przedstawicieli Kół Gospodyń Wiejskich i ich aktywacja w celu wzmacniania włączenia społecznego mieszkańców POR 1 i POR 2 w życie gminy.
- Organizacja amatorskiej ligi sportowej w kilku dyscyplinach dla dzieci i młodzieży z terenu POR 1 i 2 i prowadzenie zawodów sportowych.
 - planowany łączny koszt: ok. 5 tys. zł/rok
 - planowany termin realizacji: 2017 r.
 - źródło finansowania kosztów utrzymania: budżet Gminy Ogrodzieniec, prywatni sponsorzy (głównie przedsiębiorcy z terenu gminy).

KOMPLEMENTARNOŚĆ MIĘDZY POSZCZEGÓLNYMI PROJEKTAMI

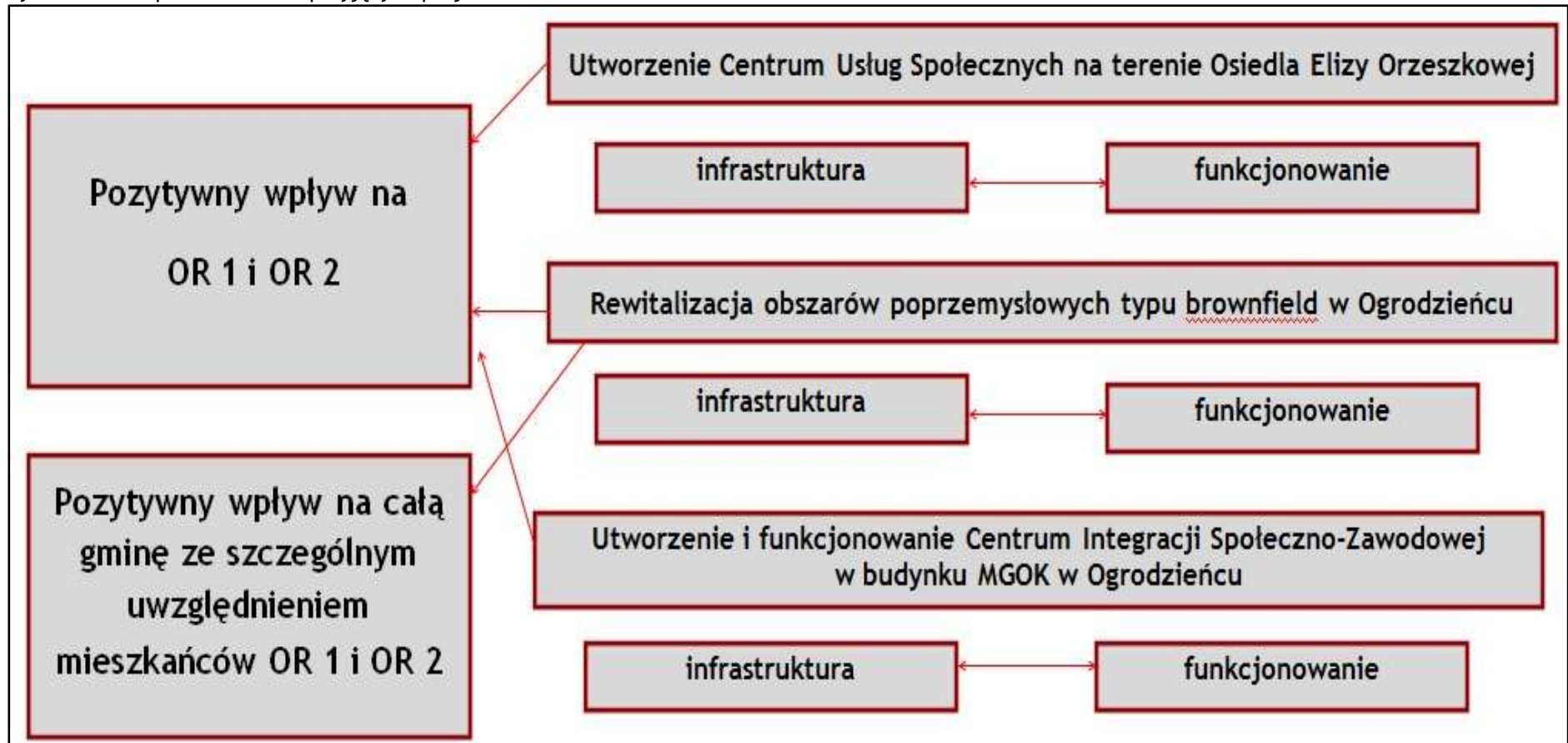
Jak wykazały analizy prowadzone w niniejszym opracowaniu wszystkie problemy zdiagnozowane w gminie i poszczególnych obszarach rewitalizacji łączą się przyczynowo-skutkowo (rysunek nr 6). Próby zminimalizowania problemów lub ich całkowitego wyeliminowania są również komplementarne względem siebie (rysunek nr 7).

Rysunek 6 Powiązania przyczynowo-skutkowe obszarów problemowych

Zródło: Opracowanie własne

Rysunek 7 Komplementarność przyjętych projektów

Źródło: Opracowanie własne

ŹRÓDŁA FINANSOWANIA PROGRAMU

Tabela 26 Źródła finansowania programu

Nazwa projektu	Środki pochodzące ze źródeł krajowych	Środki pochodzące ze źródeł prywatnych	Środki pochodzące z UE: EFRR, EFS, FS, EFR	Środki pochodzące z innych źródeł	Wartość zadania łącznie
PROJEKTY PODSTAWOWE					
Utworzenie Centrum Usług Społecznych na terenie Osiedla Elizy Orzeszkowej	TAK Budżet Gminy Ogrodzieniec 100 241,00 zł.	NIE	TAK EFRR w ramach RPO WSL 2014-2020 568 035,00 zł.	NIE	668 276,00 zł.
Unijna reaktywacja - rewitalizacja i rozwój usług społecznych na terenie Gminy Ogrodzieniec za pośrednictwem CUS	TAK - Budżet Gminy Ogrodzieniec 77 429,14 zł. - program krajowy „Senior- Wigor” 80 000,00 zł.	NIE	TAK - EFS w ramach RPO WSL 2014-2020 392 570,86 zł. - EFS w ramach POWER 2014-2020 50 000,00 zł.	NIE	600 000,00 zł.
Utworzenie funkcjonowanie Centrum Integracji Społeczno-Zawodowej w budynku MGOK w Ogrodzieńcu	TAK Budżet Gminy Ogrodzieniec 29 525,97 zł.	NIE	TAK EFRR w ramach RPO WSL 2014-2020 167 313,81 zł.	NIE	196 839,78 zł.
Centrum Integracji Społeczno-Zawodowej w Ogrodzieńcu	TAK - Budżet Gminy Ogrodzieniec 43 594,86 - MGOK w Ogrodzieńcu w partnerstwie ze Szkołą Medyczną w Zawierciu (wkład niematerialny)	NIE	TAK EFS w ramach POWER 2014-2020 247 037,53 zł.	NIE	290 632,39 zł.
Uzbrojenie terenów ogrodzienieckiej strefy inwestycyjnej	TAK Budżet Gminy Ogrodzieniec 1 959 892,54 zł.	TAK Inwestor prywatny tworzący inwestycje na udostępnionym terenie Koszty możliwe do	TAK EFRR w ramach RPO WSL 2014-2020 10 851 811,15 zł.	NIE	12 811 703,69 zł.

Lokalny Program Rewitalizacji na lata 2017-2020 dla Gminy Ogrodzieniec

		wskazania po wyborze inwestora			
Włączenie obszaru po Cementowni Wiek S.A. do Katowickiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej	TAK Budżet Gminy Ogrodzieniec (wkład niematerialny)	NIE	NIE	NIE	Nie dotyczy
PRJEKTY POZOSTAŁE					
Usunięcie azbestu z budynków zlokalizowanych na terenie POR 1 i POR 2	TAK Budżet Gminy Ogrodzieniec 50 000,00 zł. NFOŚiGW (program: Racjonalna gospodarka odpadami) 100 000,00 zł.	TAK Budżet spółdzielni i wspólnot mieszkaniowych 50 000,00 zł.	TAK EFRR w ramach RPO WSL 2014-2020 100 000 zł.	NIE	300 000,00 zł.
Termomodernizacja budynków zlokalizowanych na terenie POR 1 i POR 2	NIE	TAK Budżet spółdzielni i wspólnot mieszkaniowych 100 000,00 zł.	TAK - EFRR w ramach RPO WSL 2014-2020 300 000,00 zł. - EFRR w ramach POIS 2014-2020 100 000,00 zł.	NIE	500 000,00 zł.
Utworzenie dziecięcej grupy pożarniczej (rekrutacja ochotników z terenu POR1 i POR2)	TAK Budżet Gminy Ogrodzieniec 2 000,00 zł.	NIE	NIE	NIE	2 000,00 zł.
„Młodzi dla innych” - cykliczne imprezy charytatywne dla mieszkańców POR 1 i POR 2	TAK Budżet Gminy Ogrodzieniec 500,00 zł./rok	TAK Prywatni sponsorzy (głównie przedsiębiorcy z terenu gminy) 1 500,00 zł./rok	NIE	NIE	2 000,00 zł./rok
Okresowe badania ankietowe (zbliżone do badania zrealizowanego w ramach niniejszego opracowania) mieszkańców POR	TAK Budżet Gminy Ogrodzieniec 2 000,00 zł./rok				2000,00 zł./rok

Organizacja amatorskiej ligi sportowej w kilku dyscyplinach dla dzieci i młodzieży z terenu POR i prowadzenie zawodów sportowych	TAK Budżet Gminy Ogrodzieniec 1 500,00 zł./rok	TAK Prywatni sponsorzy (głównie przedsiębiorcy z terenu gminy) 3 500,00 zł./rok	NIE	NIE	5 000,00 zł/rok
PODSUMOWANIE	Środki pochodzące ze źródeł krajowych	Środki pochodzące ze źródeł prywatnych	Środki pochodzące z UE: EFRR, EFS, FS, EFR	Środki pochodzące z innych źródeł	Wartość zadania łącznie
RAZEM projekty podstawowe	2 290 683,51 zł. w tym: - Budżet Gminy Ogrodzieniec: 2 210 683,51 zł. - program krajowy „Senior-Wigor”: 80 000 zł.	Nie dotyczy	12 276 768,35 zł. w tym: - EFRR: 11 587 159,96 zł. - EFS: 689 608,39 zł.	Nie dotyczy	14 567 451,86 zł.
RAZEM projekty pozostałe	156 000,00 zł w tym: - Budżet Gminy Ogrodzieniec: 56 000,00 zł. - NFOŚiGW (program: Racjonalna gospodarka	155 000,00 zł. w tym: - Budżet spółdzielni i wspólnot mieszkaniowych: 150 000,00 zł. - prywatni sponsorzy: 5 000	500 000,00 zł. w tym: - EFRR: 500 000,00 zł.	Nie dotyczy	811 000,00 zł.

	odpadami): 100 000,00 zł.	zł.			
RAZEM projekty w ramach LPR	2 446 683,51 zł. w tym: - - Budżet Gminy Ogrodzieniec: 2 266 683,51 zł. - program krajowy „Senior-Wigor”: 80 000 zł. - NFOŚiGW (program: Racjonalna gospodarka odpadami): 100 000,00 zł.	155 000,00 zł. w tym: - Budżet spółdzielni i wspólnot mieszkaniowych: 150 000,00 zł. - prywatni sponsorzy: 5 000 zł.	12 776 768,35 w tym: - EFRR: 12 087 159,96 zł. - EFS: 689 608,39 zł.	Nie dotyczy	15 378 451,86 zł.

Źródło: Podsumowanie informacji przedstawionych w rozdziale

9 Powiązanie programu z dokumentami strategicznymi i planistycznymi gminy

Na moment opracowywania niniejszego dokumentu (wrzesień 2015 r.) Gmina Ogrodzieniec dysponuje następującymi dokumentami strategicznymi i planistycznymi:

- Strategia Rozwoju Miasta i Gminy Ogrodzieniec na lata 2011-2020,
- Regulamin utrzymania czystości i porządku na terenie miasta i gminy Ogrodzieniec,
- Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Ogrodzieniec,
- Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie dla Miasta i Gminy Ogrodzieniec na lata 2015-2020,
- Plan rozwoju i modernizacji urządzeń wodociągowych i urządzeń kanalizacyjnych eksploatowanych przez Zakład Gospodarki Komunalnej w Ogrodzieńcu na lata 2015-2016 na terenie miasta i gminy Ogrodzieniec,
- Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych dla Miasta i Gminy Ogrodzieniec na rok 2015,
- Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii dla Miasta i Gminy Ogrodzieniec na lata 2015-2018,
- Program współpracy Gminy Ogrodzieniec z organizacjami pozarządowymi w roku 2015,
- Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Ogrodzieniec na lata 2014-2020,
- Program Ograniczenia Niskiej Emisji dla Gminy Ogrodzieniec,
- Założenia do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe dla Gminy Ogrodzieniec,
- Miejskowy plan zagospodarowania przestrzennego gminy Ogrodzieniec w obrębie sołectwa Ryczów - część A,
- Miejskowy plan zagospodarowania przestrzennego gminy Ogrodzieniec w obrębie sołectwa Ryczów - część B,
- Plan zagospodarowania przestrzennego miasta Ogrodzieniec,
- Miejskowy plan zagospodarowania przestrzennego gminy Ogrodzieniec obejmujący sołectwa: Fugasówka-Markowizna, Giebło, Kolonia Giebło, Gulzów, Kietkowice, Mokrus, Podzamcze, Ryczów, Ryczów Kolonia, Żelazko - Śrubarnia z wyłączeniem terenów objętych planami uchwalonymi po roku 1995r.

Ze względu na specyfikę niniejszego programu można wykazać powiązania tematyczne/terytorialne jedynie z wybranymi dokumentami, co wskazuje się przez podkreślenie wybranych pozycji. W poniższej tabeli wskazuje się stosowne powiązania

pomiędzy LPR a wskazanymi dokumentami planistycznymi i strategicznymi. Cele strategiczne LPR wyznaczone w poprzednim rozdziale to:

C.1. Stworzenie warunków umożliwiających prowadzenie działań pozainwestycyjnych poprawiających sytuację społeczną mieszkańców i podnoszących jakość kapitału ludzkiego.

C.2. Wykorzystanie potencjału inwestycyjnego obszarów przemysłowych oraz atrakcyjności turystycznej gminy do budowy gospodarczej przewagi konkurencyjnej.

C.3. Stworzenie warunków do integracji społecznej i budowania więzi społecznej pomiędzy wszystkimi mieszkańcami gminy.

Jak wynika z poniższej tabeli - wyznaczone cele strategiczne są spójne z celami dokumentów strategicznych/planistycznych gminy.

Tabela 27 Matryca logiczna powiązania dokumentów strategicznych i planistycznych gminy z celami strategicznymi LPR-u

Nazwa dokumentu	Główne cele	Cele strategiczne rewitalizacji		
		C.1.	C.2.	C.3.
Strategia Rozwoju Miasta i Gminy Ogrodzieniec na lata 2011-2020	Misja Gminy Ogrodzieniec: Ogrodzieniec stolicą Jury, tworzącą doskonałe warunki do życia, pracy i wypoczynku dla mieszkańców i turystów. Cele strategiczne:			
	<ul style="list-style-type: none"> Zapewnienie stabilnego rozwoju gospodarczego gminy poprzez wspieranie i rozwój przedsiębiorstw spełniających standardy ekologiczne, 		+	
	<ul style="list-style-type: none"> Rozwój turystyki poprzez efektywne wykorzystanie korzystnego położenia oraz warunków przyrodniczych i kulturowych - rozwijanie produktu turystycznego 		+	
	<ul style="list-style-type: none"> Osiągnięcie wysokiego stopnia dostępności i jakości infrastruktury technicznej z uwzględnieniem kierunków rozwoju gminy 			
	<ul style="list-style-type: none"> Zapewnienie wysokiej jakości środowiska naturalnego 		+	
	<ul style="list-style-type: none"> Zapewnienie mieszkańcom wysokiego standardu życia. 	+	+	+
Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie dla Miasta i Gminy Ogrodzieniec na lata 2015-2020	Cele programu:			
	<ul style="list-style-type: none"> Tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie. 			
	<ul style="list-style-type: none"> Prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie. 	+		
	<ul style="list-style-type: none"> Opracowywanie i realizacja programów ochrony ofiar przemocy w rodzinie. 			
	<ul style="list-style-type: none"> Udzielanie rodzinom, w których występuje przemoc pomocy materialnej, psychologicznej, prawnej. 	+		
	<ul style="list-style-type: none"> Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu przemocy w rodzinie. 			
	<ul style="list-style-type: none"> Szkolenie przedstawicieli wybranych zawodów w zakresie nowoczesnych strategii i metod przeciwdziałania przemocy w rodzinie. 			
	<ul style="list-style-type: none"> Budowanie skutecznych form kontroli prawnej i społecznej nad zachowaniami sprawcy przemocy. Podejmowanie działań na rzecz poprawy bezpieczeństwa i przestrzegania prawa. 			
<ul style="list-style-type: none"> Zwiększenie skuteczności ochrony ofiar przemocy w rodzinie i zwiększenie dostępności pomocy. 	+			

	<ul style="list-style-type: none"> Wskazanie zadań dla Zespołu Interdyscyplinarnego. 			
<p>Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych dla Miasta i Gminy Ogrodzieniec na rok 2015</p>	Cele programu:			
	<ul style="list-style-type: none"> Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu oraz członków ich rodzin. 	+		
	<ul style="list-style-type: none"> Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w szczególności dla dzieci i młodzieży, kształtowanie postaw i umiejętności ważnych dla zdrowia i trzeźwości. 	+		
	<ul style="list-style-type: none"> Udzielenie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe pomocy materialnej, psychospołecznej, prawnej. 	+		
	<ul style="list-style-type: none"> Promocja zdrowego stylu życia wolnego od alkoholu i innych środków uzależniających. 	+		
	<ul style="list-style-type: none"> Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów dotyczących uzależnień. 			
	<ul style="list-style-type: none"> Szkolenie przedstawicieli wybranych zawodów w zakresie nowoczesnych strategii i metod rozwiązywania problemów alkoholowych. 			
	<ul style="list-style-type: none"> Budowanie skutecznych form kontroli prawnej i społecznej nad szkodliwymi zachowaniami osób nadużywających alkoholu. Podejmowanie działań na rzecz poprawy bezpieczeństwa i przestrzegania prawa. 			
	<ul style="list-style-type: none"> Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 131 i 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego. 			
	<ul style="list-style-type: none"> Zmniejszenie rozmiarów naruszeń prawa na rynku alkoholowym (dotyczących reklam napojów alkoholowych, sprzedaży nieletnim i nietrzeźwym, nietrzeźwość w pracy, nielegalna produkcja i handel napojami alkoholowymi). 			
<p>Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii dla Miasta i Gminy Ogrodzieniec na lata 2015-2018</p>	Cele programu:			
	<ul style="list-style-type: none"> Prowadzenie i koordynowanie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej skierowanej do dzieci i młodzieży. 	+		
	<ul style="list-style-type: none"> Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób dotkniętych problemem narkomanii oraz członków ich rodzin. 	+		
	<ul style="list-style-type: none"> Promocja zdrowego stylu życia wolnego od narkotyków. 	+		
	<ul style="list-style-type: none"> Wspomaganie działalności szkół, instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów narkomanii. 			
	<ul style="list-style-type: none"> Szkolenie przedstawicieli wybranych zawodów w zakresie nowoczesnych strategii i metod rozwiązywania problemów narkomanii. 			
<ul style="list-style-type: none"> Udzielenie rodzinom, w których występują problemy z narkotykami pomocy materialnej, psychologicznej, socjalnej i prawnej. 	+			

Lokalny Program Rewitalizacji na lata 2017-2020 dla Gminy Ogrodzieniec

	<ul style="list-style-type: none"> Budowanie skutecznych form kontroli prawnej i społecznej nad szkodliwymi zachowaniami osób nadużywających narkotyków. 			
	<ul style="list-style-type: none"> Wdrożenie profilaktyki rodzinnej skierowanej do rodziców (edukacja dorosłych). 	+		
Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Ogrodzieniec na lata 2014-2020	<p>Misja: skuteczne aktywizowanie mieszkańców gminy zagrożonych lub dotkniętych marginalizacją i wykluczeniem społecznym, wzmacnianie rodzin oraz dążenie do integracji społecznej.</p> <p>Cele strategiczne:</p>			
	<ul style="list-style-type: none"> Przeciwdziałanie marginalizacji i wykluczeniu społecznemu mieszkańców gminy. 	+		+
	<ul style="list-style-type: none"> Wspieranie rodzin, zapewnienie dzieciom i młodzieży warunków do rozwoju oraz podnoszenie poziomu bezpieczeństwa zdrowotnego i publicznego w gminie. 	+		+
	<ul style="list-style-type: none"> Wzmacnianie lokalnych służb społecznych oraz rozwijanie społeczeństwa obywatelskiego. 	+		+
Plan zagospodarowania przestrzennego miasta Ogrodzieniec: Wszystkie zaplanowane działania inwestycyjne są zgodne z zapisami planu zagospodarowania przestrzennego.				

Źródło: Opracowanie własne

10 System realizacji (wdrażania) programu rewitalizacji

Ze względu na długookresowy charakter dokumentu, wdrażanie założeń LPR-u jest procesem ciągłym i wymagającym stałego monitorowania. Wdrażaniu programu towarzyszyć musi jego ciągła ewaluacja, prowadzona w oparciu o pozyskiwane informacje dotyczące rozwoju POR 1 i POR 2, skutków prowadzonych działań i ich odbioru społecznego.

Instytucją odpowiedzialną za wdrażanie Lokalnego Programu Rewitalizacji będzie Urząd Miasta i Gminy Ogrodzieniec. Do najważniejszych zadań w zakresie wdrażania LPR-u należeć będzie:

- Monitorowanie realizacji projektów pod kątem ich zgodności z założeniami i celami określonymi w programie - działanie realizowane będzie w całym okresie trwania programu, na bieżąco dla każdego działania inwestycyjnego i pozainwestycyjnego indywidualnie.
- Weryfikacja założeń rewitalizacji i ich ewentualna aktualizacja na podstawie gromadzonych materiałów, dokumentów i oceny przeprowadzonych działań.
- Prowadzenie działań informacyjnych, konsultacji społecznych i publikacja okresowych informacji na temat realizacji programu.

Za realizację poszczególnych projektów odpowiedzialni będą właściwi beneficjenci projektów inwestycyjnych (w większości Gmina Ogrodzieniec). W przypadku projektów własnych Gminy oraz jednostek organizacyjnych gminy, przygotowanie i wdrożenie projektu spoczywać będzie na pracownikach właściwych referatów Urzędu Miasta i Gminy lub dyrektorach właściwych jednostek organizacyjnych. Ponadto, w kompetencjach wyznaczonego przez Burmistrza Miasta i Gminy referatu leżeć będzie gromadzenie sprawozdań z realizacji poszczególnych przedsięwzięć i postępów w realizacji całego programu. Wyznaczony referat będzie przekazywał Burmistrzowi zbiorcze sprawozdanie z realizacji programu wraz z ewentualnym wnioskiem o konieczności aktualizacji dokumentu. Na podstawie otrzymywanych danych, Burmistrz Miasta i Gminy będzie przedstawiał Radzie Miasta i Gminy informację o stopniu realizacji Lokalnego Programu Rewitalizacji lub o konieczności jego aktualizacji.

Raport z realizacji LPR będzie ponadto przedstawiany na cyklicznych spotkaniach Burmistrza z mieszkańcami (co najmniej 1 raz na 6 miesięcy), chęć uczestnictwa w takich spotkaniach większość mieszkańców gminy deklarowała w ankiecie. Na spotkaniach dyskutowane będą również ewentualne wnioski o rozszerzeniu zaplanowanych działań, bądź ich modyfikacji.

W przypadku konieczności dokonania aktualizacji dokumentu Burmistrz Miasta i Gminy powoła zespół ds. aktualizacji LPR-u i/lub zleci aktualizację zewnętrznemu podmiotowi.

W proces wdrażania programu UMiG współpracować będzie ściśle z następującymi podmiotami:

- Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Ogrodzieńcu,
- Miejsko-Gminny Dom Kultury w Ogrodzieńcu,
- utworzone na skutek realizacji programu Centrum Integracji Społeczno-Zawodowej,
- utworzono na skutek realizacji programu Centrum Usług Społecznych.

W każdym z wymienionych podmiotów wyznaczona zostanie osoba odpowiedzialna za koordynowanie działań wynikających z realizacji LPR oraz kontakt z przedstawicielami UMiG Ogrodzieniec.

Planuje się, że w stałych okresach czasowych, nie rzadszych niż 1 raz na kwartał zorganizowane zostanie spotkanie zespołu roboczego, w którym udział wezmą przedstawiciele UMiG Ogrodzieniec oraz wszystkich wymienionych jednostek. Na spotkaniu na bieżąco omawiane będą kwestie organizacyjne oraz wszelkie aspekty funkcjonowania programu.

Po przyjęciu dokumentu przez Radę Miejską należy w kolejnym kroku przedstawić treść programu wszystkim zainteresowanym mieszkańcom. Kampania informacyjna zawierała będzie co najmniej następujące działania:

- Umieszczenie na plakatach i/lub ulotkach informacji o przyjęciu programu wraz z podaniem źródła internetowego do elektronicznej wersji dokumentu. Proponuje się kolportaż plakatów/ulotek na terenie jednostek organizacyjnych gminy, w siedzibach OSP oraz kościołach.
- Umieszczenie informacji o przyjęciu LPR-u na stronie internetowej gminy.

Elektroniczna wersja programu powinna zostać opatrzona krótkim wstępem, który w jasny sposób, językiem niespecjalistycznym pozwoli na wyjaśnienie wszystkim mieszkańcom:

- Po co program powstał?
- Jakie są główne założenia programu i do kogo są kierowane?
- Jaką rolę w realizacji programu pełnią mieszkańcy gminy i poszczególnych obszarów rewitalizacji?
- W jaki sposób wskazano obszary podlegające rewitalizacji?

Komunikat powinien ponadto zawierać dane kontaktowe do wyznaczonego przez Burmistrza pracownika UMiG Ogrodzieniec, do którego mieszkańcy będą mogli kierować ewentualne pytania czy wątpliwości dotyczące realizowanego programu.

Prawidłowo realizowana w ramach programu polityka promocyjno-informacyjna powinna zapewnić:

- wyjaśnienie mieszkańcom lub innym grupom interesariuszy korzyści płynących z wdrażania poszczególnych kierunków działań,

- dostęp do informacji na temat ewentualnych problemów związanych z wdrażaniem programu,
- możliwość wyrażania interesariuszom programu własnych opinii.

Konieczne jest systematyczne przekazywanie informacji na temat podejmowanych działań i osiągniętych wskaźników produktu i rezultatu, np. w formie raportu z monitoringu programu (mogą być to np. podsumowania z przeprowadzonych spotkań zespołu roboczego wdrażającego LPR).

Podstawowe obszary działań w zakresie komunikacji dwustronnej i współpracy władz gminy ze społecznością lokalną to:

- informacja o postępach we wdrażaniu LPR-u - mieszkańcy będą mieli możliwość uzyskania informacji o aktualnym zaawansowaniu we wdrażaniu programu bezpośrednio w Urzędzie lub poprzez stronę internetową Urzędu,
- podjęcie współpracy z mediami lokalnymi - podawanie informacji o wdrażanych projektach w mediach lokalnych przynajmniej raz w roku.

11 System monitoringu i oceny skuteczności działań i system wprowadzania modyfikacji w reakcji na zmiany w otoczeniu programu

Lokalny Program Rewitalizacji na lata 2017-2020 stanowi dokument otwarty, który poddawany będzie systematycznej, okresowej analizie i ocenie oraz będzie w razie potrzeby aktualizowany w zakresie dostosowania do zmieniających się uwarunkowań. Do zmieniających się uwarunkowań zaliczyć należy m.in. możliwość wyznaczenia innych niż identyfikowane obecnie obszarów rewitalizacji, co wiązało będzie się z koniecznością przeprowadzenia ponownej analizy społeczno-gospodarczej.

Do monitorowania, oceny realizacji programu i jego aktualizacji służyć będzie system współpracy pomiędzy podmiotami realizującymi program oraz analiza osiąganych wskaźników rezultatów i oddziaływania.

Komórką odpowiedzialną za prowadzenie stałego monitoringu będzie Referat Inwestycji i Rozwoju Gospodarczego UMiG Ogrodzieniec, którego zadaniem będzie pozyskiwanie niezbędnych danych umożliwiających monitoring programu, a następnie ich przetwarzanie i przygotowywanie raportu o stanie realizacji Programu. Referat będzie ściśle współpracował w tym zakresie z OPS w Ogrodzieńcu. W cyklu dwuletnim (od dnia uchwalenia programu przez Radę Miejską) zwoływane będzie spotkanie robocze, podczas którego weryfikowane i analizowane będą wszystkie aspekty związane z wdrażaniem programu, w szczególności:

- osiągalność zakładanych wskaźników,
- wpływ realizacji poszczególnych przedsięwzięć na przyjęte cele i priorytety,
- harmonogram realizowanych przedsięwzięć,
- możliwości budżetowe gminy do dalszej realizacji programu.

W przypadku znacznej dysproporcji pomiędzy założeniami LPR-u a realnymi efektami jego realizacji, powołany zostanie Zespół ds. realizacji LPR-u, którego rolą będzie podjęcie kroków zmierzających do odwrócenia niekorzystnych czynników. Jeżeli zaistnieje konieczność aktualizacji dokumentu, Burmistrz zwoła Zespół Zadaniowy oraz zorganizuje konsultacje społeczne z partnerami zaangażowanymi w realizację programu. W kolejnym kroku propozycja zaktualizowanej strategii przedłożona zostanie do konsultacji Radzie Miasta i Gminy. Po opracowaniu kompletnego dokumentu aktualizacja zostanie przyjęta uchwałą Rady Miasta i Gminy.

Monitorowanie postępu we wdrażaniu LPR-u będzie możliwe dzięki wykorzystaniu zdefiniowanych poniżej wskaźników produktu oraz rezultatu. Formułując wskaźniki przyjęto założenie, iż stan bazowy dla realizacji każdego z nich zostaje ustalony na poziomie zerowym („0,00”), natomiast postęp będzie mierzony w cyklach dwuletnich, począwszy od roku w którym Rada Miejska przyjmie LPR do realizacji.

Podstawą monitorowania niektórych wskaźników będą informacje pozyskane od podmiotów zewnętrznych odpowiedzialnych za realizację poszczególnych działań, gdyż nie wszystkie przedsięwzięcia wpływające na realizację założeń niniejszego programu pozostają w gestii UMiG Ogrodzieniec.

Wskaźniki dla projektów programu

Wskaźniki zdiagnozowano w momencie przyjmowania zakresu projektów strategicznych/podstawowych, ich realizacja odzwierciedlać będzie realizację poszczególnych celów programu, należą do nich:

- liczba budynków zrewitalizowanych na cele społeczne: 2 szt. - realizacja C.1.
- liczba nowych CUS udostępnionych na obszarach zdegradowanych: 1 szt. - realizacja C.1.
- liczba funkcjonujących CUS: 1 szt. - realizacja C.1. i C.3.
- liczba potencjalnych użytkowników CUS: 200 osób - realizacja C.1. i C.2.
- liczba NGO wspartych na skutek realizacji projektu: 1 szt. - realizacja C.1.
- liczba nowych usług publicznych prowadzących do rozwiązania problemów społecznych: 8 szt. - realizacja C.1.
- liczba nowych CIS-Z udostępnionych na obszarach zdegradowanych: 1 szt. - realizacja C.1.
- liczba potencjalnych użytkowników CIS-Z: 150 osób rocznie (zakłada się, że z pomocy skorzysta co najmniej 1,5% mieszkańców gminy, przy czym rekrutacja w pierwszej kolejności dotyczy mieszkańców POR 1 i POR 2, po wyczerpaniu możliwości wsparcia dla mieszkańców POR wsparcie możliwe będzie w drugiej kolejności dla innych mieszkańców gminy spełniających wyznaczone kryteria) - realizacja C.1. i C.3.
- liczba nowych usług publicznych prowadzących do podniesienia kwalifikacji zawodowych: 6 szt. - realizacja C.1. i C.2.
- liczba inwestycji zlokalizowanych na przygotowanych terenach inwestycyjnych: co najmniej 1 szt. - realizacja C.2.
- liczba MŚP zlokalizowanych na terenach inwestycyjnych: co najmniej 1 szt. - realizacja C.2.
- liczba miejsc pracy utworzonych w MŚP: 100 szt. - realizacja C.1. i C.2.
- liczba terenów inwestycyjnych włączonych do KSSE: 1 szt. - realizacja C.2.

Mierniki realizacji poszczególnych projektów wskazano w poniższej tabeli.

Tabela 28 Mierniki realizacji poszczególnych projektów w odniesieniu do realizowanych celów

Cel	Miernik realizacji celu
C.1. Stworzenie warunków umożliwiających prowadzenie działań pozainwestycyjnych poprawiających sytuację społeczną mieszkańców POR 1 i 2 i podnoszących jakość kapitału ludzkiego.	- liczba budynków zrewitalizowanych na cele społeczne: 2 szt.
	- liczba nowych CUS udostępnionych na obszarach zdegradowanych: 1 szt.
	- liczba funkcjonujących CUS: 1 szt.
	- liczba potencjalnych użytkowników CUS: 200 osób
	- liczba NGO wspartych na skutek realizacji projektu: 1 szt.
	- liczba nowych usług publicznych prowadzących do rozwiązania problemów społecznych: 8 szt.
	- liczba nowych CIS-Z udostępnionych na obszarach zdegradowanych: 1 szt.
	- liczba potencjalnych użytkowników CIS-Z: 150 osób rocznie
	- liczba nowych usług publicznych prowadzących do podniesienia kwalifikacji zawodowych: 6 szt.
	- liczba miejsc pracy utworzonych w MŚP: 100 szt.
C.2. Wykorzystanie potencjału inwestycyjnego obszarów przemysłowych oraz atrakcyjności turystycznej gminy do budowy gospodarczej przewagi konkurencyjnej zapewniającej miejsca pracy dla mieszkańców POR 1 i 2..	- liczba potencjalnych użytkowników CUS: 200 osób
	- liczba nowych usług publicznych prowadzących do podniesienia kwalifikacji zawodowych: 6 szt.
	- liczba inwestycji zlokalizowanych na przygotowanych terenach inwestycyjnych: co najmniej 1 szt.
	- liczba MŚP zlokalizowanych na terenach inwestycyjnych: co najmniej 1 szt.
	- liczba miejsc pracy utworzonych w MŚP: 100 szt.
C.3. Stworzenie warunków do integracji społecznej i budowania więzi społecznej pomiędzy mieszkańcami POR 1 i 2 a pozostałymi mieszkańcami gminy.	- liczba terenów inwestycyjnych włączonych do KSSE: 1 szt.
	- liczba funkcjonujących CUS: 1 szt.
	- liczba potencjalnych użytkowników CIS-Z: 150 osób rocznie

Źródło: Opracowanie własne

Wskaźniki realizacji programu i wskaźniki oddziaływania

Wskaźniki oddziaływania dla LPR-u określono w odniesieniu do podstawowych problemów, na których opiera się program. Realizacja programu w perspektywie długookresowej przynieść ma korzyści mierzone następującymi wskaźnikami oddziaływania:

Tabela 29 Wskaźniki realizacji programu

Dla POR1	Dla POR2
<p>Zmniejszenie udziału liczby alkoholików mieszkających na terenie OR w liczbie alkoholików mieszkających na terenie całej gminy o co najmniej 10 pkt. %.</p> <p>Zgodnie z diagnozą udział wynosi obecnie 28% (20 alkoholików z POR/70 alkoholików w gminie). Wartość docelowa wskaźnika - udział alkoholików z OR w liczbie alkoholików w gminie ogółem nie większy niż 18%.</p> <p>Źródło weryfikacji: dane Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych</p>	

Realizacja Celu C1 i C3	
<p>Wzrost kompetencji zawodowych u co najmniej 7% mieszkańców POR 1 (tj. ok. 19 osób).</p> <p>Źródło weryfikacji: Listy uczestników projektów pozainwestycyjnych.</p> <p style="text-align: center;">Realizacja Celu C1 i C2</p>	<p>Wzrost kompetencji zawodowych u co najmniej 5% POR 2 (tj. o ok. 20 osób).</p> <p>Źródło weryfikacji: Listy uczestników projektów pozainwestycyjnych.</p> <p style="text-align: center;">Realizacja Celu C1 i C2</p>
<p>Zwiększenie dostępu do usług społecznych dla co najmniej 15% mieszkańców POR 1 (tj. ok. 40 osób).</p> <p>Źródło weryfikacji: Listy uczestników projektów pozainwestycyjnych.</p> <p style="text-align: center;">Realizacja Celu C1 i C3</p>	<p>Zwiększenie dostępu do usług społecznych dla co najmniej 15% mieszkańców POR 2 (tj. ok. 58 osób).</p> <p>Źródło weryfikacji: Listy uczestników projektów pozainwestycyjnych.</p> <p style="text-align: center;">Realizacja Celu C1 i C3</p>
<p>Wzrost kompetencji i kwalifikacji u co najmniej 3 mieszkańców POR 1 w wieku 25+ i 50+.</p> <p>Źródło weryfikacji: Listy uczestników projektów pozainwestycyjnych.</p> <p style="text-align: center;">Realizacja Celu C1 i C2</p>	<p>Wzrost kompetencji i kwalifikacji u co najmniej 5 mieszkańców POR 2 w wieku 25+ i 50+.</p> <p>Źródło weryfikacji: Listy uczestników projektów pozainwestycyjnych.</p> <p style="text-align: center;">Realizacja Celu C1 i C2</p>
<p>Podjęcie pracy lub założenie działalności gospodarczej przez co najmniej 3% mieszkańców POR 1 (ok. 8 osób).</p> <p>Źródło weryfikacji: Listy uczestników projektów pozainwestycyjnych; raporty OPS.</p> <p style="text-align: center;">Realizacja Celu C1 i C2</p>	<p>Podjęcie pracy lub założenie działalności gospodarczej przez co najmniej 3% mieszkańców POR 2 (ok. 11 osób).</p> <p>Źródło weryfikacji: Listy uczestników projektów pozainwestycyjnych; raporty OPS.</p> <p style="text-align: center;">Realizacja Celu C1 i C2</p>
<p>Zmniejszenie udziału liczby rodzin dotkniętych ubóstwem mieszkających na terenie OR w liczbie rodzin dotkniętych ubóstwem mieszkających na terenie całej gminy o co najmniej 5 pkt. %.</p> <p style="text-align: center;">Zgodnie z diagnozą udział wynosi obecnie 38% (27 rodzin z POR/71 rodzin w gminie).</p>	

Wartość docelowa wskaźnika - udział rodzin z OR w liczbie rodzin w gminie ogółem nie większy niż 33%.

Źródło weryfikacji: dane OPS

Realizacja Celu C1 i C2

Źródło: Opracowanie własne

Poza wskaźnikami dla programu określić można również wskaźniki oddziaływania, tj. korzyści planowane do osiągnięcia w perspektywie długookresowej, należą do nich:

- Poprawa atrakcyjności warunków zamieszkania w gminie dla obecnych i potencjalnych mieszkańców POR 1 i POR 2.
- Poprawa jakości kapitału ludzkiego na terenie POR 1 i POR 2.
- Poprawa atrakcyjności gospodarczej i inwestycyjnej gminy.
- Zawiązanie więzi społecznych pomiędzy mieszkańcami wszystkich miejscowości gminy.
- Włączenie społeczne mieszkańców POR 1 i POR 2 do życia społecznego gminy.
- Wzrost jakości życia w całej gminie, szczególnie na terenie POR 1 i POR 2.
- Wzrost atrakcyjności przestrzennej POR 1.
- Poprawa estetyki krajobrazu POR1.
- Podniesienie atrakcyjności oferty sportowo-rekreacyjnej na terenie POR 1 dla mieszkańców POR 1 i POR 2.
- Podniesienie atrakcyjności oferty kulturalno-oświatowej dla mieszkańców POR 1 i POR 2.
- Zwiększenie poczucia bezpieczeństwa publicznego na terenie POR 1 i 2.

Mimo, że co do zasady wskaźniki oddziaływania są niemierzalne i stanowią odzwierciedlenie subiektywnych odczuć obywateli, można wskazać następujące mierzalne wskaźniki, świadczące o skuteczności wdrażania LPR-u jako całościowego planu:

- Wzrost liczby mieszkańców gminy [osoba]
- Wzrost wskaźników przyrostu naturalnego - osiągnięcie przewagi urodzeń nad zgonami
- Wzrost liczby podmiotów gospodarczych działających na terenie gminy [szt.]
- Wzrost liczby nowych inwestorów [szt.]

Wszystkie wskaźniki można monitorować na bazie danych GUS, jednak nie częściej niż w okresie corocznym (dane GUS aktualizowane są maksymalnie 1 raz w roku).

12 Spis rysunków i tabel

Rysunek 1 Liczba mieszkańców Gminy Ogrodzieniec, j.m. osoba	10
Rysunek 2 Liczba mieszkańców poszczególnych miejscowości Gminy Ogrodzieniec, j.m. osoba	12
Rysunek 3 Centrum zabudowy Gminy Ogrodzieniec	23
Rysunek 4 Procent ogółu mieszkańców miejscowości korzystających z pomocy społecznej w latach 2012-2014.....	35
Rysunek 5 Zależności pomiędzy czynnikami charakteryzującymi jakość życia	45
Rysunek 6 Powiązania przyczynowo-skutkowe obszarów problemowych.....	89
Rysunek 7 Komplementarność przyjętych projektów.....	90
Tabela 1 Powierzchnia gruntów Gminy Ogrodzieniec z podziałem na sposób użytkowania...8	
Tabela 2 Liczba mieszkańców miejscowości leżących w Gminie Ogrodzieniec, j.m. osoba ..8	
Tabela 3 Prognoza liczby mieszkańców Powiatu Zawierciańskiego w latach 2015-2050 11	
Tabela 4 Przyrost naturalny w Gminie Ogrodzieniec w latach 2010-2014, stan na 31.12... 13	
Tabela 5 Prognoza salda migracji w Powiecie Zawierciańskim w latach 2015-2050	13
Tabela 6 Ludność w wieku przedprodukcyjnym (17 lat i mniej), produkcyjnym i poprodukcyjnym wg płci w Gminie Ogrodzieniec, lata 2010-2014	13
Tabela 7 Migracje na pobyt stały gminne wg płci, typu i kierunku w Gminie Ogrodzieniec w latach 2010-2014, stan na 31.12, j.m. osoba.....	14
Tabela 8 Prognoza salda migracji oraz przyrostu naturalnego w Powiecie Zawierciańskim w latach 2015-2050.....	15
Tabela 9 Liczba wpisów wg sekcji działalności gospodarczej, stan na 2014 r.	16
Tabela 10 Podmioty gospodarki narodowej zarejestrowane w Gminie Ogrodzieniec, wg sektorów własnościowych w latach 2010-2014	17
Tabela 11 Przeznaczenie terenów inwestycyjnych	25
Tabela 12 Dane pomiarowe dla stacji Zawiercie, ul. M. Skłodowskiej-Curie w roku 2016 r. - kolorem czerwonym zaznaczono przekroczenia.....	27
Tabela 13 Infrastruktura sieciowa na terenie gminy Ogrodzieniec, stan na 31.12.2014	30
Tabela 14 Osoby objęte pomocą społeczną w Gminie Ogrodzieniec w latach 2012-2014... 34	
Tabela 15 Liczba rodzin objętych pomocą w ramach danego problemu społecznego w roku 2014.....	36
Tabela 16 Ocena skuteczności ingerencji gminy w wyeliminowaniu danego problemu społecznego	37
Tabela 17 Kluczowe problemy społeczne w poszczególnych miejscowościach w 2014 r. ... 38	
Tabela 18 Macierz wyników - wzajemny wpływ obszarów problemowych względem siebie 42	
Tabela 19 Obszary problemowe a czynniki charakteryzujące jakość życia w gminie..... 44	
Tabela 20 Obszary występowania problemów kluczowych	45
Tabela 21 Rodziny objęte pomocą społeczną na ul. Orzeszkowej [X oznacza występowanie problemu].....	49
Tabela 22 Rodziny objęte pomocą społeczną na ul. Kościuszki [X oznacza występowanie problemu].....	49
Tabela 23 Rodziny objęte pomocą społeczną na ul. Słowackiego [X oznacza występowanie problemu].....	49
Tabela 24 Natężenie występowania problemów społecznych na terenie osiedli wielorodzinnych.....	50

Tabela 25 Cele i kierunki działań.....	63
Tabela 26 Źródła finansowania programu	91
Tabela 27 Matryca logiczna powiązania dokumentów strategicznych i planistycznych gminy z celami strategicznymi LPR-u.....	97
Tabela 28 Mierniki realizacji poszczególnych projektów w odniesieniu do realizowanych celów	105
Tabela 29 Wskaźniki realizacji programu	105

13 Załączniki

13.1 Mapy - obszar rewitalizacji

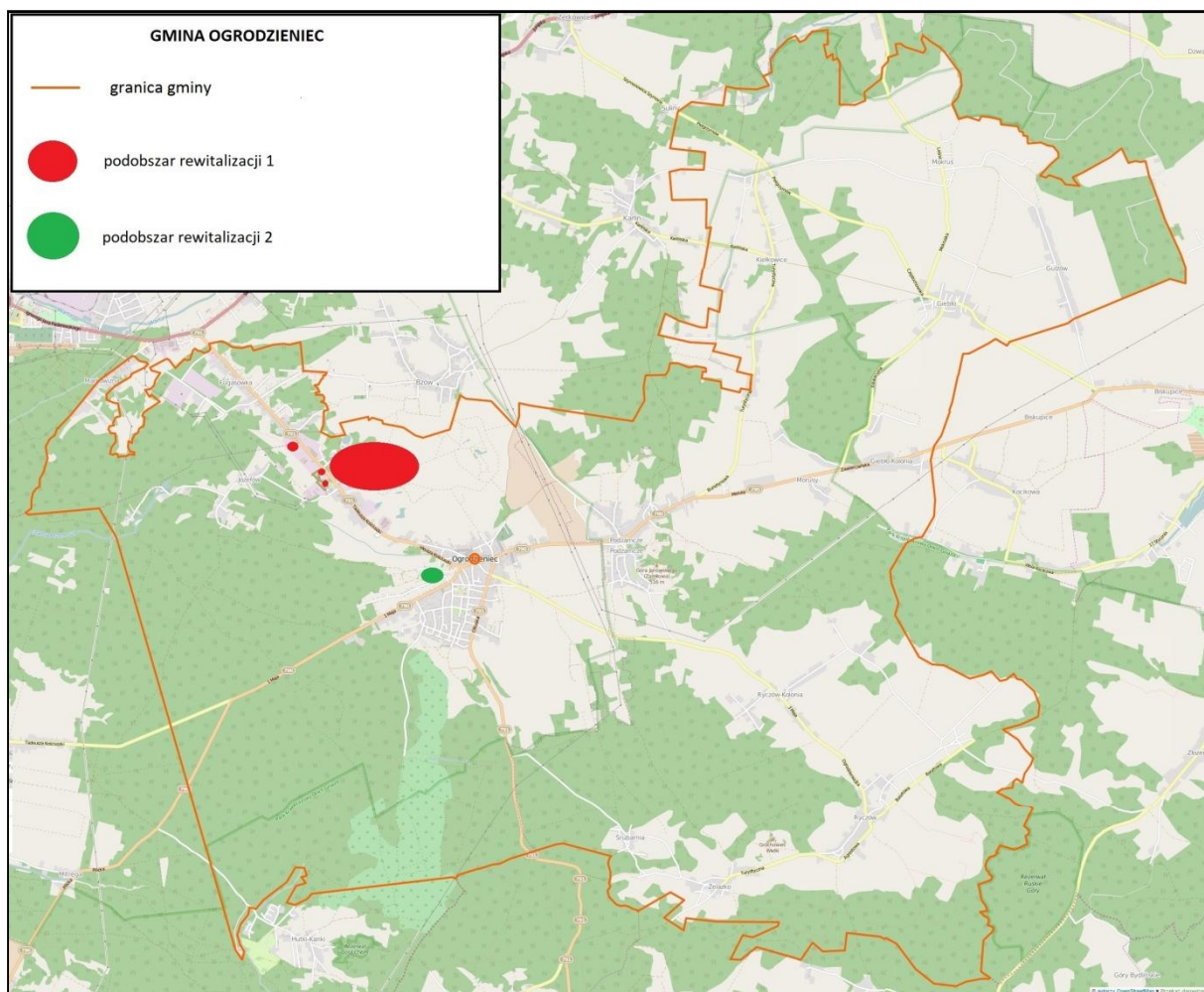
13.2 Raport z przeprowadzonego badania ankietowego

13.3 Raport OPS w Ogrodzieńcu „Analiza rodzin objętych pomocą”

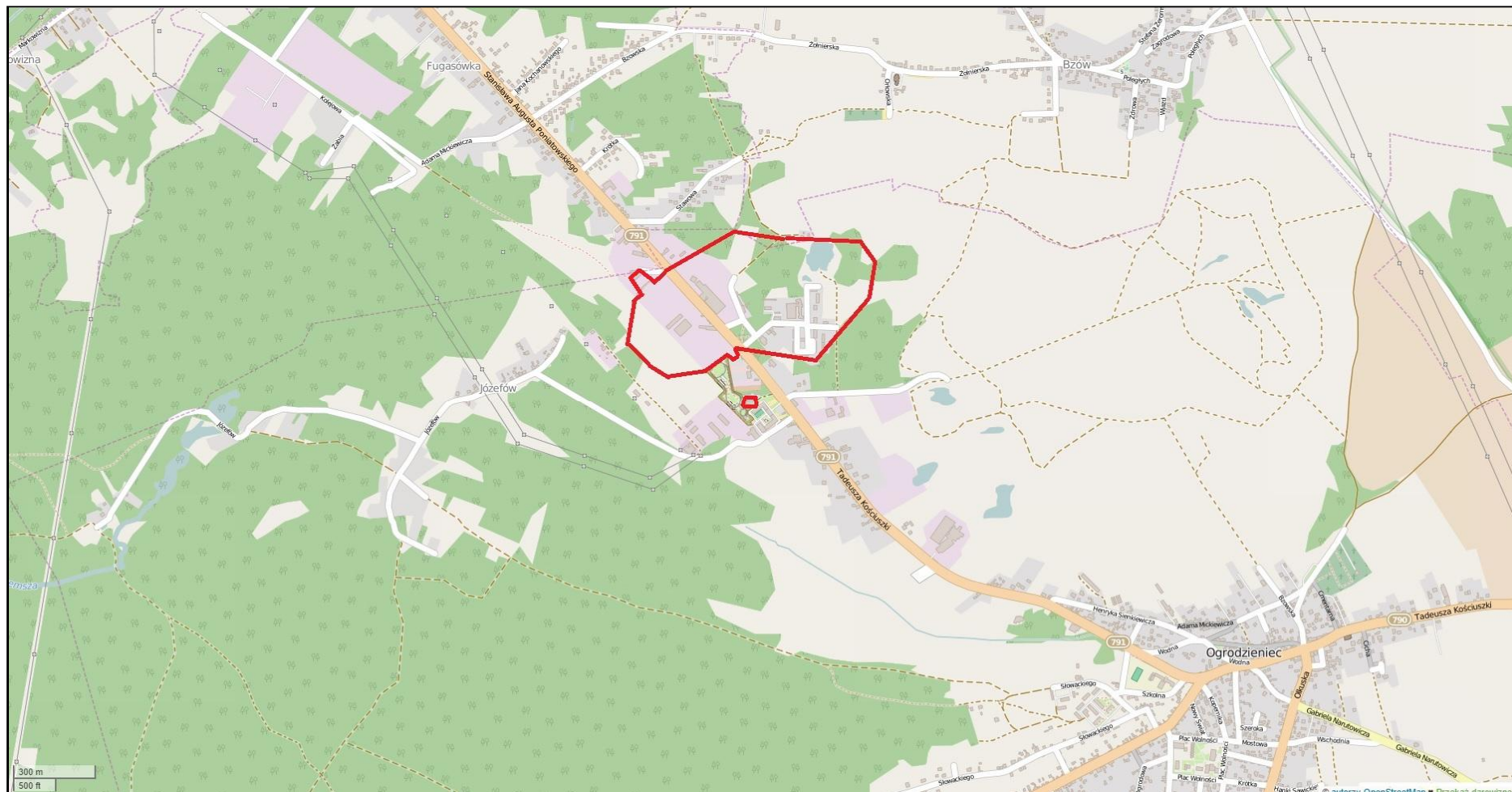
13.4 Notatki służbowe z konsultacji społecznych

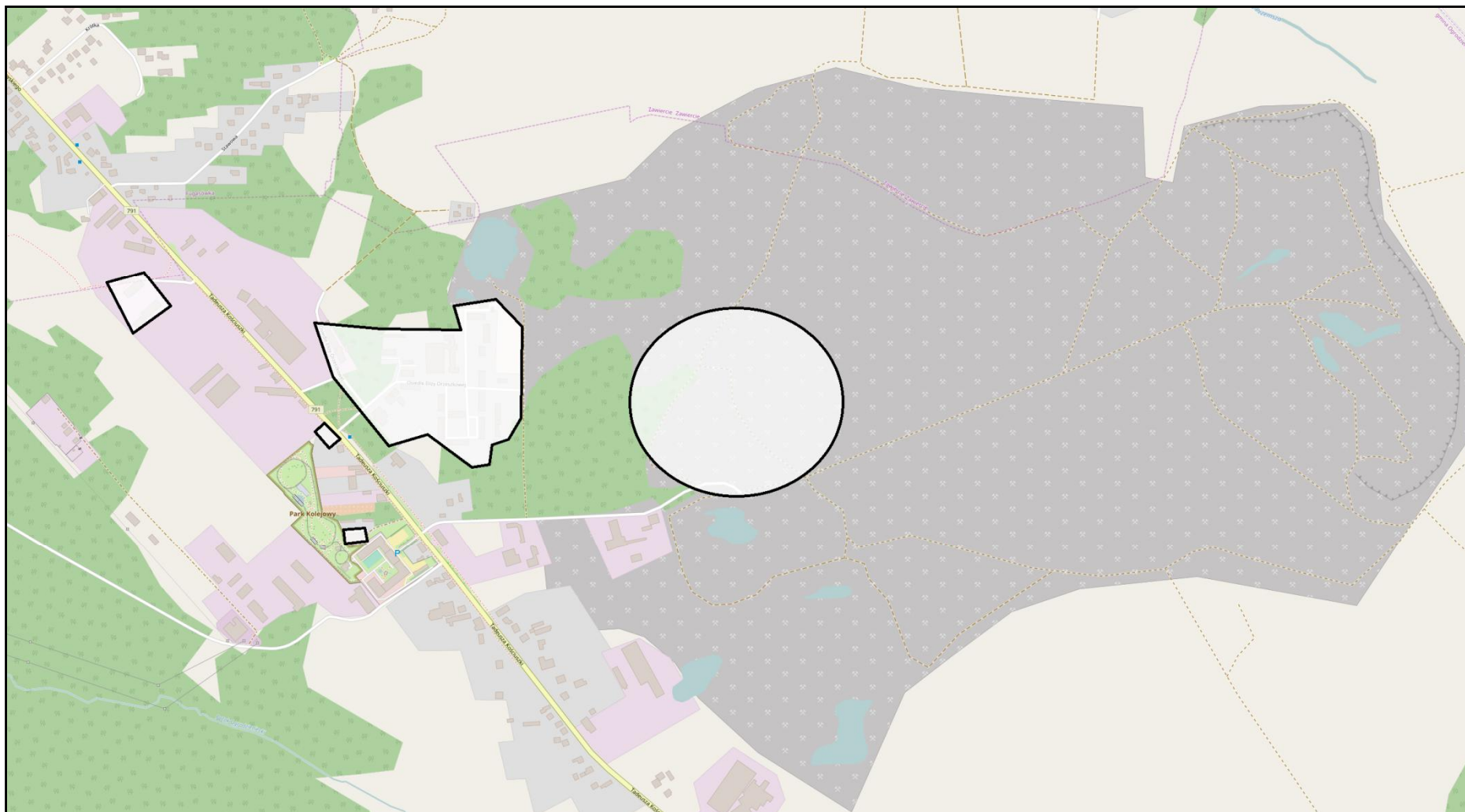
1. Mapy - obszar rewitalizacji

Podobszary rewitalizacji na tle Gminy Ogródzieniec

Podobszar rewitalizacji POR1 - Cementownia

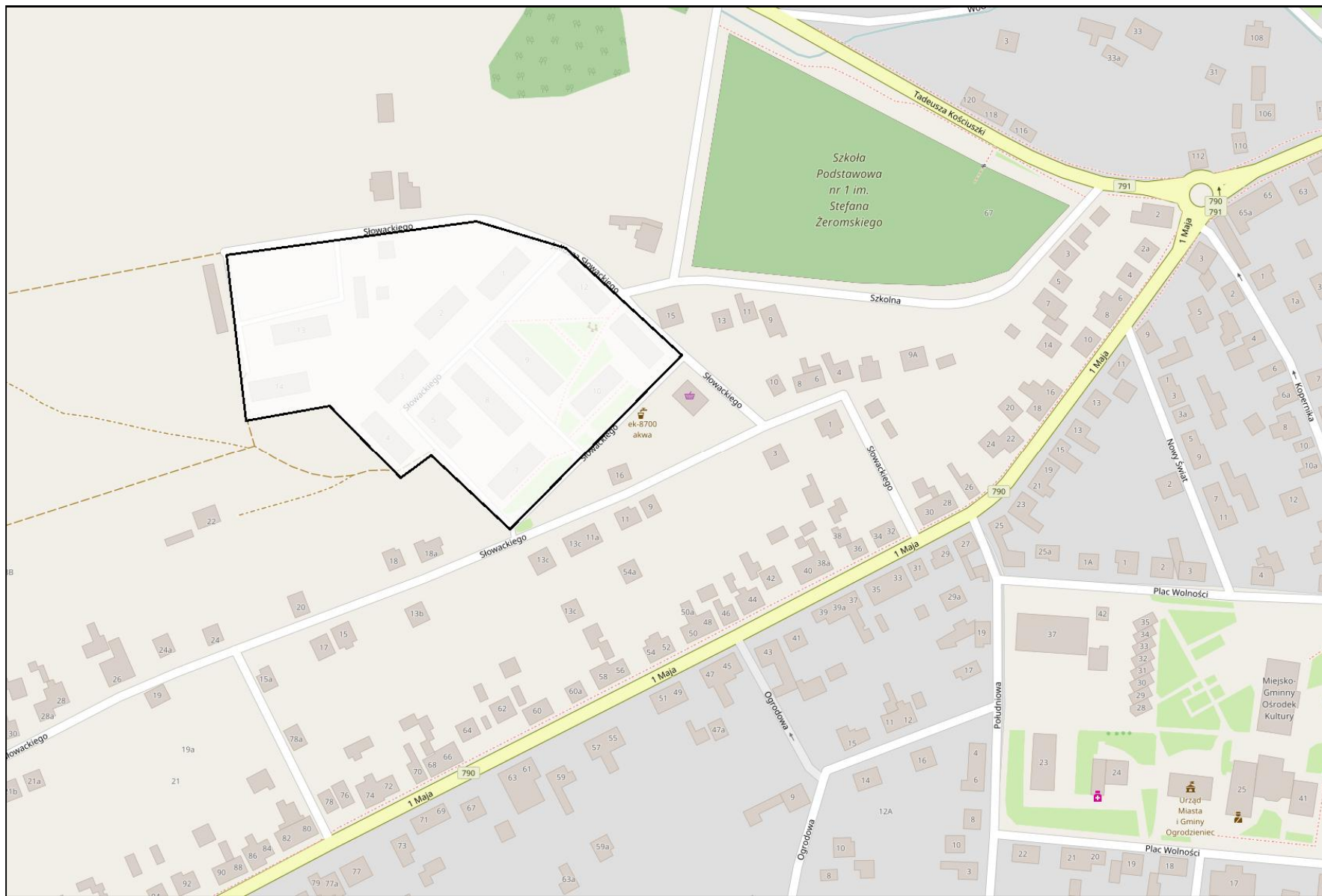

Podobszar rewitalizacji POR2 - osiedle „Słowackiego”

UCHWAŁA Nr .../2017
Rady Miejskiej w Ogrodzieńcu dnia 29 sierpnia 2017 roku

-PROJEKT-

w sprawie emisji obligacji oraz zasad ich zbywania, nabywania i wykupu

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 9 lit. b oraz art. 58 ust 1 i 2 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2016 r. poz. 446 z późn. zm.), art. 89 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych (t.j. Dz.U. z 2016 r. poz. 1870 z późn. zm.) oraz art. 2 pkt 5 i art. 33 pkt 2 ustawy z dnia 15 stycznia 2015 r. o obligacjach (t.j. Dz. U. z 2015 r. poz. 238 z późn. zm.)

Rada Miejska w Ogrodzieńcu uchwala co następuje:

§ 1

1. Gmina Ogrodzieniec wyemituje 6.600 (słownie: sześć tysięcy sześćset) obligacji o wartości nominalnej 1.000 zł (słownie: jeden tysiąc złotych) każda, na łączną kwotę 6.600.000 zł (słownie: sześć milionów sześćset tysięcy złotych).
2. Emisja obligacji nastąpi poprzez propozycję nabycia skierowaną do indywidualnych adresatów, w liczbie mniejszej niż 150 osób.
3. Obligacje będą obligacjami na okaziciela.
4. Obligacje nie będą posiadały formy dokumentu.
5. Obligacje nie będą zabezpieczone.

§ 2

1. Cele emisji:
 - 1) Celem emisji w 2017 roku jest spłata wcześniej zaciągniętych zobowiązań z tytułu zaciągniętych kredytów i pożyczki w kwocie 500.000 zł oraz finansowanie planowanego deficytu budżetu w kwocie 300.000 zł.
 - 2) Celem emisji w 2018 roku na kwotę 3.900.000 zł jest spłata wcześniej zaciągniętych zobowiązań z tytułu zaciągniętych kredytów i pożyczki oraz finansowanie planowanego deficytu budżetu
 - 3) Celem emisji w 2019 roku na kwotę 1.000.000 jest spłata wcześniej zaciągniętych zobowiązań z tytułu zaciągniętych kredytów i pożyczki oraz finansowanie planowanego deficytu budżetu.
 - 4) Celem emisji w 2020 roku na kwotę 900.000 jest spłata wcześniej zaciągniętych zobowiązań z tytułu zaciągniętych kredytów, pożyczki oraz wyemitowanych obligacji oraz finansowanie planowanego deficytu budżetu.

§3

1. Obligacje zostaną wyemitowane w następujących seriach:
 - 1) seria C17 o wartości 500.000 zł,
 - 2) seria D17 o wartości 300.000 zł,
 - 3) seria A18 o wartości 200.000 zł,
 - 4) seria B18 o wartości 1.000.000 zł,
 - 5) seria C18 o wartości 1.000.000 zł,
 - 6) seria D18 o wartości 1.000.000 zł,
 - 7) seria E18 o wartości 200.000 zł,
 - 8) seria F18 o wartości 200.000 zł,
 - 9) seria G18 o wartości 300.000 zł,
 - 10) seria A19 o wartości 1.000.000 zł,
 - 11) seria A20 o wartości 900.000 zł.

2. Emisja obligacji serii C17, D17 zostanie przeprowadzona w 2017 roku. Emisja obligacji serii A18, B18, C18, D18, E18, F18, G18 zostanie przeprowadzona w 2018 roku. Emisja obligacji serii A19 zostanie przeprowadzona w 2019 roku. Emisja obligacji serii A20 zostanie przeprowadzona w 2020 roku.
3. Cena emisyjna obligacji będzie równa wartości nominalnej.
4. Wydatki i rozchody związane z
 - a. przeprowadzeniem emisji,
 - b. wykupem obligacji,
 - c. wypłatą oprocentowaniazostaną pokryte z dochodów własnych budżetu Gminy w latach 2017-2032.

§ 4

1. Obligacje zostaną wykupione w następujących terminach:
 - 1) w 2027 r. zostaną wykupione obligacje serii C17, D17, A18,
 - 2) w 2028 r. zostaną wykupione obligacje serii B18,
 - 3) w 2029 r. zostaną wykupione obligacje serii C18,
 - 4) w 2030 r. zostaną wykupione obligacje serii D18, E18,
 - 5) w 2031 r. zostaną wykupione obligacje serii G18, A20,
 - 6) w 2032 r. zostaną wykupione obligacje serii F18, A19.
2. Obligacje zostaną wykupione według wartości nominalnej.
3. Dopuszcza się możliwość wykupu przez Gminę Ogrodzieniec obligacji przed terminem wykupu w celu umorzenia.
4. Jeżeli data wykupu obligacji określona w ust. 1 przypadnie na sobotę lub dzień ustawowo wolny od pracy, wykup nastąpi w najbliższym dniu roboczym przypadającym po tym dniu.

§ 5

1. Oprocentowanie obligacji nalicza się od wartości nominalnej i wypłaca w okresach półrocznych liczonych od daty emisji, z zastrzeżeniem że pierwszy okres odsetkowy może trwać maksymalnie dwanaście miesięcy.
2. Oprocentowanie obligacji będzie zmienne, równe stawce WIBOR 6M, ustalonej na dwa dni robocze przed rozpoczęciem okresu odsetkowego, powiększonej o marżę.
3. Oprocentowanie wypłaca się w następnym dniu po upływie okresu odsetkowego.
4. Jeżeli termin wypłaty oprocentowania określony w ust. 3 przypadnie na sobotę lub dzień ustawowo wolny od pracy, wypłata oprocentowania nastąpi w najbliższym dniu roboczym przypadającym po tym dniu.
5. Obligacje nie będą oprocentowane poczynając od daty wykupu.

§ 6

Upoważnia się Burmistrza do:

- a) zawarcia umowy z podmiotem, któremu zostaną powierzone czynności związane ze zbywaniem i wykupem obligacji oraz wypłatą oprocentowania,
- b) dokonywania wszelkich czynności związanych z przygotowaniem i przeprowadzeniem emisji obligacji,
- c) wypełnienia świadczeń wynikających z obligacji.

§ 7

Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta i Gminy Ogrodzieniec.

§ 8

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Karta uzgodnień do projektu uchwały w sprawie:

w sprawie emisji obligacji oraz zasad ich zbywania, nabywania i wykupu

Funkcja	Podpis
Burmistrz	
Skarbnik	
Sekretarz	
Radca Prawny	
Kierownik komórki merytorycznej	

UZASADNIENIE

do Uchwały NrRady Miejskiej w Ogrodzieńcu z dnia 29.08.2017 r. w sprawie emisji obligacji oraz zasad ich zbywania i wykupu.

Niniejsza uchwała Rady Miejskiej stanowi kontynuację przyjętej nowej formy zaciągania przez Gminę zobowiązań na realizację inwestycji i spłatę zadłużenia oraz podstawę prawną procedury uruchamiania emisji obligacji komunalnych w trybie emisji niepublicznej. Obligacje komunalne to papiery wartościowe emitowane przez jednostkę samorządu terytorialnego. Jednostka samorządowa otrzymuje od nabywców obligacji środki pieniężne, natomiast sama jest zobowiązana do zapłaty obligatariuszom odsetek i wykupu obligacji po określonym czasie. Emisja obligacji ma na celu pozyskanie środków pieniężnych na spłatę rat kapitałowych kredytów, pożyczki, wykupu obligacji oraz pokrycie deficytu budżetowego wynikającego z realizacji zadań inwestycyjnych w latach 2017-2020.

Obligacje komunalne w swej istocie spełniają funkcję kredytu, jednak są dla Gminy bardziej korzystne niż tradycyjny komercyjny kredyt bankowy.

Wynika to przede wszystkim z uwagi na ich elastyczność. Instrument ten daje możliwość określenia

takich terminów wykupu (spłaty kapitału), które zapewniają bezpieczeństwo w zakresie płynności finansowej budżetu.

Niniejsza uchwała Rady Miejskiej w sprawie emisji obligacji określa ogólne warunki emisji. Uchwała określa m. in. wielkość emisji, podział na serie, długość życia poszczególnych obligacji, sposób emisji.

Ogólne określenie warunków emisji obligacji jest niezbędne w celu przeprowadzenia negocjacji w sprawie wyboru agenta emisji obligacji, czyli podmiotu, który będzie organizatorem, depozytariuszem i gwarantem emisji. Uchwała ta określa przedmiot zamówienia, zakreślając równocześnie granice, w których oferenci mogą przygotowywać swoje oferty. Po wybraniu agenta emisji, zostanie podpisana umowa z agentem emisji.

Emisja obligacji komunalnych zapewnia środki niezbędne dla dalszego funkcjonowania i rozwoju Gminy.

**UCHWAŁA NR/2017
RADY MIEJSKIEJ W OGRODZIENCU
z dnia 29 sierpnia 2017 roku**

**w sprawie zmian w planach przychodów, dochodów ,rozchodów i wydatków w budżecie
Gminy Ogrodzieniec na 2017 rok**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 4 art. 51, 58 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity Dz. U. z 2016 r., poz. 446), art. 257, 258 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009r. o finansach publicznych (tekst jednolity z 2016 roku Dz. U. poz. 1870 z późniejszymi zm.), oraz Uchwały Rady Miejskiej z dnia 28 grudnia 2016 r. Nr XXXIII/261/2016 w sprawie uchwalenia budżetu Gminy Ogrodzieniec na rok 2017 .

**Rada Miejska w Ogrodziencu
uchwała co następuje:**

§ 1

Dokonać zmian w planach dochodów i wydatków w budżecie na 2017 rok w związku z przesunięciem terminu realizacji zadań inwestycyjnych w sposób następujący:

zmniejszyć plan dochodów

DZIAŁ 801 – OŚWIATA I WYCHOWANIE

rozdz.80104 – Przedszkola

dochody ogółem

o kwotę - 659 938,80 zł

w tym:

dochody majątkowe

o kwotę - 659 938,80 zł

(„Przedszkole XXI wieku dla każdego dziecka w Gminie Ogrodzieniec” dotacje celowe w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich oraz środków o których mowa w art. 5 ust.1 pkt 3 oraz ust. 3 pkt 5 i 6 ustawy lub płatności w ramach budżetu środków europejskich § 6207)

zmniejszyć plan wydatków

DZIAŁ – 801 – OŚWIATA I WYCHOWANIE

rozdz.80104 – Przedszkola

wydatki ogółem

o kwotę - 659 938,80 zł

w tym :

wydatki majątkowe

o kwotę - 659 938,80 zł

z tego :

inwestycje i zakupy inwestycyjne

o kwotę - 659 938,80 zł

(w tym zadanie z udziałem środków z UE „Przedszkole XXI wieku dla każdego dziecka w Gminie Ogrodzieniec”)

zmniejszyć plan dochodów

DZIAŁ 900 – GOSPODARKA KOMUNALNA I OCHRONA ŚRODOWISKA

rozd. 90002 – Gospodarka odpadami

dochody ogółem **o kwotę - 868 546,17 zł**

w tym:

dochody majątkowe o kwotę - 868 546,17 zł

(„Kompleksowe unieszkodliwienie odpadów azbestowych z budynków publicznych w Gminie Ogrodzieniec” dotacje celowe w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich oraz środków o których mowa w art. 5 ust.1 pkt 3 oraz ust. 3 pkt 5 i 6 ustawy lub płatności w ramach budżetu środków europejskich § 6207)

zmniejszyć plan wydatków

DZIAŁ 900 – GOSPODARKA KOMUNALNA I OCHRONA ŚRODOWISKA

rozd. 90002 – Gospodarka odpadami

wydatki ogółem **o kwotę - 868 546,17 zł**

w tym :

wydatki majątkowe o kwotę - 868 546,17 zł

z tego :

inwestycje i zakupy inwestycyjne o kwotę - 868 546,17 zł

(w tym zadanie z udziałem środków z UE „Kompleksowe unieszkodliwienie odpadów azbestowych z budynków publicznych w Gminie Ogrodzieniec”)

§ 2

Dokonać zmian w planach wydatków między działami w sposób następujący:

zmniejszyć plan wydatków

DZIAŁ 700 – GOSPODARKA MIESZKANIOWA

rozd. 70005 – Gospodarka gruntami i nieruchomościami

wydatki ogółem **o kwotę - 100 000,00 zł**

w tym :

wydatki majątkowe o kwotę - 100 000,00 zł

z tego :

inwestycje i zakupy inwestycyjne o kwotę - 100 000,00 zł

(z udziałem środków z UE – udział własny „Uzbrojenie terenów inwestycyjnych”)

zwiększyć plan wydatków

DZIAŁ 900 – GOSPODARKA KOMUNALNA I OCHRONA ŚRODOWISKA

rozd. 90002 – Gospodarka odpadami

wydatki ogółem **o kwotę - 100 000,00 zł**

w tym :

wydatki majątkowe o kwotę - 100 000,00 zł

z tego :

inwestycje i zakupy inwestycyjne o kwotę - 100 000,00 zł

(usuwanie pokryć azbestowych z budynków prywatnych – wykonanie inwentaryzacji dachów opracowanie analiz)

zmniejszyć plan wydatków

DZIAŁ 854 – EDUKACYJNA OPIEKA WYCHOWAWCZA

rozd. 85401 – Świetlice szkolne (Szkoła Podstawowa w Gieble)

wydatki ogółem **o kwotę - 1 250,00 zł**
w tym:
wydatki bieżące o kwotę - 1 250,00 zł
z tego:
wydatki jednostek budżetowych o kwotę - 1 250,00 zł
w tym:
wynagrodzenia i składki od nich naliczone o kwotę - 1 250,00 zł

zwiększyć plan wydatków

DZIAŁ 801- OSWIATA I WYCHOWANIE

rozd. 80150 - Realizacja zadań wymagających stosowania specjalnej organizacji nauki i metod pracy dla dzieci i młodzieży w szkołach podstawowych, gimnazjach, liceach ogólnokształcących, liceach profilowanych i szkołach zawodowych oraz szkołach artystycznych

wydatki ogółem **o kwotę - 1 250,00 zł**
w tym:
wydatki bieżące o kwotę - 1 250,00 zł
z tego:
wydatki jednostek budżetowych o kwotę - 1 250,00 zł
w tym:
wynagrodzenia i składki od nich naliczone o kwotę - 1 250,00 zł

zmniejszyć plan wydatków

DZIAŁ 700 – GOSPODARKA MIESZKANIOWA

rozd. 70005 – Gospodarka gruntami i nieruchomościami

wydatki ogółem **o kwotę - 5 000,00 zł**
w tym :
wydatki bieżące o kwotę - 5 000,00 zł
z tego:
wydatki jednostek budżetowych o kwotę - 5 000,00 zł
w tym :
wydatki związane z realizacją ich zadań statutowych o kwotę - 5 000,00 zł

zwiększyć plan wydatków

DZIAŁ 900 – GOSPODARKA KOMUNALNA I OCHRONA ŚRODOWISKA

rozd. 90019 – Wpływy i wydatki związane z gromadzeniem środków z opłat i kar za korzystanie ze środowiska

wydatki ogółem **o kwotę - 5 000,00 zł**
w tym :
wydatki bieżące o kwotę - 5 000,00 zł
z tego:
dotacje na zadania bieżące o kwotę - 5 000,00 zł

zmniejszyć plan wydatków

DZIAŁ 926 – KULTURA FIZYCZNA

rozd. 92695 –Pozostała działalność

wydatki ogółem o kwotę - 4 000,00 zł

w tym :

wydatki bieżące o kwotę - 4 000,00 zł

z tego:

wydatki jednostek budżetowych o kwotę - 4 000,00 zł

w tym :

wydatki związane z realizacją ich zadań statutowych o kwotę - 4 000,00 zł

zwiększyć plan wydatków

DZIAŁ 750 - ADMINISTRACJA PUBLICZNA

rozdział 75075 - Promocja jednostek samorządu terytorialnego

wydatki ogółem o kwotę - 4 000,00 zł

w tym :

wydatki bieżące o kwotę - 4 000,00 zł

z tego:

wydatki jednostek budżetowych o kwotę - 4 000,00 zł

w tym :

wydatki związane z realizacją ich zadań statutowych o kwotę - 4 000,00 zł

§ 3

Dokonać zmian w planach wydatków w ramach działu rozdziału w związku ze zwiększeniem dotacji celowych w sposób następujący:

DZIAŁ 754 – BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE I OCHRONA PRZECIWPOŻAROWA

rozd. 75412 – Ochotnicze straże pożarne

wydatki ogółem

zmniejszyć plan wydatków

wydatki bieżące o kwotę - 18 385,35 zł

z tego:

wydatki jednostek budżetowych o kwotę - 13 385,35 zł

w tym :

wydatki związane z realizacją ich zadań statutowych o kwotę - 13 385,35 zł

świadczenia na rzecz osób fizycznych o kwotę - 5 000,00 zł

zwiększyć plan wydatków

dotacje celowe na realizację zadań bieżących o kwotę - 8 037,00 zł

(OSP Mokrus – 2 679,00 zł, OSP Ryczów – 5 358,00 zł)

wydatki majątkowe o kwotę - 10 348,35 zł

z tego :

dotacje na zakupy inwestycyjne o kwotę - 10 348,35 zł

(OSP Mokrus – 6 493,08zł, OSP Gulzów– 3 855,27zł)

§ 4

Dokonać zmian w planach dochodów i wydatków w budżecie na 2017 rok w związku z wprowadzeniem ponadplanowych dochodów w sposób następujący:

zwiększyć plan dochodów

DZIAŁ 756 – DOCHODY OD OSÓB PRAWNYCH, OD OSÓB FIZYCZNYCH I OD INNYCH JEDNOSTEK NIEPOSIADAJĄCYCH OSOBOWOŚCI PRAWNEJ ORAZ WYDATKI ZWIĄZANE Z ICH POBOREM

rozd. 75616 – Wpływy z podatku rolnego, podatku leśnego, podatku od spadków i darowizn, podatku od czynności cywilnoprawnych oraz podatków i opłat lokalnych od osób fizycznych /§033/

dochody ogółem o kwotę - **90 570,29 zł**
w tym :
dochody bieżące o kwotę - 90 570,29 zł

zwiększyć plan rozchodów

§992 Spłata otrzymanych krajowych pożyczek i kredytów o kwotę - **60 570,29 zł**
(kredyt zaciągnięty w 2014 roku w Banku Spółdzielczym w Skawinie – 60 570,29 zł)

zwiększyć plan wydatków

DZIAŁ 900 – GOSPODARKA KOMUNALNA I OCHRONA ŚRODOWISKA

rozd. 90019 – Wpływy i wydatki związane z gromadzeniem środków z opłat i kar za korzystanie ze środowiska

wydatki ogółem o kwotę - **3 000,00 zł**
w tym :
wydatki bieżące o kwotę - 3 000,00 zł
z tego:
dotacje na zadania bieżące o kwotę - 3 000,00 zł

DZIAŁ 926 – KULTURA FIZYCZNA

rozd. 92605 –Zadania w zakresie kultury fizycznej

wydatki ogółem o kwotę - **27 000,00 zł**
w tym :
wydatki majątkowe o kwotę - 27 000,00 zł
z tego :
inwestycje i zakupy inwestycyjne o kwotę - 27 000,00 zł
(z udziałem UE – udział własny)
(„Ruch i rekreacja to zdrowie – budowa i przebudowa placów zabaw i miejsc rekreacji na terenie Gminy Ogrodzieniec”)

§ 5

Dokonać zmian w planach przychodów rozchodów i wydatków w budżecie na 2017 rok w związku z planowaną emisją obligacji w sposób następujący:

zwiększyć plan przychodów

§9310 - Przychody ze sprzedaży innych papierów wartościowych o kwotę 800 000,00 zł

z tego:

- Na spłatę wcześniej zaciągniętych kredytów i pożyczek 500 000,00 zł
 - Bank Spółdzielczy w Skawinie z 2013 roku - 487000,00 zł
 - Bank Spółdzielczy w Skawinie z 2014 roku - 13 000,00 zł
- Na pokrycie planowanego deficytu 300 000,00 zł
 - Zadania inwestycyjne:
 - Przedszkole XXI wieku dla każdego dziecka w Gminie Ogrodzieniec – 227 000,00 zł
 - Kompleksowe unieszkodliwienie odpadów azbestowych z budynków publicznych w Gminie Ogrodzieniec - 73 000,00 zł

zwiększyć plan rozchodów

§992 Spłata otrzymanych krajowych pożyczek i kredytów o kwotę - 500 000,00 zł

(kredyt zaciągnięty w 2013 roku w Banku Spółdzielczym w Skawinie – 487 000,00 zł i w 2014 roku – 13 000,00 zł)

zwiększyć plan wydatków

DZIAŁ – 801 – OŚWIATA I WYCHOWANIE

rozd.80104 – Przedszkola

wydatki ogółem o kwotę - 227 000,00 zł

w tym :

wydatki majątkowe o kwotę - 227 000,00 zł

z tego :

inwestycje i zakupy inwestycyjne o kwotę - 227 000,00 zł

(z udziałem UE – udział własny)

(z zadania „Przedszkole XXI wieku dla każdego dziecka w Gminie Ogrodzieniec”)

DZIAŁ 900 – GOSPODARKA KOMUNALNA I OCHRONA ŚRODOWISKA

rozd. 90002 – Gospodarka odpadami

wydatki ogółem o kwotę - 73 000,00 zł

w tym :

wydatki majątkowe o kwotę - 73 000,00 zł

z tego :

inwestycje i zakupy inwestycyjne o kwotę - 73 000,00 zł

(z udziałem UE – udział własny)

(„Kompleksowe unieszkodliwienie odpadów azbestowych z budynków publicznych w Gminie Ogrodzieniec”)

§ 6

Dotychczasowe brzmienie §11 Uchwały Rady Miejskiej Nr XXXIII/261/2016 z dnia 28.XII.2016 roku zastępuje się nowym brzmieniem jak niżej:

„Ustala się limity zobowiązań:

- na zaciągnięcie kredytów, pożyczek z tytułu pokrycia występującego w ciągu roku przejściowego deficytu w kwocie **2 000 000,00 zł**

- w kwocie **886 000,00 zł** z emitowanych w 2017 roku obligacji komunalnych na spłatę wcześniej zaciągniętych pożyczek i kredytów z tego:

Kredyty **846 000,00 zł**

w tym:

- BS Skawina- kredyt z 2013 r.	200 000,00 zł
- BS Skawina- kredyt z 2014 r.	260 000,00 zł
- MBS Myszków – kredyt z 2012 r.	80 000,00 zł
- MBS Myszków – kredyt z 2013 r.	306 000,00 zł

Pożyczki **40 000,00 zł**

w tym:

WFOŚ i GW w Katowicach – pożyczka z 2014r.	40 000,00 zł
--	--------------

- na pokrycie planowanego deficytu w kwocie **1 814 000,00 zł** na finansowanie zadań inwestycyjnych z emitowanych w 2017 roku obligacji komunalnych w tym:

- Uzbrojenie terenów ogrodzienieckiej strefy inwestycyjnej	1 100 000,00 zł
- Kompleksowe unieszkodliwienie odpadów azbestowych z Budynków publicznych Gminy Ogrodzieniec	114 000,00 zł
- Inwestycje drogowe	600 000,00 zł

Ustala się limit zobowiązań z planowanej nowej emisji obligacji w latach 2017 -2020

w kwocie 6 600 000,00 zł

z tego:

w 2017 roku **800 000,00 zł**

w tym:

- Na spłatę wcześniej zaciągniętych kredytów i pożyczek	500 000,00 zł
<i>Bank Spółdzielczy w Skawinie z 2013 roku - 487000,00 zł</i>	
<i>Bank Spółdzielczy w Skawinie z 2014 roku - 13 000,00 zł</i>	
- Na pokrycie planowanego deficytu	300 000,00 zł
<i>na realizację zadań inwestycyjnych</i>	
<i>Przedszkole XXI wieku dla każdego dziecka w Gminie Ogrodzieniec – 227 000,00 zł</i>	
<i>Kompleksowe unieszkodliwienie odpadów azbestowych z budynków publicznych w Gminie Ogrodzieniec - 73 000,00 zł</i>	

w 2018 roku **3 900 00,00 zł**

w tym:

- Na pokrycie planowanego deficytu związanego z realizacją zadań inwestycyjnych	3 900 000,00 zł
- <i>Kompleksowe unieszkodliwienie odpadów azbestowych z budynków publicznych Gminy Ogrodzieniec - 200 000,00 zł</i>	
- <i>Przedszkole XXI wieku dla każdego dziecka w Gminie Ogrodzieniec - 300 000,00 zł</i>	
- <i>Kompleksowa likwidacja niskiej emisji w budynkach publicznych - 1 000 000,00 zł</i>	
- <i>Centrum Integracji Społeczno Zawodowej w</i>	

<i>budynku MGK</i>	-	<i>1 100 000,00 zł</i>
<i>- Przebudowa Sali widowiskowej w budynku MGK</i>	-	<i>1 100 000,00 zł</i>
<i>- modernizacja dróg gminnych</i>	-	<i>200 000,00 zł</i>

w 2019 roku **1 000 00,00 zł**

- Na pokrycie planowanego deficytu związanego z realizacją zadań inwestycyjnych 1 000 000,00 zł
- *modernizacja dróg gminnych* - *1 000 000,00 zł*

w 2020 roku **900 00,00 zł**

- Wykup części obligacji emitowanych w latach 2014-2017 900 000,00 zł”

§ 7

Dokonać zmian w planach przychodów i wydatków na rachunkach **dochodów własnych** w Szkole Podstawowej w Ryczowie:

zwiększyć plan przychodów

DZIAŁ – 801 – OŚWIATA I WYCHOWANIE

rozd.80101 – Szkoły podstawowe

Przychody o kwotę - 10 000,00 zł
(§ 0970 - Wpływy z różnych dochodów)

zwiększyć plan wydatków

DZIAŁ – 801 – OŚWIATA I WYCHOWANIE

rozd.80101 – Szkoły podstawowe

wydatki ogółem **o kwotę - 10 000,00 zł**

w tym :

wydatki bieżące o kwotę - 10 000,00 zł

z tego:

wydatki jednostek budżetowych o kwotę - 10 000,00 zł

w tym :

wydatki związane z realizacją ich zadań statutowych o kwotę - 10 000,00 zł
(§4300– Zakup usług pozostałych)

Załącznik Nr 9 do Uchwały Rady Miejskiej w Ogrodzieńcu Nr XXXIII/261/2016 z dnia 28.12.2016 r. w sprawie uchwalenia budżetu Gminy Ogrodzieniec na 2017 rok.

„Plan dochodów własnych jednostek oświatowych i wydatków nimi finansowanych” otrzymuje nowe brzmienie zgodnie z załącznikiem Nr 4 do niniejszej uchwały.

§ 8

Dokonać zmian w Załączniku Nr 10 „Zestawienie planowanych kwot dotacji udzielanych z budżetu gminy” do Uchwały Rady Miejskiej w Ogrodzieńcu Nr XXXIII/261/2016 z dnia 28.12.2016 r. w sprawie uchwalenia budżetu Gminy Ogrodzieniec na 2017 rok.

Załącznik Nr 10 „Zestawienie planowanych kwot dotacji udzielanych z budżetu gminy” otrzymuje nowe brzmienie zgodnie z załącznikiem Nr 1 do niniejszej uchwały

§ 9

Dokonać zmian w Załączniku Nr 12 „Plan wydatków majątkowych do realizacji w roku 2017” do Uchwały Rady Miejskiej w Ogrodzieńcu Nr XXXIII/261/2016 z dnia 28.12.2016 r. w sprawie uchwalenia budżetu Gminy Ogrodzieniec na 2017 rok.

Załącznik Nr 12 „Plan wydatków majątkowych do realizacji w 2017 roku” otrzymuje nowe brzmienie zgodnie z załącznikiem Nr 2 do niniejszej uchwały.

§10

Dokonać zmian w Załączniku Nr 13 „ Plan wydatków na projekty realizowane przy współudziale środków pochodzących z Unii Europejskiej” Zadania inwestycyjne do Uchwały Rady Miejskiej w Ogrodzieńcu Nr XXXIII/261/2016 z dnia 28.12.2016 r. w sprawie uchwalenia budżetu Gminy Ogrodzieniec na 2017 rok.

Załącznik Nr 13 „Plan wydatków na projekty realizowane przy współudziale środków pochodzących z Unii Europejskiej” Zadania inwestycyjne otrzymuje nowe brzmienie zgodnie z załącznikiem Nr 3 do niniejszej uchwały.

§ 11

Budżet po wprowadzeniu w/w zmian wynosi :

dochody - 43 970 699,70 zł	przychody - 4 740 543,64 zł
wydatki - 47 264 673,05 zł	rozchody - 1 446 570,29 zł

§ 12

Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta i Gminy Ogrodzieniec.

§ 13

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia i podlega ogłoszeniu w Dzienniku Urzędowym Województwa Śląskiego.

ZESTAWIENIE PLANOWANYCH KWOT DOTACJI UDZIELANYCH Z BUDŻETU GMINY

Dział	Rozdział	Nazwa	KWOTA w złotych
DOTACJE DLA JEDNOSTEK SPOZA SEKTORA FINANSÓW PUBLICZNYCH			
<u>DOTACJE PODMIOTOWE DLA PUBLICZNEJ JEDNOSTKI SYSTEMU OŚWIATY</u>			
Szkoła Podstawowa Fundacji ELEMENTARZ w Podzamczu			
801	OŚWIATA I WYCHOWANIE		1 090 567,00
	80101	Szkoły Podstawowe	840 567,00
	80104	Przedszkola	250 000,00
<u>DOTACJE CELOWE NA DOFINANSOWANIE ZADAŃ ZLECONYCH STOWARZYSZENIOM</u> (ustawa o działalności pożytku publicznego i wolontariacie)			
926	KULTURA FIZYCZNA I SPORT		30 000,00
	92605	Zadania w zakresie kultury fizycznej i sportu <i>- dotacja z przeznaczeniem na rozwój kultury fizycznej dzieci i młodzieży</i>	30 000,00
921	KULTURA I OCHRONA DZIEDZICTWA NARODOWEGO		500,00
	92105	<i>- dotacja z przeznaczeniem na rozwój kultury</i>	500,00
754	BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE I OCHRONA PRZECIWPOŻAROWA		47 885,35
	75412	Ochotnicze straże pożarne	47 885,35
		w tym:	
		OSP Ogrodzieniec	12 000,00
		OSP Ryczów	11 358,00
		OSP Giebło	4 000,00
		OSP Kielkowice	1 500,00
		OSP Ryczów Kolonia	1 500,00
		OSP Gulzów	1 500,00
		OSP Gulzów (dofinansowanie zakupu agregatu prądotwórczego)	3 855,27
	OSP Mokrus	4 179,00	
	OSP Mokrus (zakup aparatów ochrony dróg oddechowych)	6 493,08	
	OSP Podzamcze	1 500,00	
<u>DOTACJE NA LIKWIDACJE POKRYĆ DACHOWYCH Z AZBESTU DLA OSÓB FIZYCZNYCH</u>			
900	GOSPODARKA KOMUNALNA I OCHRONA ŚRODOWISKA		43 000,00
	90019	Wpływy i wydatki związane z gromadzeniem środków i opłat i kar za korzystanie ze środowiska	43 000,00
DOTACJE DLA JEDNOSTEK SEKTORA FINANSÓW PUBLICZNYCH			
<u>DOTACJE PODMIOTOWE DLA INSTYTUCJI KULTURY</u>			
921	KULTURA I OCHRONA DZIEDZICTWA NARODOWEGO		1 056 800,00
	92109	Domy i środki kultury, świetlice i kluby	707 800,00
	92116	Biblioteki	349 000,00
<u>DOTACJE DLA GMINY ZAWIERCIE – POROZUMIENIE</u>			
600	TRANSPORT I ŁĄCZNOŚĆ		130 000,00
	60004	Lokalny transport zbiorowy	130 000,00
<u>WPLATY JEDNOSTEK NA PAŃSTWOWY FUNDUSZ CELOWY</u>			
754	BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE I OCHRONA PRZECIWPOŻAROWA		6 500,00
	75405	Komendy wojewódzkie policji (dla posterunku Policji w Ogrodzieńcu)	6 500,00
Ogółem dotacje na zadania bieżące			2 405 252,35
<u>DOTACJE NA ZADANIA INWESTYCYJNE I BIEŻĄCE REALIZOWANE W RAMACH POROZUMIENI</u>			
600	TRANSPORT I ŁĄCZOŚĆ		700 000,00
	Dotacja na zadania majątkowe		
	60013	Drogi publiczne wojewódzkie	200 000,00
	60014	Drogi publiczne powiatowe	500 000,00

PLAN WYDATKÓW MAJĄTKOWYCH DO REALIZACJI W ROKU 2017

Dział	Rozdz.	Nazwa zadania	Plan	z tego: źródła finansowania zadania					
				dochody własne	Obligacje, kredyty, pożyczki (na udział własny)	środki o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 uofp (dotacje, kredyt)	dotacje	inne	Jednostka organizacyjna realizująca program lub koordynująca wykonanie
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
		Inwestycje drogowe w tym:	1 942 200	492 200	600 000		850 000		
600	60013	Drogi publiczne wojewódzkie	200 000	100 000	100 000				
600	60013	Budowa chodnika w Podzamczu –etap III	850 000	-	-		850 000		Urząd
600	60014	Drogi publiczne powiatowe	460 000	360 000	100 000				
600	60016	Drogi publiczne gminne	432 200	32 200	400 000				
600	60095	Zakup ciągnika z wyposażeniem dla ZGK	176 039	176 039					ZGK
900	90001	Rozbudowa sieci kanalizacyjnej w Ogrodzieńcu ul. Słowackiego w rejonie działki 3090/3	3 000	3 000					ZGK
400	40002	Modernizacja wodociągów	70 000	70 000					ZGK
700	70005	ZIT RPO WSL 2014-2020 EFRR "Uzbrojenie terenów ogrodzienieckiej strefy inwestycyjnej - Etap I" – uzbrojenie terenów inwestycyjnych w infrastrukturę drogową, sieć kanalizacyjną, wodociągową oraz promocja terenów.	11 997 741,67	4 737,14 kwalifikowalne) 10 000,00 (niekwalifik.) 14 737,14	1 100 000	10 883 004,53 (dotacja)			Urząd
700	70005	Wykup gruntów - odszkodowania	201 334	201 334					Urząd
750	75023	Programy finansowe	19 047,89	19 047,89					Urząd
801	80104	ZIT RPO WSL 2014-2020 "Przedszkole XXI wieku dla każdego dziecka w Gminie Ogrodzieniec". - rozbudowa Zespołu Szkolno-przedszkolnego o pawilon przedszkolny.	367 061,20	140 061,20	227 000 (nowe obligacje)				Urząd
801	80148	Szkoła Podstawowa w Gieble – zakup urządzenia wielofunkcyjnego	10 000	10 000					Szkoła Podstawowa w Gieble

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
900	90002	ZIT RPO WSL 2014-2020 „Kompleksowe unieszkodliwienie odpadów azbestowych z budynków publicznych w Gminie Ogrodzieniec” Budynki: ADM mieszkań komunalnych, remizo – świetlica w Gulzowie, Ryczowie i w Podzamczu, dawna szkoła w Kielkowicach, siedziba przyszłego CUS (budynek KS Budowlani)	236 628,58	49 628,58	114 000,00 73 000 (nowe obligacje) 187 000				Urząd
900	90015	Sołectwo Żelazko – lampy solarne wraz z montażem	12 249,11	12 249,11					Urząd – Fundusz Sołecki
926	92605	PROW 2014-2020 „Ruch i rekreacja to zdrowie – budowa i przebudowa placów zabaw i miejsc rekreacji na terenie Gminy Ogrodzieniec”	250 021,50	106 294,42 (kwalifikowalne) 5 000,00 (niekwalifik.) 111 294,42		138 727,08			Urząd
900	90095	PROW 2014-2020 „Przebudowa infrastruktury okółoturystycznej przy ul. Kościuszki w Ogrodzieńcu w celu zwiększenia dostępności do usług komunalnych oraz poprawy jakości życia mieszkańców i turystów”	132 500,22	66 249,22		66 251,00			Urząd
754	75412	Zakup dwóch fabrycznie nowych lekkich samochodów ratowniczo –gaśniczych dla OSP Podzamcze i OSP Giebło	404 670	304 670			50 000,00- WFOŚ i GW 50 000,00- Wojewódz -two		Urząd
754	75412	Dotacje na zakupy inwestycyjne OSP Mokrus – 6 493,08 OSP Gulzów – 3 855,27	10 348,35	10 348,35					Urząd
700	70005	Zakup gruntów na cele publiczne przy skrzyżowaniu z rondem w Ogrodzieńcu	100 000	100 000					Urząd
700	70095	Budowa małej architektury na skwerach Gminnych w centrum Ogrodzieńca – skwer przy św. Janie”)	64 700	64 700					Urząd
900	90001	Porządkowanie gospodarki wodno-ściekowej – dokumentacja na przydomowe oczyszczalnie ścieków)	15 000	15 000					Urząd
900	90002	Usuwanie azbestów z budynków prywatnych	135 000	135 000					Urząd
400	40002	Projekt przebudowy wodociągu rozdzielczego z przy ul. Kościuszki w Ogrodzieńcu	25 900	25 900					Urząd

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
900	90095	"Kompleksowa likwidacja niskiej emisji w budynkach publicznych Gminy Ogrodzieniec" Budynki: ADM mieszkań komunalnych, Trójbudynek, remizo-świetlica w Gulzowie, Ryczowie i w Podzamczu, siedziba przyszłego CUS (bud. KS Budowlani) –	45 000,00	45 000,00					Urząd
400	40002	Budowa wodociągu przy ulicy Kościuszki	160 000	160 000					ZGK
750	75023	Zakup serwera	10 000	10 000					Urząd
400	40002	Przebudowa wodociągu z przyłączami wodnymi Pl. Piłsudskiego w Ogrodzieńcu	89 000	89 000					Urząd
Ogółem			16 477 441,52	2 325 458,91	2 114 000	11 087 982,61	950 000		

**PLAN WYDATKÓW NA PROJEKTY REALIZOWANE PRZY WSPÓŁUDZIALE ŚRODKÓW
POCHODZĄCYCH
Z UNII EUROPEJSKIEJ
Zadania inwestycyjne**

LP	NAZWA PROJEKTU	KWOTA OGÓLEM	W TYM:		DZIAŁ , ROZDZIAŁ	JEDNOSTKA ORGANIZACYJNA RELIZUJĄCA PROGRAMY LUB KOORDYNUJĄCA WYKONANIE
			UDZIAŁ ŚRODKÓW UE	UDZIAŁ WŁASNY		
1.	ZIT RPO WSL 2014-2020 EFRR „Uzbrojenie terenów ogrodzienieckiej strefy inwestycyjnej – Etap I” – uzbrojenie terenów inwestycyjnych w infrastrukturę drogową, sieć kanalizacyjną, wodociągową oraz promocja terenów.	11 997 741,67	10 883 004,53	1 104 737,14 kwalifikowalne 10 000,00 niekwalifikowalne 1 114 737,14	700 70005	Urząd
2.	ZIT RPO WSL 2014-2020 „Przedszkole XXI wieku dla każdego dziecka w Gminie Ogrodzieniec” - rozbudowa Zespołu Szkolno-przedszkolnego o pawilon przedszkolny	367 061,20		367 061,20	801 80104	Urząd
3.	ZIT RPO WSL 2014-2020 „Kompleksowe unieszkodliwienie odpadów azbestowych z budynków publicznych w Gminie Ogrodzieniec” Budynki: ADM mieszkań komunalnych, remizo – świetlica w Gulzowie, Ryczowie i w Podzamczu, dawna szkoła w Kielkowicach, siedziba przyszłego CUS (budynek KS Budowlani)	236 628,58		236 628,58	900 90002	Urząd
4.	LSR LGD „Perła Jury” PROW 2014-2020 „Ruch i rekreacja to zdrowie – budowa i przebudowa placów zabaw i miejsc rekreacji na terenie Gminy Ogrodzieniec”	250 021,50	138 727,08	106 294,42 (kwalifikowalne) 5 000,00 (niekwalifik.) 111 294,42	926 92605	Urząd
5.	LSR LGD „Perła Jury” PROW 2014-2020 „Przebudowa infrastruktury oświetlenia przy ul. Kościuszki w Ogrodzieńcu w celu zwiększenia dostępności do usług komunalnych oraz poprawy jakości życia mieszkańców i turystów”	132 500,22	66 251,00	66 249,22	900 90095	Urząd
6.	ZIT RPO WSL 2014-2020 EFRR Kompleksowa likwidacja niskiej emisji w budynkach publicznych Gminy Ogrodzieniec” Budynki: ADM mieszkań komunalnych, Trójbudynek, remizo-świetlica w Gulzowie, Ryczowie i w Podzamczu, siedziba przyszłego CUS (bud. KS Budowlani)	45 000		45 000	900 90095	Urząd
	OGÓLEM	13 028 953,17 w tym: 13 073 953,17 (kwalifikowalne) 15 000 (niekwalifikowalne)	11 087 982,61	1 940 970,56 w tym: 1 925 970,50 (kwalifikowalne) 15 000 (niekwalifikowalne)		

**PLAN DOCHODÓW WŁASNYCH JEDNOSTEK OŚWIATOWYCH I WYDATKÓW
NIMI FINANSOWANYCH W 2017 ROKU**

Jednostka organizacyjna	Dział	Rozdz.	Przychody	Wydatki razem, w tym		
					bieżące	majątkowe
Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Ogrodzieńcu	801	80101	29 450,00	29 450,00	29 450,00	
	801	80104	30 000,00	30 000,00	30 000,00	
	801	80148	205 000,00	205 000,00	205 000,00	
Szkoły Podstawowej w Ryczowie	801	80101	39 000,00	39 000,00	39 000,00	
	801	80103	2 000,00	2 000,00	2 000,00	
	801	80148	67 000,00	67 000,00	67 000,00	
Szkoły Podstawowej w Gieble	801	80101	39 000,00	39 000,00	39 000,00	
	801	80103	5 000,00	5 000,00	5 000,00	
	801	80148	65 000,00	65 000,00	65 000,00	
Gimnazjum w Ogrodzieńcu	801	80110	32 000,00	32 000,00	32 000,00	
	801	80148	55 000,00	55 000,00	55 000,00	
Ogółem			568 450,00	568 450,00	568 450,00	

dochody w dz. 801 rozdz. 80101 – odpłatność rodziców na „Zielone Szkoły” , czynsze, darowizny, wydatki na pobyt dzieci na wypoczynek w ramach „Zielonych Szkół”, różne zakupy

dochody w dz. 801 rozdz. 80103 – opłata stała za pobyt dziecka w kl. „0”

dochody w dz. 801 rozdz. 80104 – opłata stała za pobyt dziecka w przedszkolu

dochody w dz. 801 rozdz. 80110 – odpłatność za dzierżawę pomieszczeń hali i gimnazjum, wydatki na utrzymanie pomieszczeń

dochody w dz. 801 rozdz. 80148 – odpłatność za wyżywienie w stołówce szkolnej , zakup środków żywności

Karta uzgodnień do projektu uchwały w sprawie:

**w sprawie zmian w planach przychodów, dochodów ,rozchodów i wydatków w budżecie
Gminy Ogrodzieniec na 2017 rok**

Funkcja	Podpis
Burmistrz	
Skarbnik	
Sekretarz	
Radca Prawny	
Kierownik komórki merytorycznej	

UCHWAŁA NR/2017
RADY MIEJSKIEJ W OGRODZIENCU
z dnia 29 sierpnia 2017 roku

w sprawie **zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Ogrodzieniec**
na lata 2017 – 2026

Na podstawie art. 229, art. 231 ust.1 i art. 232 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (tekst jednolity z 2016 roku Dz. U. poz. 1870 z późniejszymi zm.), Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 10 stycznia 2013 roku w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej jednostki samorządu terytorialnego (Dz. U. Nr 86 z 2013 roku z późniejszymi zmianami)

Rada Miejska uchwala co następuje:

§ 1

Dokonuje się zmian w Załączniku Nr 1 do Uchwały Nr XXXIII/262/2016 z dnia 28 grudnia 2016 roku w sprawie uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Ogrodzieniec na lata 2017 – 2026.

Wieloletnia Prognoza Finansowa Gminy Ogrodzieniec otrzymuje nowe brzmienie zgodnie z Załącznikiem Nr 1 do niniejszej uchwały.

§ 2

Dokonuje się zmian w Załączniku Nr 2 do Uchwały Nr XXXIII/262/2016 z dnia 28 grudnia 2016 roku „Wykaz przedsięwzięć do WPF”.

Załącznik Nr 2 „Wykaz przedsięwzięć do WPF” otrzymuje nowe brzmienie zgodnie z załącznikiem Nr 2 do niniejszej uchwały.

§ 3

Dokonuje się zmian w Załączniku Nr 3 do Uchwały Nr XXXIII/262/2016 z dnia 28 grudnia 2016 roku „Objaśnienia wartości przyjętych w Wieloletniej Prognozie Finansowej na lata 2017 – 2026”

„Objaśnienia wartości przyjętych w Wieloletniej Prognozie Finansowej na lata 2017 – 2026” uzupełnia się o zapisy zgodne z Załącznikiem Nr 3 do niniejszej uchwały.

§ 4

Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta i Gminy Ogrodzieniec.

§ 5

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Karta uzgodnień do projektu uchwały w sprawie:

w sprawie **zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Ogrodzieniec na lata 2017 – 2026**

Funkcja	Podpis
Burmistrz	
Skarbnik	
Sekretarz	
Radca Prawny	
Kierownik komórki merytorycznej	

Uzasadnienie merytoryczne (jeśli potrzebne):

Uzasadnienie

W związku z podjętą uchwałą o emisji obligacji na łączną kwotę 6 600 000,00 zł na lata 2017 -2020 ulega zmianie okres planowanego wykupu obligacji w latach 2027 - 2032 i wydłuża się okres spłaty długu.

Dotychczasowe brzmienie Uchwały „Wieloletnia Prognoza Finansowa Gminy Ogrodzieniec na lata 2017 – 2026” zastępuje się nowym brzmieniem „Wieloletnia Prognoza Finansowa Gminy Ogrodzieniec na lata 2017 – 2032”.

Wieloletnia Prognoza Finansowa

1)

ZAŁĄCZNIK NR 1 DO UCHWAŁY RM NR Z DNIA 29.08.2017 W SPRAWIE ZMIANY WPF GMINY OGRODZIEC

Wyszczególnienie	Dochody ogółem ^x	z tego:										
		Dochody bieżące ^x	w tym:						Dochody majątkowe ^x	w tym:		
			dochody z tytułu udziału we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych	dochody z tytułu udziału we wpływach z podatku dochodowego od osób prawnych	podatki i opłaty ³⁾	w tym:		z subwencji ogólnej		z tytułu dotacji i środków przeznaczonych na cele bieżące	ze sprzedaży majątku ^x	z tytułu dotacji oraz środków przeznaczonych na inwestycje
						z podatku od nieruchomości						
Lp	1	1.1	1.1.1	1.1.2	1.1.3	1.1.3.1	1.1.4	1.1.5	1.2	1.2.1	1.2.2	
Formuła	[1.1]+[1.2]											
2017	43 970 699,70	30 931 717,09	7 593 110,00	30 000,00	8 856 492,99	4 160 570,29	7 502 827,00	6 919 287,10	13 038 982,61	981 000,00	12 037 982,61	
2018	35 783 410,26	31 140 000,00	7 685 000,00	13 000,00	8 642 000,00	4 100 000,00	7 800 000,00	7 000 000,00	4 643 410,26	1 500 000,00	3 143 410,26	
2019	32 746 000,00	31 746 000,00	7 838 000,00	14 000,00	8 883 000,00	4 190 000,00	7 971 000,00	7 040 000,00	1 000 000,00	1 000 000,00	0,00	
2020	32 718 000,00	32 218 000,00	8 033 000,00	15 000,00	8 900 000,00	4 250 000,00	8 170 000,00	7 100 000,00	500 000,00	500 000,00	0,00	
2021	32 939 000,00	32 639 000,00	8 193 000,00	16 000,00	8 970 000,00	4 260 000,00	8 330 000,00	7 130 000,00	300 000,00	300 000,00	0,00	
2022	33 223 000,00	33 023 000,00	8 356 000,00	17 000,00	9 000 000,00	4 315 000,00	8 490 000,00	7 160 000,00	200 000,00	200 000,00	0,00	
2023	33 611 000,00	33 411 000,00	8 523 000,00	18 000,00	9 070 000,00	4 350 000,00	8 600 000,00	7 200 000,00	200 000,00	200 000,00	0,00	
2024	34 220 000,00	34 020 000,00	8 690 000,00	20 000,00	9 200 000,00	4 450 000,00	8 770 000,00	7 340 000,00	200 000,00	200 000,00	0,00	
2025	34 679 000,00	34 579 000,00	8 863 000,00	22 000,00	9 269 000,00	4 510 000,00	8 945 000,00	7 480 000,00	100 000,00	100 000,00	0,00	
2026	35 184 000,00	35 084 000,00	9 040 000,00	24 000,00	9 300 000,00	4 600 000,00	9 100 000,00	7 620 000,00	100 000,00	100 000,00	0,00	
2027	35 400 000,00	35 300 000,00	9 076 000,00	24 000,00	9 350 000,00	4 650 000,00	9 150 000,00	7 700 000,00	100 000,00	100 000,00	0,00	
2028	35 600 000,00	35 500 000,00	9 176 000,00	24 000,00	9 400 000,00	4 650 000,00	9 200 000,00	7 700 000,00	100 000,00	100 000,00	0,00	
2029	35 800 000,00	35 700 000,00	9 226 000,00	24 000,00	9 450 000,00	4 700 000,00	9 300 000,00	7 700 000,00	100 000,00	100 000,00	0,00	
2030	36 000 000,00	35 900 000,00	9 326 000,00	24 000,00	9 500 000,00	4 720 000,00	9 350 000,00	7 700 000,00	100 000,00	100 000,00	0,00	
2031	36 000 000,00	36 000 000,00	9 376 000,00	24 000,00	9 500 000,00	4 720 000,00	9 350 000,00	7 750 000,00	0,00	0,00	0,00	
2032	36 200 000,00	36 200 000,00	9 426 000,00	24 000,00	9 600 000,00	4 720 000,00	9 400 000,00	7 750 000,00	0,00	0,00	0,00	

- 1) Wzór może być stosowany także w układzie pionowym, w którym poszczególne pozycje są przedstawione w kolumnach, a lata w wierszach.
- 2) Zgodnie z art. 227 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r. poz. 885 z póź. zm.) zwanej dalej „ustawą”, wieloletnia prognoza finansowa obejmuje okres roku budżetowego oraz co najmniej trzech kolejnych lat. W sytuacji dłuższego okresu prognozowania finansowego wzór stosuje się także dla lat wykraczających poza minimalny (4 letni) okres prognozy, wynikający z art. 227 ustawy.
- 3) W pozycji wykazuje się kwoty wszystkich podatków i opłat pobieranych przez jednostki samorządu terytorialnego, a nie tylko podatków i opłat lokalnych.

Wyszczególnienie	Wydatki ogółem ^x	z tego:								Wydatki majątkowe ^x
		Wydatki bieżące ^x	w tym:					w tym:		
			z tytułu poręczeń i gwarancji ^x	w tym:	na spłatę przyjętych zobowiązań samodzielnego publicznego zakładu opieki zdrowotnej przekształconego na zasadach określonych w przepisach o działalności leczniczej, w wysokości w jakiej nie podlegają sfinansowaniu dotacją z budżetu państwa ⁴⁾	wydatki na obsługę długu ^x	odsetki i dyskonto określone w art. 243 ust. 1 ustawy ^x	w tym:		
				gwarancje i poręczenia podlegające wyłączeniu z limitu spłaty zobowiązań, o którym mowa w art. 243 ustawy ^x				odsetki i dyskonto podlegające wyłączeniu z limitu spłaty zobowiązań, o którym mowa w art. 243 ustawy, w terminie nie dłuższym niż 90 dni po zakończeniu programu, projektu lub zadania i otrzymaniu refundacji z tych środków (bez odsetek i dyskonta od zobowiązań na wkład krajowy) ^x	odsetki i dyskonto podlegające wyłączeniu z limitu spłaty zobowiązań, o którym mowa w art. 243 ustawy, z tytułu zobowiązań zaciągniętych na wkład krajowy ^x	
Lp	2	2.1	2.1.1	2.1.1.1	2.1.2	2.1.3	2.1.3.1	2.1.3.1.1	2.1.3.1.2	2.2
Formuła	[2.1] + [2.2]									
2017	47 264 673,05	30 787 231,53	0,00	0,00	0,00	244 000,00	244 000,00	0,00	113 000,00	16 477 441,52
2018	39 283 410,26	30 599 000,00	0,00	0,00	0,00	376 000,00	376 000,00	0,00	104 000,00	8 684 410,26
2019	33 246 000,00	30 759 000,00	0,00	0,00	x	425 000,00	425 000,00	0,00	93 000,00	2 487 000,00
2020	32 318 000,00	31 318 000,00	0,00	0,00	x	414 000,00	414 000,00	0,00	85 000,00	1 000 000,00
2021	31 639 000,00	31 139 000,00	0,00	0,00	x	390 000,00	390 000,00	0,00	73 000,00	500 000,00
2022	31 923 000,00	31 623 000,00	0,00	0,00	x	351 000,00	351 000,00	0,00	61 000,00	300 000,00
2023	32 211 000,00	31 911 000,00	0,00	0,00	x	307 000,00	307 000,00	0,00	49 000,00	300 000,00
2024	33 120 000,00	32 320 000,00	0,00	0,00	x	264 000,00	264 000,00	0,00	36 000,00	800 000,00
2025	33 579 000,00	32 879 000,00	0,00	0,00	x	231 000,00	231 000,00	0,00	24 000,00	700 000,00
2026	34 084 000,00	33 184 000,00	0,00	0,00	x	214 000,00	214 000,00	0,00	12 000,00	900 000,00
2027	34 400 000,00	33 600 000,00	0,00	0,00	x	168 000,00	168 000,00	0,00	0,00	800 000,00
2028	34 600 000,00	34 000 000,00	0,00	0,00	x	138 000,00	138 000,00	0,00	0,00	600 000,00
2029	34 800 000,00	34 400 000,00	0,00	0,00	x	108 000,00	108 000,00	0,00	0,00	400 000,00
2030	34 800 000,00	34 600 000,00	0,00	0,00	x	72 000,00	72 000,00	0,00	0,00	200 000,00
2031	34 800 000,00	34 800 000,00	0,00	0,00	x	36 000,00	36 000,00	0,00	0,00	0,00
2032	35 000 000,00	35 000 000,00	0,00	0,00	x	18 000,00	18 000,00	0,00	0,00	0,00

4) W pozycji wykazuje się kwoty dla lat budżetowych 2013-2018.

Wyszczególnienie	Wynik budżetu ^x	Przychody budżetu ^x	z tego:							
			Nadwyżka budżetowa z lat ubiegłych	w tym:	Wolne środki, o których mowa w art. 217 ust.2 pkt 6 ustawy ^x	w tym:	Kredyty, pożyczki, emisja papierów wartościowych ^x	w tym:	Inne przychody niezwiązane z zaciąganiem ⁵⁾ długu ^x	w tym:
				na pokrycie deficytu ^x budżetu		na pokrycie deficytu ^x budżetu		na pokrycie deficytu ^x budżetu		na pokrycie deficytu ^x budżetu
Lp	3	4	4.1	4.1.1	4.2	4.2.1	4.3	4.3.1	4.4	4.4.1
Formuła	[1]-[2]	[4.1] + [4.2] + [4.3] + [4.4]								
2017	-3 293 973,35	4 740 543,64	0,00	0,00	1 240 543,64	1 240 543,64	3 500 000,00	2 053 429,71	0,00	0,00
2018	-3 500 000,00	3 900 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	3 900 000,00	3 500 000,00	0,00	0,00
2019	-500 000,00	1 000 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1 000 000,00	500 000,00	0,00	0,00
2020	400 000,00	900 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	900 000,00	0,00	0,00	0,00
2021	1 300 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2022	1 300 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2023	1 400 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2024	1 100 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2025	1 100 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2026	1 100 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2027	1 000 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2028	1 000 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2029	1 000 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2030	1 200 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2031	1 200 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2032	1 200 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

5) W pozycji wykazuje się w szczególności kwoty przychodów z tytułu prywatyzacji majątku oraz spłaty pożyczek udzielonych ze środków jednostki.

Wyszczególnienie	Rozchody budżetu ^x	z tego:					Inne rozchody niezwiązane ze spłatą długu
		Spłaty rat kapitałowych kredytów i pożyczek oraz wykup papierów wartościowych ^x	w tym:			w tym łączna kwota przypadających na dany rok kwot ustawowych wyłączeń z limitu spłaty zobowiązań, o którym mowa w art. 243 ustawy	
			z tego:				
			kwota przypadających na dany rok kwot ustawowych wyłączeń określonych w art. 243 ust. 3 ustawy ^x	kwota przypadających na dany rok kwot ustawowych wyłączeń określonych w art. 243 ust. 3a ustawy ^x	kwota przypadających na dany rok kwot ustawowych wyłączeń innych niż określone w art. 243 ustawy ⁶⁾ ^x		
Lp	5	5.1	5.1.1	5.1.1.1	5.1.1.2	5.1.1.3	5.2
Formuła	[5.1] + [5.2]		[5.1.1.1] + [5.1.1.2] + [5.1.1.3]				
2017	1 446 570,29	1 446 570,29	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2018	400 000,00	400 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2019	500 000,00	500 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2020	1 300 000,00	1 300 000,00	250 000,00	0,00	250 000,00	0,00	0,00
2021	1 300 000,00	1 300 000,00	250 000,00	0,00	250 000,00	0,00	0,00
2022	1 300 000,00	1 300 000,00	250 000,00	0,00	250 000,00	0,00	0,00
2023	1 400 000,00	1 400 000,00	250 000,00	0,00	250 000,00	0,00	0,00
2024	1 100 000,00	1 100 000,00	280 000,00	0,00	280 000,00	0,00	0,00
2025	1 100 000,00	1 100 000,00	330 000,00	0,00	330 000,00	0,00	0,00
2026	1 100 000,00	1 100 000,00	330 000,00	0,00	330 000,00	0,00	0,00
2027	1 000 000,00	1 000 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2028	1 000 000,00	1 000 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2029	1 000 000,00	1 000 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2030	1 200 000,00	1 200 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2031	1 200 000,00	1 200 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2032	1 200 000,00	1 200 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

6) W pozycji wykazuje się w szczególności wyłączenia wynikające z art. 36 ustawy z dnia 7 grudnia 2012 r. o zmianie niektórych ustaw w związku z realizacją ustawy budżetowej (Dz.U. poz. 1456 oraz z 2013 r. poz. 1199) oraz kwoty wykupu obligacji przychodowych.

Wyszczególnienie	Kwota długu ^x	Kwota zobowiązań wynikających z przejęcia przez jednostkę samorządu terytorialnego zobowiązań po likwidowanych i przekształcanych jednostkach zaliczanych do sektora finansów publicznych	Relacja zrównoważenia wydatków bieżących, o której mowa w art. 242 ustawy	
			Różnica między dochodami bieżącymi a wydatkami bieżącymi	Różnica między dochodami bieżącymi, skorygowanymi o środki ⁷⁾ a wydatkami bieżącymi, pomniejszonymi o wydatki ⁸⁾
Lp	6	7	8.1	8.2
Formuła			[1.1] - [2.1]	[1.1] + [4.1] + [4.2] - ([2.1] - [2.1.2])
2017	10 300 000,00	0,00	144 485,56	1 385 029,20
2018	13 800 000,00	0,00	541 000,00	541 000,00
2019	14 300 000,00	0,00	987 000,00	987 000,00
2020	13 900 000,00	0,00	900 000,00	900 000,00
2021	12 600 000,00	0,00	1 500 000,00	1 500 000,00
2022	11 300 000,00	0,00	1 400 000,00	1 400 000,00
2023	9 900 000,00	0,00	1 500 000,00	1 500 000,00
2024	8 800 000,00	0,00	1 700 000,00	1 700 000,00
2025	7 700 000,00	0,00	1 700 000,00	1 700 000,00
2026	6 600 000,00	0,00	1 900 000,00	1 900 000,00
2027	5 600 000,00	0,00	1 700 000,00	1 700 000,00
2028	4 600 000,00	0,00	1 500 000,00	1 500 000,00
2029	3 600 000,00	0,00	1 300 000,00	1 300 000,00
2030	2 400 000,00	0,00	1 300 000,00	1 300 000,00
2031	1 200 000,00	0,00	1 200 000,00	1 200 000,00
2032	0,00	0,00	1 200 000,00	1 200 000,00

7) Skorygowanie o środki określone w przepisach dotyczy w szczególności powiększenia o nadwyżkę budżetową z lat ubiegłych, zgodnie z art. 242 ustawy.

8) Pomniejszenie wydatków bieżących, zgodnie z art. 36 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 7 grudnia 2012 r. o zmianie niektórych ustaw w związku z realizacją ustawy budżetowej, dotyczy lat 2013-2015.

Wyszczególnienie	Wskaźnik spłaty zobowiązań								
	Wskaźnik planowanej łącznej kwoty spłaty zobowiązań, o której mowa w art. 243 ust. 1 ustawy do dochodów, bez uwzględnienia zobowiązań związku współtworzonego przez jednostkę samorządu terytorialnego i bez uwzględnienia ustawowych wyłączeń przypadających na dany rok.	Wskaźnik planowanej łącznej kwoty spłaty zobowiązań, o której mowa w art. 243 ust. 1 ustawy do dochodów, bez uwzględnienia zobowiązań związku współtworzonego przez jednostkę samorządu terytorialnego, po uwzględnieniu ustawowych wyłączeń przypadających na dany rok	Kwota zobowiązań związku współtworzonego przez jednostkę samorządu terytorialnego przypadających do spłaty w danym roku budżetowym, podlegająca doliczeniu zgodnie z art. 244 ustawy	Wskaźnik planowanej łącznej kwoty spłaty zobowiązań, o której mowa w art. 243 ust. 1 ustawy do dochodów, po uwzględnieniu zobowiązań związku współtworzonego przez jednostkę samorządu terytorialnego oraz po uwzględnieniu ustawowych wyłączeń przypadających na dany rok	Wskaźnik dochodów powiększonych o dochody ze sprzedaży majątku oraz pomniejszonych o wydatki bieżące, do dochodów budżetu, ustalony dla danego roku (wskaźnik x jednoroczny)	Dopuszczalny wskaźnik spłaty zobowiązań określony w art. 243 ustawy, po uwzględnieniu ustawowych 9) wyłączeń, obliczony w oparciu o plan 3 kwartału roku poprzedzającego pierwszy rok prognozy (wskaźnik ustalony w oparciu o średnią arytmetyczną z 3 x poprzednich lat)	Dopuszczalny wskaźnik spłaty zobowiązań określony w art. 243 ustawy, po uwzględnieniu ustawowych wyłączeń, obliczony w oparciu o wykonanie roku poprzedzającego pierwszy rok prognozy (wskaźnik ustalony w oparciu o średnią arytmetyczną z 3 x poprzednich lat)	Informacja o spełnieniu wskaźnika spłaty zobowiązań określonego w art. 243 ustawy, po uwzględnieniu zobowiązań związku współtworzonego przez jednostkę samorządu terytorialnego oraz po uwzględnieniu ustawowych wyłączeń, obliczonego w oparciu o plan 3 kwartałów roku poprzedzającego rok budżetowy	Informacja o spełnieniu wskaźnika spłaty zobowiązań określonego w art. 243 ustawy, po uwzględnieniu zobowiązań związku współtworzonego przez jednostkę samorządu terytorialnego oraz po uwzględnieniu ustawowych wyłączeń, obliczonego w oparciu o wykonanie roku poprzedzającego rok budżetowy
Lp	9.1	9.2	9.3	9.4	9.5	9.6	9.6.1	9.7	9.7.1
Formuła	$\frac{[(2.1.1.) + (2.1.3.1.) + (5.1.)]}{[1]}$	$\frac{((2.1.1.) - (2.1.1.1)) + ((2.1.3.1.) - (2.1.3.1.1)) - (2.1.3.1.2)) + ((5.1.) - (5.1.1))}{(0) - (1) - (5.1.1)}$		$\frac{((2.1.1.) + (2.1.1.1)) + ((2.1.3.1.) - (2.1.3.1.1)) + ((5.1.) - (5.1.1))}{(2.1.3.1.2)) + ((5.1.) - (5.1.1)) + ((1) - (1.1.1))}$	$\frac{(((1.1.) - (1.1.1.1)) + (1.2.1.) - (2.1.) - (2.1.2.) - (1.5.2.))}{((1) - (1.1.1))}$	średnia z trzech poprzednich lat [9.5]	średnia z trzech poprzednich lat [9.5]	[9.6] – [9.4]	[9.6.1] – [9.4]
2017	3,84%	3,59%	0,00	3,59%	2,56%	5,93%	7,59%	TAK	TAK
2018	2,17%	1,88%	0,00	1,88%	5,70%	3,85%	5,52%	TAK	TAK
2019	2,82%	2,54%	0,00	2,54%	6,07%	3,48%	5,15%	TAK	TAK
2020	5,24%	4,21%	0,00	4,21%	4,28%	4,78%	4,78%	TAK	TAK
2021	5,13%	4,15%	0,00	4,15%	5,46%	5,35%	5,35%	TAK	TAK
2022	4,97%	4,03%	0,00	4,03%	4,82%	5,27%	5,27%	TAK	TAK
2023	5,08%	4,19%	0,00	4,19%	5,06%	4,85%	4,85%	TAK	TAK
2024	3,99%	3,06%	0,00	3,06%	5,55%	5,11%	5,11%	TAK	TAK
2025	3,84%	2,82%	0,00	2,82%	5,19%	5,14%	5,14%	TAK	TAK
2026	3,73%	2,76%	0,00	2,76%	5,68%	5,27%	5,27%	TAK	TAK
2027	3,30%	3,30%	0,00	3,30%	5,08%	5,47%	5,47%	TAK	TAK
2028	3,20%	3,20%	0,00	3,20%	4,49%	5,32%	5,32%	TAK	TAK
2029	3,09%	3,09%	0,00	3,09%	3,91%	5,08%	5,08%	TAK	TAK
2030	3,53%	3,53%	0,00	3,53%	3,89%	4,49%	4,49%	TAK	TAK
2031	3,43%	3,43%	0,00	3,43%	3,33%	4,10%	4,10%	TAK	TAK
2032	3,36%	3,36%	0,00	3,36%	3,31%	3,71%	3,71%	TAK	TAK

9) W pozycji wykazuje się szczególności wyłączenia wynikające z art. 36 ustawy z dnia 7 grudnia 2012 r. o zmianie niektórych ustaw w związku z realizacją ustawy budżetowej oraz wyłączenia związane z emisją obligacji przychodowych. Identyczne wyłączenia dotyczą pozycji 9.6.1.

Wyszczególnienie	Przeznaczenie prognozowanej nadwyżki budżetowej ¹⁰⁾	Informacje uzupełniające o wybranych rodzajach wydatków budżetowych										
		w tym na:		z tego:						Wydatki inwestycyjne kontynuowane ¹²⁾	Nowe wydatki inwestycyjne ¹³⁾	Wydatki majątkowe w formie dotacji
		Splaty kredytów, pożyczek i wykup papierów wartościowych	Wydatki bieżące na wynagrodzenia i składki od nich naliczane	Wydatki związane z funkcjonowaniem organów jednostki samorządu terytorialnego ¹¹⁾	Wydatki objęte limitem, o którym mowa w art. 226 ust. 3 pkt 4 ustawy	bieżące	majątkowe					
Lp	10	10.1	11.1	11.2	11.3	11.3.1	11.3.2	11.4	11.5	11.6		
Formuła					[11.3.1] + [11.3.2]							
2017	0,00	0,00	13 499 828,28	3 163 870,59	13 466 645,65	820 214,20	12 646 431,45	12 646 431,45	3 160 661,72	670 348,35		
2018	0,00	0,00	0,00	0,00	5 561 531,09	710 034,76	4 851 496,33	0,00	0,00	0,00		
2019	0,00	0,00	0,00	0,00	144 451,38	144 451,38	0,00	0,00	0,00	0,00		
2020	400 000,00	400 000,00	0,00	0,00	112 870,38	112 870,38	0,00	0,00	0,00	0,00		
2021	1 300 000,00	1 300 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
2022	1 300 000,00	1 300 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
2023	1 400 000,00	1 400 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
2024	1 100 000,00	1 100 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
2025	1 100 000,00	1 100 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
2026	1 100 000,00	1 100 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
2027	1 000 000,00	1 000 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
2028	1 000 000,00	1 000 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
2029	1 000 000,00	1 000 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
2030	1 200 000,00	1 200 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
2031	1 200 000,00	1 200 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
2032	1 200 000,00	1 200 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		

10) Przeznaczenie nadwyżki budżetowej, inne niż splaty kredytów, pożyczek i wykup papierów wartościowych, wymaga określenia w objaśnieniach do wieloletniej prognozy finansowej.

11) W pozycji wykazuje się kwoty wydatków w ramach zadań własnych klasyfikowanych w dziale 750- Administracja publiczna w rozdziałach właściwych dla organów i urzędów jednostki samorządu terytorialnego (rozdziały od 75017 do 75023).

12) W pozycji wykazuje się wartość inwestycji rozpoczętych co najmniej w poprzednim roku budżetowym, którego dotyczy kolumna.

13) W pozycji wykazuje się wartość nowych inwestycji, które planuje się rozpocząć w roku, którego dotyczy kolumna.

Wyszczególnienie	Finansowanie programów, projektów lub zadań realizowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy								
	Dochody bieżące na programy, projekty lub zadania finansowane z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy	w tym:		Dochody majątkowe na programy, projekty lub zadania finansowane z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy	w tym:		Wydatki bieżące na programy, projekty lub zadania finansowane z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy	w tym:	
		środki określone w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy	w tym:		środki określone w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy	w tym:		finansowane środkami określonymi w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy	Wydatki bieżące na realizację programu, projektu lub zadania wynikające wyłącznie z zawartych umów z podmiotem dysponującym środkami, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy
			środki określone w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy wynikające wyłącznie z zawartych umów na realizację programu, projektu lub zadania ¹⁴⁾			środki określone w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy wynikające wyłącznie z zawartych umów na realizację programu, projektu lub zadania			
Lp	12.1	12.1.1	12.1.1.1	12.2	12.2.1	12.2.1.1	12.3	12.3.1	12.3.2
Formuła									
2017	0,00	0,00	0,00	11 087 982,61	11 087 982,61	11 087 982,61	0,00	0,00	0,00
2018	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2019	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2020	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2021	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2022	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2023	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2024	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2025	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2026	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2027	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2028	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2029	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2030	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2031	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2032	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

14) W pozycji 12.1.1.1, 12.2.1.1, 12.3.2, 12.4.2., 12.5.1, 12.6.1, 12.7.1 oraz 12.8.1. wykazuje się wyłącznie kwoty wynikające z umów na realizację programu, projektu lub zadania zawartych na dzień uchwalenia prognozy, a nieplanowanych do zawarcia w okresie prognozy.

Wyszczególnienie	Wydatki majątkowe na programy, projekty lub zadania finansowane z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy	w tym:		Wydatki majątkowe na realizację programu, projektu lub zadania wynikające wyłącznie z zawartych umów z podmiotem dysponującym środkami, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy	Wydatki na wkład krajowy w związku z umową na realizację programu, projektu lub zadania finansowanego z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy bez względu na stopień finansowania tymi środkami	w tym:		Wydatki na wkład krajowy w związku z zawartą umową na realizację programu, projektu lub zadania finansowanego w co najmniej 60% środkami, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy ¹⁵⁾	w tym:		Przychody z tytułu kredytów, pożyczek, emisji papierów wartościowych powstające w związku z umową na realizację programu, projektu lub zadania finansowanego z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy bez względu na stopień finansowania tymi środkami	w tym:	
		finansowane środkami określonymi w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy				w związku z już zawartą umową na realizację programu, projektu lub zadania			w związku z już zawartą umową na realizację programu, projektu lub zadania			w związku z już zawartą umową na realizację programu, projektu lub zadania	
Lp	12.4	12.4.1	12.4.2	12.5	12.5.1	12.6	12.6.1	12.7	12.7.1				
Formuła													
2017	13 028 953,17	11 087 982,61	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1 514 000,00	1 514 000,00				
2018	4 851 496,33	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00				
2019	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00				
2020	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00				
2021	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00				
2022	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00				
2023	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00				
2024	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00				
2025	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00				
2026	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00				
2027	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00				
2028	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00				
2029	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00				
2030	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00				
2031	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00				
2032	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00				

15) Przez program, projekt lub zadanie finansowane w co najmniej 60% środkami, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy, należy rozumieć także taki program, projekt lub zadanie przynoszące dochód, dla których poziom finansowania ze środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy, ustala się po odliczeniu zdyskontowanego dochodu obliczanego zgodnie z przepisami Unii Europejskiej dotyczącymi takiego programu, projektu lub zadania.

Wyszczególnienie	Kwoty dotyczące przejęcia i spłaty zobowiązań po samodzielnych publicznych zakładach opieki zdrowotnej oraz pokrycia ujemnego wyniku								
	Przychody z tytułu kredytów, pożyczek, emisji papierów wartościowych powstające w związku z zawartą po dniu 1 stycznia 2013 r. umową na realizację programu, projektu lub zadania finansowanego w co najmniej 60% środkami, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy	w tym:	Kwota zobowiązań wynikających z przejęcia przez jednostkę samorządu terytorialnego zobowiązań po likwidowanych i przekształconych samodzielnych zakładach opieki zdrowotnej	Dochody budżetowe z tytułu dotacji celowej z budżetu państwa, o której mowa w art. 196 ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej (Dz. U. z 2013 r. poz. 217, z późn. zm.)	Wysokość zobowiązań podlegających umorzeniu, o którym mowa w art. 190 ustawy o działalności leczniczej	Wydatki na spłatę przejętych zobowiązań samodzielnego publicznego zakładu opieki zdrowotnej przekształconego na zasadach określonych w przepisach o działalności leczniczej	Wydatki na spłatę przejętych zobowiązań samodzielnego publicznego zakładu opieki zdrowotnej likwidowanego na zasadach określonych w przepisach o działalności leczniczej	Wydatki na spłatę zobowiązań samodzielnego publicznego zakładu opieki zdrowotnej przejętych do końca 2011 r. na podstawie przepisów o zakładach opieki zdrowotnej	Wydatki bieżące na pokrycie ujemnego wyniku finansowego samodzielnego publicznego zakładu opieki zdrowotnej
		w związku z już zawartą umową na realizację programu, projektu lub zadania							
Lp	12.8	12.8.1	13.1	13.2	13.3	13.4	13.5	13.6	13.7
Formuła									
2017	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2018	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2019	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2020	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2021	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2022	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2023	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2024	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2025	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2026	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2027	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2028	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2029	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2030	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2031	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2032	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Wyszczególnienie	Dane uzupełniające o długu i jego spłacie						
	Spłaty rat kapitałowych oraz wykup papierów wartościowych, o których mowa w pkt. 5.1., wynikające wyłącznie z tytułu zobowiązań już zaciągniętych ^x	Kwota długu, którego planowana spłata dokona się z wydatków budżetu ^x	Wydatki zmniejszające dług ^x	w tym:			Wynik operacji niekasowych wpływających na kwotę długu (m.in. umorzenia, różnice kursowe) ^x
				spłata zobowiązań wymagalnych z lat poprzednich, innych niż w poz. 14.3.3 ^x	związane z umowami zaliczanymi do tytułów dłużnych wliczanych do państwowego długu publicznego	wypłaty z tytułu wymagalnych poręczeń i gwarancji ^x	
Lp	14.1	14.2	14.3	14.3.1	14.3.2	14.3.3	14.4
Formuła							
2017	886 000,00	0,00	6 467,20	0,00	0,00	0,00	0,00
2018	400 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2019	500 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2020	400 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2021	400 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2022	400 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2023	473 570,29	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2024	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2025	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2026	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2027	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2028	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2029	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2030	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2031	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2032	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

* Informacja o spełnieniu wskaźnika spłaty zobowiązań określonego w art. 243 ustawy po uwzględnieniu zobowiązań związku współtworzonego przez jednostkę samorządu terytorialnego, oraz po uwzględnieniu ustawowych wyłączeń zostanie automatycznie wygenerowana przez aplikację wskazaną przez Ministra Finansów, o której mowa w § 4 ust. 1 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 10 stycznia 2013 r. w sprawie wieloletniej prognozy finansowej jednostki samorządu terytorialnego (Dz U poz 86, z późn zm). Automatyyczne wyciszenia danych na podstawie wartości historycznych i prognozowanych przez jednostkę samorządu terytorialnego dotyczą w szczególności także poz. 9.6.-9.6.1 i pozycji z sekcji nr 16.

** Należy wskazać jedną z następujących podstaw prawnych: art. 240a ust. 4 / art. 240a ust. 8 / art. 240b ustawy określającą procedurę jaką objęta jest jednostka samorządu terytorialnego.

x - pozycje oznaczone symbolem „x” sporządza się na okres, na który zaciągnięto oraz planuje się zaciągnąć zobowiązania dłużne (prognoza kwoty długu). Okres ten nie podlega wydłużeniu w sytuacji planowania wydatków z tytułu niewymagalnych poręczeń i gwarancji. W przypadku planowania wydatków z tytułu niewymagalnych poręczeń i gwarancji w okresie dłuższym niż okres, na który zaciągnięto oraz planuje się zaciągnąć zobowiązania dłużne, informację o wydatkach z tytułu niewymagalnych poręczeń i gwarancji, wykraczających poza wspomniany okres, należy zamieścić w objaśnieniach do wieloletniej prognozy finansowej. W przypadku, gdy kwoty wydatków wynikające z limitów wydatków na przedsięwzięcia wykraczają poza okres prognozy kwoty długu to pozycje oznaczone symbolem „x” sporządza się do ostatniego roku, na który ustalono limit wydatków na realizację przedsięwzięć

16) Pozycje sekcji 15 są wykazywane wyłącznie przez jednostki samorządu terytorialnego emitujące obligacje przychodowe.

17) Pozycje sekcji 16 wykazują wyłącznie jednostki objęte procedurą wynikającą z art. 240a lub art. 240b ustawy

**Objaśnienia zmian wprowadzonych do WPF
w okresie od 28.06.2017r. – 29.08.2017r.**

DOCHODY

W okresie od 28.06.2017r. do dnia 29.08.2017r. wprowadzono następujące zmiany w planach dochodów w budżecie gminy mające wpływ na zmiany WPF tj.:

- Zarządzeniem Burmistrza Nr 417/2017 z dnia 30.06.2017r. zwiększono plan dochodów ogółem o kwotę **2 535,00 zł** z tytułu dotacji celowej na realizację zadań zleconych w dziale 750 rozdz. 75011 ;
- Zarządzeniem Burmistrza Nr 420/2017 z dnia 12.07.2017 zwiększono plan dochodów ogółem o kwotę **95 338,55 zł** z tytułu dotacji celowych na realizację zadań zleconych z tego:
 - dz. 852 rozdz. 85215 – o kwotę 67,87 zł ,
 - dz. 801 rozdz. 80101 – o kwotę 71 251,47 zł,
 - dz. 801 rozdz. 80110 – o kwotę 22 699,27 zł,
 - dz. 801 rozdz. 80150 – o kwotę 1 319,94 zł.
- Uchwałą Rady Miejskiej NR XL/316/2017 z dnia 14.07.2017 roku zwiększono plan dochodów ogółem o kwotę **850 000,00 zł** z tyt. dotacji celowej otrzymywanej z samorządu województwa na inwestycje i zakupy inwestycyjne o kwotę 850 000,00 zł w dz. 600 rozdz. 60013 ;
- Zarządzeniem Burmistrza Nr 424/2017 z dnia 26.07.2017 zwiększono plan dochodów ogółem o kwotę 71 002,00 zł z tytułu dotacji celowych w tym:
 - dz. 852 rozdz. 85216 – o kwotę 60 000,00 zł ,
 - dz. 852 rozdz. 85219 – o kwotę 1 002,00 zł ,
 - dz. 852 rozdz. 85214 – o kwotę 10 000,00 zł ,
- Uchwałą Rady Miejskiej NR/2017 z dnia 29.08.2017 zmniejszono plan dochodów ogółem o kwotę 1 528 484,97 zł z tego dochody majątkowe:
 - dz. 801 rozdz. 80104 – o kwotę 659 938,80 zł,
 - dz. 900 rozdz. 90002 – o kwotę 868 546,17 zł,zwiększono plan dochodów ogółem o kwotę 90 570,29 zł z tytułu dochodów bieżących z podatku od nieruchomości od osób fizycznych o kwotę 90 570,29 zł dz.756 rozdz. 75616

Plan dochodów po wprowadzonych zmianach na dzień 29 sierpnia 2017 r. wynosił ogółem **43 970 699,70 zł** w tym dochody bieżące w kwocie **30 931 717,09 zł** i dochody majątkowe w kwocie **13 038 982,61 zł**.

WYDATKI

W okresie od 28.06.2017r. do 29.08.2017r. wprowadzono następujące zmiany w planach wydatków mające wpływ na zmiany wielkości wykazanych w WPF tj.:

- Zarządzeniem Burmistrza Nr 417/2017 z dnia 30.06.2017r.
 - zwiększono plan wydatków na wynagrodzenia o kwotę 800,00zł w dz. 921 rozdz. 92195 a zmniejszono wydatki statutowe o kwotę 800,00 zł;
 - zwiększono plan wydatków majątkowych o kwotę 1 700,00 zł sz. 400 rozdz. 40002 a zmniejszono plan w dziale 758 rozdz. 75818;
 - zwiększono plan wydatków o kwotę 2 535,00 zł jako wydatki bieżące na realizację zadań statutowych o kwotę 2 535,00 zł dz. 750 rozdz. 75011
- Zarządzeniem Burmistrza Nr 420/2017 z dnia 12.07.2017 zwiększono plan wydatków ogółem o kwotę **95 338,55 zł** w tym wydatki bieżące z tego wydatki statutowe: 87 267,41 zł, wydatki z tyt. dotacji na zadania bieżące 8 004,60 oraz świadczenia na rzecz osób fizycznych 66,54 zł:
 - dz. 852 rozdz. 85215 – o kwotę 67,87 zł ,
 - dz. 801 rozdz. 80101 – o kwotę 71 251,47 zł,
 - dz. 801 rozdz. 80110 – o kwotę 22 699,27 zł,
 - dz. 801 rozdz. 80150 – o kwotę 1 319,94 zł.w dziale 900 rozdz. 90001 zmniejszono wydatki bieżące związane z realizacją zadań statutowych o kwotę 3 000,00 zł a zwiększono wydatki majątkowe o kwotę 3 000,00 zł.
- Uchwałą Rady Miejskiej NR XL/316/2017 z dnia 14.07.2017 roku zwiększono plan wydatków ogółem o kwotę **850 000,00 zł** w tym wydatki majątkowe o kwotę 850 000,00 zł w dz. 600 rozdz. 60013 ;
- Zarządzeniem Burmistrza Nr 424/2017 z dnia 26.07.2017 zwiększono plan wydatków ogółem o kwotę 71 002,00 zł z tytułu wydatków bieżących w tym:
 - dz. 852 rozdz. 85216 na świadczenia na rzecz osób fizycznych – o kwotę 60 000,00 zł ,
 - dz. 852 rozdz. 85219 na świadczenia na rzecz osób fizycznych – o kwotę 987,21 zł i na wydatki statutowe - 14,79 zł;
 - dz. 852 rozdz. 85214 na świadczenia na rzecz osób fizycznych – o kwotę 10 000,00 zł ,

zmniejszono plan wydatków bieżących na realizację zadań statutowych o kwotę 10 355,73 zł z rezerwy ogólnej dz. 758 rozdz. 75818 a zwiększono plan wydatków majątkowych o kwotę 10 355,73 zł w dziale 900 rozdz. 90002

- Zarządzeniem Burmistrza Nr 433/2017 z dnia 18.08.2017 r.:
 - zmniejszono plan wydatków ogółem w tym bieżące w dziale 758 rozdz. 75818 z rezerwy ogólnej o kwotę 35 000,00 zł a zwiększono plan wydatków majątkowych o kwotę 35 000,00 zł w dz. 900 rozdz. 90002
 - zmniejszono plan wydatków majątkowych dz. 600 rozdz. 60095 o kwotę 3 961,00 zł a zwiększono plan wydatków statutowych o kwotę 3 961,00 zł w dz. 600 rozdz. 60016;
 - w dziale 851 rozdz. 85154 zmniejszono plan wydatków na wynagrodzenia o kwotę 600,00 zł a zwiększono wydatki statutowe;
 - w dz. 900 rozdz. 90001 zmniejszono wydatki statutowe o kwotę 5 000,00 zł a zwiększono wydatki na wynagrodzenia o kwotę 5 000,00 zł
- Uchwałą Rady Miejskiej NR/2017 z dnia 29.08.2017 zmniejszono plan wydatków ogółem o kwotę 1 528 484,97 zł z tego wydatki majątkowe o kwotę 1 528 484,97 zł :
 - dz. 801 rozdz. 80104 – o kwotę 659 938,80 zł,
 - dz. 900 rozdz. 90002 – o kwotę 868 546,17 zł,zwiększono plan wydatków ogółem o kwotę 10 348,35 zł a zmniejszono wydatki statutowe o kwotę 10 348,35 w dziale 754 rozdz.75412
zwiększono plan wydatków w ramach ponadplanowych dochodów o kwotę 30 000,00 zł:
dz. 900 rozdz. 90019 o kwotę 3 000,00 zł na dotację i dz. 900 rozdz. 90002 o kwotę 27 000,00 zł na wydatki majątkowe;
zwiększono plan wydatków majątkowych o kwotę 300 000,00 zł z emisji nowych obligacji w tym : dz. 801 rozdz. 80104 o kwotę 227 000,00 zł dz. 900 rozdz. 90002 o kwotę 73 000,00 zł.

Plan wydatków po wprowadzonych zmianach na dzień 29.08.2017 r. stanowi kwotę ogółem **47 264 673,05 zł** w tym wydatki bieżące **30 787 231,53 zł** wydatki majątkowe **16 477 441,52 zł**.

PRZYCHODY

Uchwałą Rady Miejskiej NR/2017 z dnia 29.08.2017 zwiększono plan przychodów o kwotę 800 000,00 zł z tyt. emisji obligacji z tego na spłatę wcześniej zaciągniętych kredytów i pożyczek 500 000,00 zł oraz na pokrycie planowanego deficytu 300 000,00 zł

Plan przychodów na dzień 29.08.2017 r. wynosi **4 740 543,64 zł** .

ROZCHODY

Zwiększono plan rozchodów o kwotę 60 570,29 zł z przeznaczeniem na spłatę kredytów zaciągniętych w Banku Spółdzielczym w Skawinie w ramach zwiększenia ponadplanowych dochodów z tyt. podatku od nieruchomości od osób fizycznych .

Ponadto zwiększono plan rozchodów o kwotę 500 000,00 zł z przeznaczeniem na częściową spłatę kredytu zaciągniętego w Banku Spółdzielczym w Skawinie

Plan rozchodów po wprowadzonych zmianach na dzień 29.08.2017 w 2017 roku stanowi kwotę **1 446 570,29 zł.**

Ponadto Rada Miejska podjęła w dniu 29.08.2017 roku uchwałę o emisji obligacji w latach 2018 na kwotę 3 900 000,00, w 2019 roku na kwotę 1 000 000,00 zł oraz w 2020 roku 900 000,00 zł. Celem emisji jest finansowanie planowanego deficytu budżetu oraz spłata wcześniej zaciągniętych kredytów, pożyczek oraz wykup obligacji.

PRZEDSIĘWZIĘCIA

W okresie od 28.06.2017r. do 29.08.2017r. roku Uchwałą Rady dokonano zmian w wykazie przedsięwzięć wprowadzając kontynuację zadania z 2016 roku : „Kompleksowa likwidacja niskiej emisji w budynkach publicznych Gminy Ogrodzieniec”

Ogrodzieniec dn. 18.08.2017

OS.602.1.2.2017

Rada Miejska w Ogrodzieńcu

Zgodnie z art. 18 ust. 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 roku Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2017 r. poz. 519 z późniejszymi zmianami) przedstawiam raport z realizacji programu ochrony środowiska. „Program Ochrony Środowiska dla Gminy Ogrodzieniec na lata 2012-2015 z uwzględnieniem perspektywy do 2019” został przyjęty w dniu 10 lipca 2012 r. uchwałą Nr XXV/220/2012 Rady Miejskiej w Ogrodzieńcu natomiast „Program Ochrony Środowiska dla Gminy Ogrodzieniec na lata 2016-2019 z uwzględnieniem perspektywy do 2023” został przyjęty w dniu 26 lipca 2016 r. uchwałą Nr XXVI/199/2016 Rady Miejskiej w Ogrodzieńcu. Niniejszy raport obejmuje lata 2015-2016, a zatem dotyczy zadań z obu dokumentów.

BURMISTRZ
MIASTA I GMINY

dr inż. Andrzej Mikulski

Załącznik:

1. VI Raport z realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Ogrodzieniec

Otrzymują:

1. Adresat

Do wiadomości:

1. a/a

ZARZĄDZENIE NR 413/2017

BURMISTRZA MIASTA I GMINY OGRODZIENIEC
z dnia 20 czerwca 2017 r.

w sprawie: przedstawienia VI Raportu z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Ogrodzieniec na lata 2012-2015 z uwzględnieniem perspektywy do 2019 oraz Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Ogrodzieniec na lata 2016-2019 z uwzględnieniem perspektywy do 2023.

Na podstawie art. 30 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity Dz. U. z 2016 r., poz. 446 z późn. zm.), oraz art. 18 ust. 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 roku „Prawo ochrony środowiska” (Dz. U. z 2016 r. poz. 672 z późn. zm.)

-zarządzam-

§ 1

Przedstawić Radzie Miejskiej VI Raport z realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Ogrodzieniec na lata 2012-2015 z uwzględnieniem perspektywy do 2019 oraz Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Ogrodzieniec na lata 2016-2019 z uwzględnieniem perspektywy do 2023.

§ 2

Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania.

BURMISTRZ
MIASTA I GMINY

dr inż. Andrzej Mikulski

**BURMISTRZ MIASTA I GMINY
OGRODZIENIEC**

Gmina wyróżniona Honorową Flagą Rady Europy (2007) i Dyplomem Europejskim (2004)

VI RAPORT Z WYKONANIA

**PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA
GMINY OGRODZIENIEC NA LATA 2012-2015
Z UWZGLĘDNIENIEM PERSPEKTYWY DO 2019**

**BURMISTRZ
MIASTA I GMINY**
dr inż. Andrzej Mikulski

Ogrodzieniec, czerwiec 2017

Urząd Miasta i Gminy Ogrodzieniec
Plac Wolności 25, 42-440 Ogrodzieniec
tel. /032/ 67 09 700, fax: /032/ 67 09 721

www.ogrodzieniec.pl e-mail: ogrodzieniec@ogrodzieniec.pl

Spis Treści

1. Wstęp	3
2. Realizacja poszczególnych przedsięwzięć, zawartych w Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Ogrodzieniec	4
2.1. Edukacja ekologiczna	4
2.2. Ochrona dziedzictwa przyrodniczego i racjonalne użytkowanie zasobów przyrody.	5
2.3. Jakość wód i stosunki wodne.	5
2.4. Jakość powietrza atmosferycznego	6
2.5. Gospodarka odpadami komunalnymi	7
2.6. Azbest.....	8
2.7. Hałas.....	8
2.8. Promieniowanie elektromagnetyczne	9
2.9. Poważne awarie.....	9
3. Podsumowanie i wnioski	9

1. Wstęp

Zgodnie z art. 18 ust. 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 roku „Prawo ochrony środowiska” (Dz. U. z 2017 r. poz. 519 z późniejszymi zmianami) organ wykonawczy gminy co 2 lata sporządza raport z realizacji programu ochrony środowiska. Raport należy przedstawić radzie gminy, a następnie przekazać zarządowi powiatu.

„Program Ochrony Środowiska dla Gminy Ogrodzieniec na lata 2012-2015 z uwzględnieniem perspektywy do 2019” został przyjęty w dniu 10 lipca 2012 r. uchwałą Nr XXV/220/2012 Rady Miejskiej w Ogrodzieńcu natomiast „Program Ochrony Środowiska dla Gminy Ogrodzieniec na lata 2016-2019 z uwzględnieniem perspektywy do 2023” został przyjęty w dniu 26 lipca 2016 r. uchwałą Nr XXVI/199/2016 Rady Miejskiej w Ogrodzieńcu. Niniejszy raport obejmuje lata 2015-2016, a zatem dotyczy zadań z obu dokumentów.

„Program Ochrony Środowiska dla Gminy Ogrodzieniec” stanowi podstawowe narzędzie prowadzenia polityki ekologicznej w Gminie. Głównym założeniem w tworzeniu programów ochrony środowiska na wszystkich szczeblach – od krajowego do gminnego – jest, aby ich realizacja doprowadziła do poprawy stanu środowiska naturalnego, efektywnego zarządzania środowiskiem oraz zapewniła skuteczne mechanizmy chroniące środowisko przed degradacją, a także stworzyła warunki dla wdrożenia wymagań obowiązującego w tym zakresie prawa.

Ustawa Prawo ochrony środowiska nie określa wymagań dotyczących formy i struktury raportu z realizacji gminnego programu ochrony środowiska.

VI Raport z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Ogrodzieniec sporządzono na podstawie analizy realizacji przedsięwzięć zawartych w programach obowiązujących w analizowanych okresach.

2. Realizacja poszczególnych przedsięwzięć, zawartych w Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Ogrodzieniec w latach 2015-2016

2.1. Edukacja ekologiczna

Przedsięwzięcia

Współpraca ze szkołami Miasta i Gminy Ogrodzieniec w zakresie organizacji konkursów ekologicznych, zajęć ponadprogramowych, akcji „Sprzątanie Świata” i „Dzień Ziemi”.

W latach 2015-2016 szkoły podstawowe w tym oddziały przedszkolne oraz gimnazjum uczestniczyły, podobnie jak w latach wcześniejszych, w akcjach „Dni Ziemi” oraz „Sprzątanie Świata”.

W latach powyższych Gmina zakupiła worki foliowe oraz rękawice oraz zapewniła odbiór i transport na składowisko zebranych przez dzieci odpadów. Ponadto zakupiono i przekazano do szkół nagrody dla laureatów konkursów ekologicznych. W 2015 roku wydatkowano na powyższe kwotę 1 499,03 zł, natomiast w 2016 r. kwotę 3 005,07 zł.

W 2016 r. pracownicy Urzędu Miasta i Gminy Ogrodzieniec wraz z Burmistrzem przeprowadzili akcję sprzątania na terenie gminy w związku z obchodami „Dni Ziemi”. W akcji wzięli również udział pracownicy Ośrodka Pomocy Społecznej w Ogrodzieńcu oraz Miejsko-Gminnej Biblioteki Publicznej w Ogrodzieńcu. Posprzątano pobocza dróg wylotowych z Ogrodzieńca w kierunku Dąbrowy Górniczej, w kierunku Łaz oraz część poboczy w kierunku Olkusza a także szlak przez las na Krempę. W akcji wzięły również udział Spółdzielnia Socjalna Impuls oraz Przedsiębiorstwo Komunalne Ogrodzieniec – jednostki te sprzątały pobocza od wyjazdu z Ogrodzieńca do Ryczowa Kolonii. Łączna długość obustronnie oczyszczonych poboczy to około 9,9 km.

W 2016 r. Gmina Ogrodzieniec kupiła fotopułapki za kwotę 1720,64 zł, są one montowane w pobliżu miejsc, gdzie powstają dzikie wysypiska.

Zamieszczanie w „Gazecie Ogrodzieńskiej” i na stronie internetowej informacji o działaniach przyjaznych środowisku. Przeprowadzenie edukacji ekologicznej z naciskiem na promocję komunikacji zbiorowej, promocję proekologicznego korzystania z samochodów, eco-driving itp. Propagowanie zachowań sprzyjających oszczędzaniu wody przez działania edukacyjno-promocyjne

W „Gazecie Ogrodzieńskiej” cyklicznie zamieszczane są artykuły o treściach ekologicznych w latach 2015 -2016 były to min.:

- „Nie warto palić śmieci”,
- „Fotopułapki na dzikie wysypiska”,
- „Uwaga dofinansowanie”,
- „Oszczędzaj energię”,
- „Urzednicy sprzątaali”,
- „Śmieciowym szlakiem”,
- „Zasady segregacji odpadów w Gminie Ogrodzieniec”,
- „Informacja o zmianach w systemie odbierania odpadów komunalnych”,

- „Kto tak śmieci?”
- „Ekologiczne sołectwo”
- „Sprzątanie dzikich wysypisk”
- „Ekologia ciągle na czasie”
- „Czy dorobiśmy do segregacji śmieci”
- „Wiosenne porządki”

Ponadto mieszkańcy informowani są o terminach zbiórki zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego oraz odpadów wielkogabarytowych oraz o harmonogramie odbierania odpadów komunalnych.

2.2 Ochrona dziedzictwa przyrodniczego i racjonalne użytkowanie zasobów przyrody.

Przedsięwzięcia

Zamieszczanie w „Gazecie Ogrodzienieckiej” i na stronie internetowej informacji o zasobach przyrodniczych gminy

W analizowanym okresie nie zamieszczano artykułów na powyższy temat w „Gazecie Ogrodzienieckiej”. Mieszkańcy, którzy byli zainteresowani tematem uzyskiwali informacje w tutejszym urzędzie.

Zamieszczanie w „Gazecie Ogrodzienieckiej” i na stronie internetowej informacji o zasadach racjonalnej gospodarki leśnej

W analizowanym okresie nie zamieszczano artykułów na powyższy temat w „Gazecie Ogrodzienieckiej”. Mieszkańcy, którzy byli zainteresowani tematem uzyskiwali informacje w tutejszym urzędzie oraz u leśniczego.

Zamieszczanie w „Gazecie Ogrodzienieckiej” i na stronie internetowej informacji o zasadach racjonalnego wykorzystywania gleb

W analizowanym okresie nie zamieszczano artykułów na powyższy temat w „Gazecie Ogrodzienieckiej”. Mieszkańcy, którzy byli zainteresowani tematem uzyskiwali informacje w tutejszym urzędzie.

Nakładanie w decyzjach administracyjnych warunków stosowania nowoczesnych technologii

W analizowanym okresie nie wydawano decyzji administracyjnych w których można byłoby nakładać warunki stosowania nowoczesnych technologii.

2.3 Jakość wód i stosunki wodne.

Przedsięwzięcia.

Budowa kanalizacji sanitarnej wraz z podłączeniami do budynków Ogrodzieńcu –etap III (dokończenie inwestycji na terenie miasta)

Zrealizowano zadanie pod nazwą „Budowa i przebudowa kanalizacji sanitarnej odprowadzającej ścieki z Osiedla E. Orzeszkowej, z budynków 131, 133, 135 położonych przy ulicy Kościuszki oraz obiektów zlokalizowanych na terenie byłej cementowni”. Zadanie wykonywane było przy udziale środków z umorzenia pożyczki z WFOŚiGW oraz RPO WSL 2014-2020 w ramach Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych. Poniesiono wydatki w kwocie 1 850 751,94 zł.

Opracowanie projektu technicznego kanalizacji sanitarnej w miejscowości Fugasówka

W analizowanym okresie nie zrealizowano założonego opracowania projektu, przedsięwzięcie zostało przesunięte na następne lata.

Opracowanie koncepcji oraz projektu technicznego kanalizacji sanitarnej w miejscowości Podzamcze

W analizowanym okresie nie zrealizowano założonego opracowania projektu, przedsięwzięcie zostało przesunięte na następne lata.

Bieżąca kontrola sprawności systemu odprowadzania ścieków oraz stanu technicznego szamb

W analizowanym okresie kontrole bieżące prowadzone były w miarę potrzeb, po uzyskaniu zgłoszeniu nieprawidłowości.

Zamieszczanie w gazetach i na stronie internetowej informacji o sposobach oszczędzania wody i skutkach ekologicznych takich działań.

W „Gazecie Ogrodzienieckiej” i na stronie internetowej Urzędu Miasta i Gminy Ogrodzieniec okresowo zamieszczane są artykuły o treściach ekologicznych.

2.4 Jakość powietrza atmosferycznego

Przedsięwzięcia

Remont ul. Kościuszki (drogi wojewódzkiej) na terenie miasta Ogrodzieniec w celu zapewnienia płynności ruchu

Zadanie w trakcie realizacji przez Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego.

Informacje do „Gazety Ogrodzienieckiej” i na stronę internetową urzędu dotyczące oszczędzania energii

W „Gazecie Ogrodzienieckiej” i na stronie internetowej Urzędu Miasta i Gminy Ogrodzieniec okresowo zamieszczane są artykuły o treściach ekologicznych.

Likwidacja niskiej emisji w Gminie Ogrodzieniec poprzez montaż instalacji solarnych w budynkach odbiorców indywidualnych

W analizowanym okresie nie realizowano działania.

Dotacja dla mieszkańców Gminy Ogrodzieniec do wymiany źródeł ciepła na mniej emisyjne

Gmina Ogrodzieniec przyznaje dotację w wysokości 1 000 zł na wymianę pieca węglowego na kocioł gazowy o sprawności większej lub równej 92%. W 2015 r. jedna osoba skorzystała z dotacji, a w roku 2016 dwie osoby uzyskały dotację.

Kompleksowa likwidacja niskiej emisji w budynkach publicznych Gminy Ogrodzieniec

Projekt obejmuje wykonanie prac w zakresie głębokiej termomodernizacji w budynkach komunalnych: Remizo-świetlica w Gulzowie, Remizo-świetlica w Ryczowie, Remizo-świetlica w Podzamczu, Budynek Administracji Mieszkań Komunalnych w Ogrodzieńcu przy ul. Kościuszki 69, budynek dawnego klubu sportowego Budowlani w Ogrodzieńcu przy ul. E. Orzeszkowej 14a, Trójbudynek w Ogrodzieńcu przy Placu Wolności 42.

W okresie do 31.12.2016 r. wydatkowano kwotę 140 609,00 zł z przeznaczeniem na opracowanie dokumentacji projektowej budynków objętych zadaniem.

Konkursy dla szkół w zakresie oszczędzania mediów

W analizowanym okresie nie realizowano działania.

Promocja działań przyczyniających się do wzrostu efektywności energetycznej obiektów

W analizowanym okresie nie realizowano działania.

Poprawa stanu technicznego dróg powiatowych –utwardzenie dróg lub poboczy w celu redukcji wtórnego unosu pyłu z drogi, modernizacja dróg powiatowych

Zadanie omówiono w punkcie 2.7

Utrzymanie czystości dróg w celu ograniczenia emisji wtórnej (czyszczenie metodą moką)

W analizowanym okresie nie realizowano działania.

2.5 Gospodarka odpadami komunalnymi

Przedsięwzięcia

Rozwój selektywnej zbiórki odpadów

Selektywnej zbiórce „u źródła” podlegały:

- tworzywa sztuczne,
- szkło
- odpady zielone,
- opakowania wielomateriałowe.

Na terenie Gminy Ogrodzieniec od 1 lipca 2013 r. działa Punkt Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych. Punkt prowadzony był przez przedsiębiorcę wyłonionego w drodze przetargu w Ogrodzieńcu przy ul. Kościuszki, na zasadach określonych w umowie z gminą i był czynny w każdą sobotę w godzinach 8.00 – 19.00.

Właściciele nieruchomości zamieszkałych mogli dostarczać do Punktu Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych bezpłatnie w nielimitowanych ilościach odpady komunalne zebrane w sposób selektywny, w tym:

- zielone i ogrodowe,
- biodegradowalne,
- papier,
- tworzywa sztuczne,
- opakowania wielomateriałowe,
- metale,
- szkło,
- zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny,
- wielkogabarytowe,
- zużyte baterie i akumulatory,
- zużyte opony,
- przeterminowane leki,
- przeterminowane chemikalia.

Ponadto właściciele nieruchomości zamieszkałych położonych na terenie Gminy Ogrodzieniec mogli przekazywać do Punktu Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych odpady komunalne budowlane i rozbiórkowe z remontów prowadzonych samodzielnie zebrane w sposób selektywny.

2.6 Azbest

Przedsięwzięcia

Dotacja do usuwania wyrobów zawierających azbest

Gmina Ogrodzieniec corocznie udziela dofinansowania do utylizacji odpadów azbestowych przy wymianie lub likwidacji pokryć dachowych i elewacji.

Osiągnięte efekty ekologiczne przedstawia Tabela 1.

Tabela 1 Ilość odpadów azbestowych przekazanych do składowania i wartość dofinansowania

Lata realizacji	Ilość podmiotów	Waga materiału utylizowanego [kg]	Wartość kwoty dofinansowania [zł]
2015 r.	30	52 869,00	19 890,70
2016 r.	39	63 274,00	24 804,92

Unieszkodliwienie odpadów zawierających azbest z budynków publicznych

Zakres projektu pod nazwą „Kompleksowe unieszkodliwianie odpadów azbestowych z budynków publicznych na terenie Gminy Ogrodzieniec” dotyczy 6 budynków komunalnych: budynek administracji mieszkań komunalnych przy ul. Kościuszki 69 w Ogrodzieńcu, budynek dawnego Klubu Sportowego „Budowlani” przy ul. E.Orzeszkowej 14a w Ogrodzieńcu – Cementowni, budynek dawnej szkoły w Kielkowicach oraz budynki remizo-świetlic w Ryczowie, Gulzowie i w Podzamczu. W wyniku realizacji projektu, zgodnie z opracowanymi przedmiarami i kosztorysami unieszkodliwionych zostanie 36 ton azbestu. Wydatki poniesione w 2016 r. na kwotę 91 635,00 zł związane były z wykonaniem dokumentacji projektowej.

Unieszkodliwienie odpadów zawierających azbest z budynków mieszkalnych

Przedsięwzięcie na wstępnym etapie, zebrano ankiety od mieszkańców.

2.7 Hałas

Przedsięwzięcia

Prowadzenie remontu nawierzchni istniejących odcinków dróg

W 2015 roku wykonano remonty oraz przebudowy następujących dróg:

- ulica Sosnowa w Mokrusie – 0,228 km, koszt inwestycji to 54 429,64 zł,
- ulica Kościelna w Ryczowie – 0,651 km, koszt inwestycji to 115 852,62 zł,
- ulica Łąki w Kielkowicach – 0,889 km, koszt inwestycji to 179 038,90 zł,
- ulica Zamkowa w Podzamczu – 0,300 km, koszt inwestycji to 151 146,50 zł.

W 2016 roku wykonano remonty oraz przebudowy następujących dróg:

- ulica Różana w Ogrodzieńcu – 0,360 km, koszt inwestycji to 597 779,35 zł,

- ulica Piastowska, Południowa w Ogrodzieńcu – 0,65 km, koszt inwestycji to 1 492 258,11 zł,
 - ulica Spacerowa w Ogrodzieńcu – 0,35 km, koszt inwestycji to 356 863,70 zł,
 - ulica Wodna w Ogrodzieńcu – 0,44 km, koszt inwestycji to 118 514,37 zł,
 - ulica Mickiewicza w Fugasówce – 0,4 km, koszt inwestycji to 48 460,82 zł.
- Ponadto wyremontowano 1,48 nawierzchni dróg asfaltowych i 0,56 km dróg żużlowych.

2.8 Promieniowanie elektromagnetyczne

Przedsięwzięcia

Preferowanie nisko konfliktowych lokalizacji źródeł promieniowania elektromagnetycznego
W latach 2015-2016 nie instalowano nowych źródeł promieniowania elektromagnetycznego.

2.9 Poważne awarie

Przedsięwzięcia

Edukacja społeczeństwa na rzecz kreowania prawidłowych zachowań w sytuacji wystąpienia awarii przemysłowej

W latach 2015-2016 edukacja z zakresu ochrony przeciwpożarowej prowadzona była przez Ochotnicze Straże Pożarne z terenu Gminy Ogrodzieniec.

3. Podsumowanie i wnioski

W latach 2015-2016 zrealizowano większość przedsięwzięć zaplanowanych w przyjętym przez Radę Miejską Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Ogrodzieniec. Pozostałe zadania określone w Programie realizowane będą zgodnie z możliwościami budżetowymi.